

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 162 (13.393)

Trst, četrtek, 13. julija 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Po včerajšnjem srečanju s predstavniki vladnih strank Andreottiju kot po načrtu le PRI in PSDI se kujata

La Malfa hoče preveriti ali ima Craxi protirepublikanske predsodke Cariglia pa ne pristaja, da bi bili v vladi tudi socialdemokratski odpadniki

DUŠAN KALC

RIM — Vse gre zaenkrat po načrtih. Nebo nad prvim krogom Andreottijevih posvetovanj za premostitev politične krize in sestavo nove vlade je bilo tudi včeraj sorazmerno vedro in jasno. Nobene vremenske motnje ni prineslo niti najbolj pričakovano srečanje dneva, to je srečanje med zadolženim predsednikom in socialističnim tajnikom Craxijem. Tudi Craxi je namreč dal Andreottiju prosto pot. Iz nekaterih njegovih obrobni izjav bi se dalo sicer sklepati, da bi bila v prihodnjih dneh možna tudi kakšna nevihtica. Vendar je to izzvenelo zgolj kot svarilo tistim, ki bi se ne podredili njegovi volji. Andreotti se po včerajšnjih snidenjih z glavnimi predstavniki petstrankarske večine, pa tudi s predstavniki glavnih opozicijskih strank, lahko brez posebnih skrbi odpravi v Pariz na tridnevno srečanje voditeljev sedmih najbogatejših držav na svetu. Po povratku pa bo lahko pospešil svoja prizadevanja za rešitev krize in se še pred koncem meseca predstavil v senatu.

Edina dva oblačka, ki pa nista mogla skaliti vedrine (a bi se znala nekoliko napihniti v prihodnjih dneh), sta se prikradla iz socialdemokratskih in republikanskih logov. Cariglia in La Malfa se očitno nista mogla izogniti skušnjavi, da bi vendarle nekoliko dregnila med rebra Craxija, ki se z njima že dalj časa obnaša precej oholo. Prvi je na srečanju z Andreottijem dejal, da odpadniki UDS (socialdemokrati, ki so pred evropskimi volitvami pristopili k socialistom) ne smejo biti zastopani v bodoči vladi. Na ta način bi vladna večina ne bila več petstrankarska, temveč šeststrankarska, meni Cariglia in vrača s tem milo za drago

Craxiju, ki je še pred kakšnim dnem izjavljal, da z oblikovanjem UDS, socialdemokratska stranka ni več ena sama stranka.

La Malfa pa je bil še ostrejši. Andreottija je formalno zaprosil naj preveri, če ima Craxi še kakšen protirepublikanski predsodek. Vsem je znano, da je socialistični tajnik ostro kritiziral laično fronto in njene povezave z radikalc. Ves ta čas je Craxi tudi manifestativno odklanjal vsakršen stik z La Malfo, medtem ko ga je njegovo glasilo Avanti večkrat napadlo. Republikanski tajnik zato pravi, da bo njegova stranka začela razpravljati o političnih problemih in o programih šele tedaj, ko bo Andreotti razčistil ta aspekt. La Malfa skratka ni pripravljen nadaljevati Craxiju tudi drugega lica.

Kaj pa o tem meni socialistični voditelj? Po sinočnjem srečanju z Andreottijem je na specifično vprašanje nekega novinarja spet rezko odgovoril La Malfi. »Mi smo izrazili potrebo po političnem razčiščenju in po odpravi zmede. Če bodo pri tem delovali vzgibi, ki želijo odpraviti to politično zmedo, bo v redu,«
je kratko in jedrnat poudaril Craxi, »če pa te vzgibov ne bo, bo treba vse začeti znova.«

Zadolženi predsednik Andreotti, ki je star politični lisjak in zna sijajno jadrati med najbolj nevarnimi čermi, je v zvezi z laičnoradikalno afero že razčistil nekatere aspekte. Predvsem je povedal radikalnemu voditelju Pannelli, da zanj ni prostora v bodoči vladi. Pannella je v zameno seveda napovedal, da bo proti novi vladi vodil ostro opozicijo. Laični vozpel kljub vsemu s tem še ni popolnoma razvozan, čeprav je medtem prišlo tudi do odstopa predsednika

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Madžarska toplo sprejela predsednika Busha »Ključ uspeha reform je v rokah ljudstva«

BUDIMPEŠTA — George Bush se je včeraj srečal z najvišjim madžarskim partijskim in državnim vodstvom. V slikovitem parlamentu ob Donavi se je najprej srečal s predsednikom partije Nyerssem, nato so ga sprejeli tajnik partije Karoly Grosz, ministrski predsednik Miklos Nemeth in predsednik parlamentarne skupščine Matyas Szuros. Z državnim ministrom Imrejem Poszgayem pa se je Bush pogovarjal na štiri oči. Poszgay, ki je duhovni vodja demokratične opozicije, je Bushu pojasnil, da bodo tudi Madžari prav kmalu imeli svobodne volitve, vendar je poudaril, da se je treba na to veliko pridobitev temeljito pripraviti. Tako kot pred dnevi Walesa, pa je tudi Poszgay pojasnil, da Madžarska ne poznamo ameriške finančne pomoči kot nekakšno preživnino, pač pa kot spodbudo za pospešitev gospodarskih in industrijskih reform.

Za prisrčno dobrodoščilo se je Bush zahvalil rekoč, da se bo z veseljem približe seznanil s spremembami, »ki so vredne največje pozornosti.«
Živimo v času, ko reforme pretresajo politične sisteme od Pekinga do Budimpešte,«
je poudaril ameriški predsednik in se v tem kontekstu spomnil na žrtve Trga nebeškega miru (Tienanmen) in na slovesnosti s Trga herojev, ko je madžarska vlada uradno rehabilitirala Imreja Nagya. Bush je tudi izrazil prepričanje, da bo Madžarska premostila še obstoječe težave, ključ uspeha pa je

po njegovem mnenju v rokah naroda samega.

V veliki dvorani univerze Karla Marxa je ameriški gost govoril številnim študentom in orisal načrt, po katerem bo Washington dodelil Madžarski finančna sredstva in omogočil razne oblike sodelovanja. Poudaril je predvsem, da je Madžarska prva država v seznamu vzhodnih držav, ki ji bodo ZDA ponudile široke oblike komercialnega sodelovanja. S 25 milijoni dolarjev posojila bo tudi Madžarska lahko začela z zasebnim podjetniško pobudo, 5 milijonov dolarjev pa je namenjenih ustanovitvi posebnega mednarodnega raziskovalnega centra za zaščito okolja. Poleg tega pa bodo ZDA nudile madžarskim študentom štipendije in možnost kvalificirane izobrazbe.

Politični del Bushevega posega je bil osredotočen predvsem na reforme, do katerih je prišlo na Madžarskem, na odstranitev železne zaves in na umik sovjetskih vojaških čet iz države, ki je hkrati znak, da postopoma prihaja do zmanjševanja konvencionalnih sil. Ministrski predsednik Nemeth je Bushu izročil neobičajno darilo: kos bodoče žice, iz katere je bila zgrajena zloglasna železna zavesa, ki so jo začeli pred kratkim odstranjevati. Danes bo ameriški predsednik odpotoval v Francijo, kjer se bo udeležil vrha sedmih industrijsko najbolj razvitih držav.

Na konferenci država-dežele za sanacijo Jadranskega morja

Včeraj nakazali prva finančna sredstva za boj proti prekomernemu bohotenju alg

RIM — Za prve ukrepe v boju proti algam so deželam razdelili 55,5 milijarde lir, ki jih predvideva odlok Rufolo. Temu odloku naj bi že v sredo sledil drugi, ki bi moral obenem določiti, kako odpraviti to prekomerno bohotenje alg. To so sklepi včerajšnje konference država-dežele, na kateri so se udeleženci obenem obvezali, da bodo čimprej sprejeli primerne ukrepe za pomoč turističnim delavcem na Jadranu.

Glavni del zneska (17 milijard lir) iz odloka Rufolo so namenili odstranjevanju in uničenju sluzi, ki nastaja ob cvetenju morja. Furlanija-Juljska krajina bo prejela 1 milijardo in 140 milijonov lir, Veneto skoraj 3 milijarde lir, Emilija-Romagna 3 milijarde in 300 milijonov lir, največ pa so prejele Marke, in sicer skoraj 5 milijard lir, medtem ko je Apulija prejela 1 milijardo in 780 milijonov lir, Abruci pa 1 milijardo 600 milijonov lir. Ustanovili so tudi poseben sklad 830 milijonov lir za morebitne posege na Jugu. Preostali znesek bodo porabili za posodobitev čistilnih naprav.

Po trditvah ministra za turizem Franca Carrara je treba sedaj rešiti, kar se še da rešiti. Položaj je namreč dramatičen. Odpovedi zahodnonemških in avstrijskih turistov dobesedno dežujejo, saj je tuje časopisje z apokaliptičnimi članki poglajalo strah v kosti vsem, ki so nameravali letovati na sinjem Jadranu. Predstavniki dežel niso bili navdušeni nad včerajšnjo konferenco, saj so imeli občutek, da ministri ne vedo, kako bi stregli vsej zadevi. Danes bi se morali sestati z ministrom za zdravstvo Donat Cattinom, ki se včerajšnje konference ni udeležil. Prav tako bi morali šele danes objaviti prve toksikološke izvide analiz sluzaste snovi, ki jo alge izločajo ob razmnoževanju.

V takem položaju ni nič čudnega, če posamezniki skušajo na lastno pest omiliti posledice. Dosedanji poskusi, da bi s posebnimi napravami za čiščenje razlitih ogljikovodikov odstranili sluzasto peno, so se namreč pri Rimu

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvi ukrepi na Obali

BORIS ŠULIGOJ

KOPER — Na Obali so se začeli z vsemi silami pripravljati na naravno nesrečo, ki bi se lahko sprevrgla v katastrofo. Danes bo zasedal Obalni štab za civilno zaščito z vsemi drugimi odgovornimi institucijami, včeraj pa so na obalnem izvršnem svetu sprejeli prve ukrepe v zvezi s cvetenjem alg.

Obalni sanitarni inšpektor pripravljajo odločbe za vse upravljalce kopališč, ki so dolžni čistiti kopališče in luške vode vsaj dvakrat na dan. Če tega ne bodo storili bodo kopališča čistili delavci Hidra Koper, plačati pa bodo morali vseeno upravljalci kopališč. Danes se bodo na obalnem štabu za civilno zaščito morali natančneje dogovoriti, kako bodo verjetno vsaj s štirimi plovili in vsaj štiri do pet ur dnevno pobirali nadležno sluzasto

cvetenje iz priobalnega morja, torej vzdolž vseh 46 kilometrov slovenske obale. Občinski štabi za civilno zaščito imajo za take primere predvidena plovila, sodelovali naj bi ribiči, čolnarji in drugi pripadniki civilne zaštite, opremil pa naj bi jih s potrebnim orodjem kopski Hidro, ki bo tudi organiziral, vodil in nadzoroval potek čiščenja. Čiščenje naj bi potekalo tako, da bi s posebnimi mrežastimi lopatami pobirali sluz iz morja, jo zbirali na čolnih in potem odvažali na odlagališča odpadkov. Predvideli so že, da bi za eno uro takega čiščenja potrebovali en milijon dinarjev. Najhuje pa je, da zdaj nihče natančno še ne ve, kdo naj bi to čiščenje plačal. Po vsej verjetnosti bodo prispevali tako komunalna skupnost, upravljalci plaž in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na Zahodnem Krasu spet zahtevajo dvojezične table

NA 4. STRANI

□ □ □

Ugrabitelji po več mesecih izpustili Marzia Perrinija

NA 12. STRANI

Preiskovalni sodnik Falcone je prepričan v obstoj vohuna

PALERMO — Varnostni razlogi so bili vzrok, da sodnik Falcone včeraj ni odpotoval v Caltanissetto, kjer naj bi podal izjavo v zvezi s spodletelim atentatom 21. junija letos. Zato je državni pravdnik Celesti, ki vodi preiskavo, Falconeja zaslišal v njegovem uradu-bunkerju v Palermu.

Zaslišanje je pokazalo, da je sodnik Falcone prepričan, da v protimafijski ekipi obstaja ovaduh, ki naj bi mafijo seznanjal z vsemi koraki preiskovalnega sodnika. Po trditvah Falconeja so bile le redke osebe seznanjene s tem, da se je 21. junija skupaj s svojima švicarskima kolegom Claudiom Lehmanom in Carlo del Ponte nameraval podati na krajši izlet z jadrnico, na katero naj bi se vkrcali pod Falconejevo vilo. To naj bi se zgodilo ravno na tistem mestu, kamor so neznan potapljači postavili 53 palic plastika, ki naj bi ubil preiskovalnega sodni-

ka. Falcone je še povedal, da ni bil njegov običaj, da bi se okopal v morju pred odhodom na delo, zato najbrž odpade domneva, da so atentatorji postavili eksploziv na podlagi sodnikovih navad. Zato je po mnenju Falconeja edina možna razlaga v tem, da obstaja vohun, ki je mafijo seznanil z načrtovanim skupnim izletom s švicarskima preiskovalcema, ki sta prišla na pogovore k Falconeju, da bi primerjali nekatere podatke iz preiskave, ki jo vodijo o pranju umazanega denarja.

Preiskovalni sodnik Falcone pa je z državnim pravdnikom iz Caltanissette Celestijem govoril tudi o preiskavah, ki jih vodi in ki zadevajo politične atentate, pranje umazanega denarja, kakor tudi preiskavo o novi mafijski vojni, ki je doslej zahtevala že 21 življenj. Vse te preiskave pa so med možnimi vzroki za poskus uboja sodnika Falconeja, kot enega najvidnejših nasprotnikov Cose nostre.

Zaradi nacionalističnih velikosrbskih izpadov v Kninu Predsedstvo Hrvaške zahtevalo obvezen pregon kršiteljev reda

ZAGREB — Predsedstvo SR Hrvaške je včeraj v skladu z ustavnimi odgovornostmi glede zaščite javnega reda in ustavne ureditve podrobno preučilo informacije o proslavi 600. obletnice kosovske bitke v Kninu. Ugotovili so, da so družbene in cerkvene proslave imele ustrezno vsebino, da so prišli na tem delu proslave do izraza nacionalni ponos, socialistični patriotizem, dostojanstvo in odločenost čuvati in utrditi stoletno bratstvo in enotnost narodov in narodnosti v SR Hrvaški.

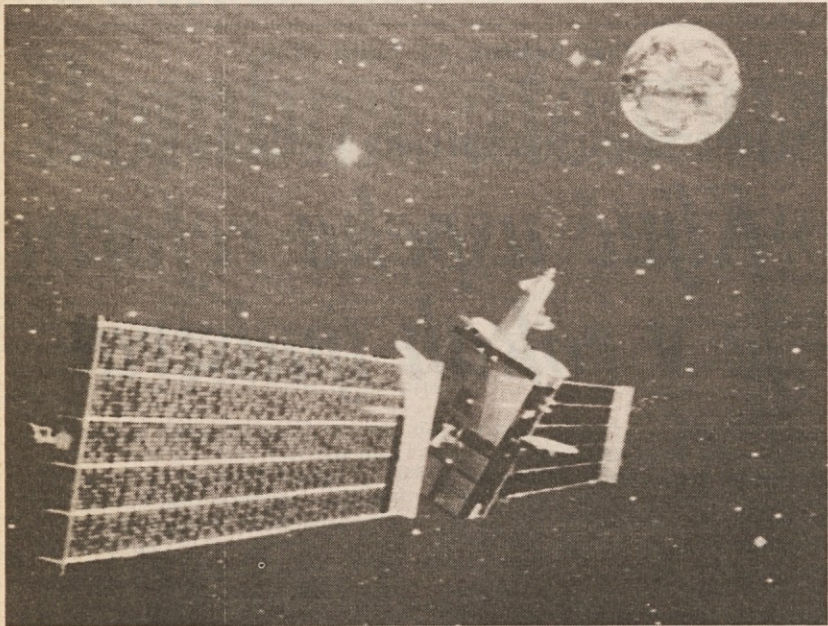
Toda nacionalistične skupine so s pozicij velikosrbskega nacionalizma organizirano prišle iz drugih socialističnih republik z namenom, da kršijo stališča predsedstva SFRJ. Ti nacionalisti in militantne skupine so izkoristili manifestacijo za napad na ustavno ureditev, napad

na dosežke revolucije, na Tita, na enakopravnost narodov in narodnosti in na verska čustva v SR Hrvaški. Pri tem so uporabljali nesprejemljive simbole.

Predsedstvo obvezuje vse organe pregona k učinkoviti in takojšnji akciji in zahteva od njih in sodnih oblasti v republiki in povsod v državi, da postopajo proti osebam, ki so kršile zakon in ogrožale javni mir. V uradnem sporočilu je izrecno rečeno, da bodo zaradi tega »posredovali ustrezne informacije predsedstvu SFRJ, zveznemu izvršnemu svetu in ustreznim organom drugih republik in pokrajin«. Dostavili bodo tudi ustrezno dokumentacijo z zahtevo, »da se sprejmejo ustrezni ukrepi za stabilizacijo politično-varnostnega položaja v državi.«
(B. S.)

Po nedavni odložitvi poleta zaradi napake pri dovodu goriva

Raketa Ariane včeraj ponesla Olympus v zemeljsko orbito

Že novembra bo telekomunikacijski satelit omogočil prve poskusne prenose za RAI (Telefoto AP)

KOUROU (FRANCOSKA GVAJANA) — Včeraj ob 2.14 zjutraj je evropska raketa Ariane ponesla v zemeljsko orbito telekomunikacijski satelit Olympus, ki pa bi moral biti v vesolju že od 30. junija dalje. Takrat so izstrelitev zaradi napake pri dovodu utekočinjenega vodika v zadnjem trenutku odložili, včeraj pa je vse potekalo brez težav. Že po 16 minutah leta se je Olympus na višini približno 200 km ločil od tretje stopnje rakete, danes popoldne pa se bo s pomočjo lastnega motorja povzpel do svoje »delovne višine« na 36 tisoč km, kjer naj bi deloval približno 5 let.

Olympus je največji telekomunikacijski satelit, ki so ga doslej izdelali v Evropi. Tehta skoraj 2,6 tone, njegova sončna kolektorja pa merita po 26 m. Vse telekomunikacijske naprave je izdelala italijanska družba Selenia Spazio. Z Olympusovim posredovanjem bo RAI začela poskusno oddajati neposredne prenose, omogočal pa bo tudi mnoge druge stvari. Za prebroditev poskusne faze pa bo že čez nekaj let potreben še en satelit.

Vllasiju bodo sodili na jesen

PRIŠTINA — Po agencijskih vesteh bodo konec julija končali preiskavo proti Azemu Vllasiju, ki je v zaporu zaradi »utemeljenega suma, da je bil organizator novembrskih demonstracij in februarških stavk na Kosovu«. Avgusta bodo napisali obtožnico in konec septembra ali v začetku oktobra pričakujejo pričetek sodnega procesa. Vllasija so zaprli marca in ga dolže, da je kršil člena 114 in 139 jugoslovanskega kazenskega zakonika, ki se nanašata na protirevolucionarno dejanje in predvidevata kazen od deset let ječe pa vse do smrtne obsodbe.

Britanska agencija Reuter je poudarila prav dejstvo, da Vllasiju grozi celo ustrelitev zaradi obtožbe o protirevolucionarni dejavnosti.

Pred dnevi je odvetnik dr. Željko Olujić v razgovoru z novinarji povedal, da so zaslišali več kot devetdeset prič, ki vse dosledno in zelo jasno govorijo v prid Vllasija. Pričakovali so namreč, da ga bodo na podlagi tega lahko obtožili, vsi rudarji in drugi pa soglasno trde, da Vllasi ni organiziral demonstracije in rudarje pozval, da se brezpogojno vrnejo iz rudnika in se nato pogovorijo o odprtih vprašanjih. Na temelju tega ni nobenega dejanskega dokaza za njegovo protirevolucionarno dejavnost, celo če upoštevamo najbolj široko razlago določil kazenskega zakonika, ta pa je v nasprotju s temeljnimi načeli jugoslovanske ustave in mednarodnih konvencij o človekovih pravicah, ki jih je Jugoslavija podpisala in ratificirala.

Odvetnik je na podlagi tega omenil tri možnosti nadaljnjega postopka: za Srbijo bi bil najbolj časten umik -

preiskovalni sodnik naj bi preprosto ugotovil, da ni razlogov za nadaljnji postopek. To bi pomenilo takojšnjo izpustitev obtoženca, nobenega procesa in zmago pravosodnih načel. Druga varianta je proces, potekal naj bi v ozračju devetdesetih prič, ki pa bodo govorile obtožencu v prid. Zelo težko si je zamisliti obtožnico, ki bi imela kakršno koli pravno veljavo, časi povsem izmišljenih stalinističnih procesov pa bi morali biti zgodovina. Tretja varianta je tajni proces, ko se ne bi vedelo niti tega, česa Vllasija dolžijo, niti kako in zakaj so ga obsodili. To bi bil mednarodni škandal, saj za tako odločitev ni nobenega formalnega pogoja, pomenila pa bi očitno kršitev vseh pravnih načel.

Kaže, da so se odločili za eno izmed zadnjih variant. Vllasi je ostal v zaporu v skladu z zahtevo in napovedjo takratnega srbskega partijskega predsednika Slobodana Miloševića zbrani množici, ko je obljubil sodni pregon, napovedal aretacije in kazni.

Seveda pa postaja to vprašanje tudi za Srbijo skrajno neprijetno. Predvsem pomeni nevarno sporno vprašanje z Evropsko skupnostjo, saj so prav človekove pravice pogoj za možnost večjega sodelovanja, kar konkretno pomeni tudi povezavo nove industrijske cone, ki jo nameravajo narediti med Beogradom in Smederevom in ki potrebuje tržišče v Zahodni Evropi. Še resnejši pa so odnosi z ZDA, ki so s formalnim aktom obsodile kršenje človekovih pravic Albancev na Kosovu in o čemer bo kongres ZDA razpravljal julija. (B. S.)

nadaljevanja s 1. strani

● Andreottiju

odbora za laično federacijo Gallija Della Loggie. Korak naprej na poti pomirjevanja je bil vsekakor storjen med včerajšnjim zasedanjem odbora, ki je izrecno poudaril, da laična federacija še ne obstaja. Zaenkrat obstaja samo pripravljalni odbor.

Rahle motnje je bilo tudi včeraj znati znotraj KD. Predsednik De Mita je po dokončnem padcu s stola vladnega predsednika še vedno zelo užaljen in nasršen in v tej užaljenosti odklanja ponujeno mu mesto zunanjega ministra. Kljub navidezni enotnosti KD v tem pogledu ne more prikriti notranjih trenj. Predstavniki leve so sicer prisegli zvestobo Andreottijevim poskusom, da bi uspel tam, kjer ni uspel De Mita, zahtevajo pa sklicanje vsedržavnega sveta, ki naj do dna razčisti problem enotnosti in lojalnosti v stranki. Nekateri nasprotniki leve, kot na primer Cirino Pomicino, kažejo veliko nestrpnost nad protesti leve. Saj smo sedem let podpirali De Mito, kaj še hočete, pravijo. Podtajnik stranke in najvidnejši predstavnik moretejske struje Bodrato pa odgovarja, da so bili res sedem let zvesti, sedaj pa so se popolnoma izneverili. Nekateri predstavniki leve so manj diplomatski. Cabras je včeraj brez ovinkov dejal, da se v Italiji uveljavlja »želja po restavraciji« ali z drugimi besedami, da je v polnem teku proces oživiljanja starega klerikalizma in reakcionarnosti.

Kljub temu si je Andreotti, ki naj bi bil očitno glavni tvorec tega procesa, po predvčerajšnjih spretnih izjavah o odvečnosti odloka o zdravstvenih tiktetih, pridobil nekaj simpatije v strankah leve in v sindikatih, ki so ugodno ocenili njegove izjave.

● Včeraj nakazali

niju izjalovili. Večje upanje polagajo na uspeh gostih plovnih pregrad, ki bi lahko zaustavile sluzasto peno, kot zaustavljajo nafto.

Zgovoren je primer Lignana, ki je v Trstu kupil kilometer dolgo pregrado, ki jo bodo preizkusili v prihodnjih dneh. Če se bo obnesla bodo kupili še nadaljnjih osem do devet kilometrov plovne pregrade, ki stane 120 milijonov lir na kilometer.

Za politične sile pa so bolj nevarne grožnje turističnih delavcev in številnih županov, ki že napovedujejo oster boj zaradi pasivnosti osrednjih oblasti, ki so leto dni izgubile na konferencah in v votlih razpravah. V prihodnjih dneh lahko vzdolž jadranske obale pričakujemo splošno protestno stavko in druge oblike civilne nepokorščine. Vedno glasnejše so tudi govorice, da bodo oklical davčno nepokorščino, državi namenjene davke nakazali na poseben sklad, ki bo služil za sanacijo

Jadrana, saj marsikdo trdi, da bodo sedaj nakazana sredstva nesmotno razpršili. V prihodnjih dneh bodo seveda razsežnosti sedanje turistične katastrofe bolj jasne, do takrat pa bo morala vlada ukrepati.

● Prvi ukrepi

luk, nekaj denarja pa bi verjetno morala prispevati tudi Zveza vodnih skupnosti. Kaže pa, da nihče ni najbolj pripravljen seči v žep.

Od 27 kopališč na slovenski obali jih ima trenutno le šest mrežo pred kopališčem, od teh sta le dve kopališči, ki imata brezhibno mrežo (kopališče Komunalnega podjetja Portorož in Hotela Riviera sredi Portoroža). Na kopališčih Hotela Metropol v Portorožu, Hotela Piran, Hotela Strunjan in Hotela Simonov zaliv bodo mreže v kratkem popravili, oziroma dopolnili, pri lucijskem kampu in Hotelu Delfin v Izoli pa na novo namestili šele žez nekaj tednov.

Koprski Hidro bo do 20. julija na 32 mestih (ob kopališčih, kampih, zalivkih) od Novigrada do Vrsarja postavil za Plavo laguno - Riviero Poreč vsaj za šest kilometrov zaščitnih plavajočih mrež. Doslej so postavili že 2000 metrov mrež, na preostalih štirih kilometrih pa so že namestili potrebna sidra. Gre za tri metre visoke mreže s 30-centimetrskim plovcji, ki jih postavlja ekipa 20 delavcev. En dolžinski meter zaščitne plavajoče mreže trenutno stane 1,6 milijona dinarjev. Skupaj s Plavo laguno - Riviero Poreč pa bo koprski Hidro kupil ladjo Ekomar za čiščenje trave, alg in druge nesnage z morske površine. Gre za naložbo 300 tisoč dolarjev, ki naj bi jo izpeljali iz italijanskega kredita namenjenega Jugoslaviji.

In še nekaj - morje je bilo ob zdnjem pregledu (5. julija) laboratorija Zavoda za socialno medicino in higieno na večini od 27 slovenskih kopališč ob morju bakteriološko oporečno. Na nekaterih kopališčih so ob teh rednih tedenskih pregledih to ugotovili že tretjič zapovrstjo. Glede na dejstvo, da je zdravstveno stanje prebivalstva po ocenah prej omenjenega koprskega zavoda normalno, da torej ni pojavov črevesnih ali kožnih obolenj, torej te analize o kakovosti morja še niso znamenje za preplah. Če pa ni začelo prihajati do večjega pojava drisk, kožnih alergij in drugih obolenj, bi verjetno morali začeti razmišljati tudi o zapiranju kopališč. Pojav večjega števila patogenih bakterij v morju je v nasprotju z lanskim ugotovitvami, da cvetenje morja uničuje bakterije. Zdajšnje analize so ovrgle te lanske domneve, kar pomeni, da je lahko v sluzastih algah precej človekovemu zdravju škodljivih bakterij.

Castrov odgovor papežu

HAVANA — Tudi »lider maximo« Fidel Castro je zavrnil papeževo prošnjo za pomilostitev štirih generalov, ki jih je državni svet soglasno obsodil na smrtno kazen.

V govoru, ki ga je kubanska televizija predvajala dolgo v noč, je Castro med drugim dejal, da revolucija ne sme biti radodarna, pač pa mora biti pripravljena tudi na zelo globoke rane. »Ne moremo tvegati, da bi narod izgubil zaupanje v revolucijo, če bi si sedaj premislili in spremenili zakone, ki za najhujše prekrške predvidevajo najhujše kazni,« je dejal Castro. Isti govor je kubanski lider prebral pred državnim svetom že v nedeljo, včerajšnja televizijska ponovitev pa je nemara posreden negativni odgovor Vatikanu.

Tiskovne agencije pa poročajo, da je v zadnjih urah kubanska vlada prejela še druge pozive za pomilostitev generala Ochoa in ostalih treh visokih oficirjev. Kljub temu, da je sodni postopek proti obsojencem že končan in le-ti nimajo več nobene možnosti za priziv, pa še ni bil objavljen datum izvršitve smrtnih kazni z ustrelnitvijo. Nekateri opazovalci menijo, da je ta molk lahko tudi znak, da je do eksekucije že prišlo, in da javnost še ni bila o tem seznajena. Kaj tiči za tolikšno skrivnostjo, pa je neznanka. Res pa je tudi, da je kubanska zakonodaja v primerih smrtnih kazni izredno stroga. O izvršeni eksekuciji so obveščeni samo najožji sorodniki, o kraju pokopa pa jih oblasti obvestijo šele več dni po njem. Pogrebna svečanost je v takih primerih prepovedana.

Poplave na Kitajskem, v ZDA in v SZ pa gozdni požari

PEKING, MOSKVA, WASHINGTON — Sodeč po agencijskih vesteh je z vremenom na našem planetu nekaj narobe. Medtem ko južna območja Brazilije pesti neobičajen mraz, so Kitajsko zajele katastrofalne poplave, ZDA in Sovjetsko zvezo pa suša s številnimi gozdnimi požari.

Poslopja pod metri blatne vode, zemeljski usadi, vrhovi električnih in telegrafskih drogov, ki štrlijo iz vode, v deroče reke spremenjene poti, to je slika, ki jo že nekaj dni posreduje kitajska televizija. Po prvih še nedokončnih obračunih je v poplavih izgubilo življenje več kot 500 ljudi. Tiskovna agencija Xinhua navaja, da meteorologi napovedujejo v zgornjem toku Jangce kianga povodenj, kot je še ni bilo v zadnjih 500 letih. Vsi upajo, da bo jez v soteski Longyang preprečil najhujše. Medtem pa se tudi ob Hoang hoju pripravljajo na najhujše. Meteorologi napovedujejo, da bo Rumena reka dosegla svoj najvišji vodostaj v prihodnjih dneh na območju Yichanga in Danjiangkoua, kjer bo pretok 60 tisoč oziroma 20 tisoč kubičnih

nih metrov na sekundo. V pokrajinah Hubei, Hunan, Sinchuan, Jiangxi, Anhui in Jiangsu so v stanju pripravljenosti. Vojska in civilna zaščita sta zasedli ključne položaje na rečnih nasipih, tako da bi takoj posegli, če bi prišlo do razlita.

Sovjetsko zvezo pa v teh dneh pesti neobičajni val vročine in suše, ki po pisanju Selskaje žizni ni prizanesel skoraj nobenemu območju in je povzročil ogromne gozdne požare. Rdeči petelin je butnil na Sahalinu, v pribaltskih republikah, v Kareliji in v sibirski tajgi pri Tjumentu, kjer so zabeležili več kot 800 gozdnih požarov, pri Habarovskem pa vsaj 500.

Podoben položaj je tudi na zahodu ZDA, kjer so gozdni požari že povzročili nekaj mrtvih. Najhujše je v Coloradu, težave so tudi v Nebraski, v Utahu in v Wyomingu, kjer gozdni požari ponovno grozijo lani prizadetemu parku Yellowstone.

Vesti niso torej spodbudne, pri vsem tem pa nas lahko bodri ugotovitev, da so se podobne katastrofe dogajale tudi v preteklosti, le da z njimi ni bila seznajena širša javnost.

18. JULIJ '89

CTO

CERTIFICATI DEL TESORO CON OPZIONE

● CTO so šestletne obveznice s koriščenjem 18. 7. 1989 in zapadlostjo 18. 7. 1995.

● Lastniki imajo možnost zahtevati predčasno izplačilo obveznic med 18. in 28. julijem 1992 s tem da že maja istega leta predhodno vložijo zahtevo pri filiali bančnega zavoda Banca d'Italia

● CTO dajejo letno 12,50% bruto obresti v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

● Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih **do 13. julija do 13.30.**

● CTO bodo razdeljene po marginalnem sistemu (asta marginale) po določeni ceni; rezervirajo se lahko po ceni, ki je lahko 98,20% ali višja; cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati **18. julija** po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

Rok rezervacije za občinstvo: do 13. julija

Izklicna cena dražbe	Rok izplačila	Letni donos izklicne cene bruto	neto
98,20%	3. leto	13,69%	11,94%
	6. leto	13,36%	11,65%
CTO			

Ljubljanskim organizatorjem

Mednarodni priznanji za vinske razstave

LJUBLJANA — Jubilejnemu 35. mednarodnemu ocenjevanju vin v Ljubljani daje letos posebej slaven nadih priznanje, ki so ga organizatorji (Gospodarsko razstavišče in strokovne institucije) dobili od komisije ES (Bruselj), in priznanje Mednarodnega urada za vino O.I.V. (Pariz). Prvo omogoča označevanje ljubljanskih priznanj na nalepkah nagrajenih vin na trgu držav ES, drugo pa pomeni pokroviteljstvo nad sejmom, kar mu je še povečalo mednarodni ugled. Priznani svetovni ocenjevalci vin bodo od 10. do 19. julija ocenili 980 vzorcev vin s štirih celin (manjka Afrika) oz. iz 20 držav. Število vzorcev je nekoliko manjše od prejšnjih let, med njimi je 30% domačih oziroma od domačih polovica slovenskih. Dobro so udeleženi zasebni vinarji in vinogradniki, saj predstavljajo polovico slovenskega deleža. Ocenjevalo jih bo oz. jih že ocenjuje 24 priznanih strokovnjakov - degustatorjev iz 15 evropskih držav, ZDA in Japonske. Brezalkoholne pijače (80 vzorcev) bodo ocenjevali 25. in 26. julija, alkoholne pijače pa so ocenili na začetku meseca.

Na včerajšnji predstavitevni novinarski konferenci letošnjega ocenjevanja so organizatorji povedali, da presenečenj ni bilo, saj so nazive prvakov tudi tokrat pobrali Rubinov vinjak, Fructalova viljamovka, negotinska stara lozova žolta in beograjska manastirka. Strokovnjaki so ocenili 111 alkoholnih pijač iz 10 držav, od teh 89 domačih. Na ljubljanskem vinogradniškem in vinarsem sejmu, vsako leto konec avgusta, so doslej ocenili že preko 35.000 vzorcev pijač, ocenjevalo jih je skoraj tisoč strokovnjakov. Na letošnjem sejmu bodo poleg kakovosti nagradili še videz ponujene kapljice. Včeraj je bilo izrečenih nemalo besed tudi na račun nezadostne izkoriščenosti pomena sejma in o kakovosti jugoslovanskih vin, ki se kosajo z najboljšimi na svetu, a temu primerno še niso bila predstavljena.

V organizaciji Kulturnega društva Rečan

Jutri zvečer se na Ljesah začne Sejem beneške pesmi

Finale (10 pesmi) bo v nedeljo popoldne

LJESE — Pod velikim šotorom nasproti župnišča na Ljesah se bo začel jutri zvečer ob devetih tradicionalni Sejem beneške pesmi. Festival organizira seveda Kulturno društvo Rečan, sicer že šestnajstič, nadaljeval pa se bo pojutrišnjem ob isti uri in zaključil z velikim finalom v nedeljo ob petih popoldne.

Poslušali bomo lahko štirinajst novih pesmi, ki so jih sestavili domači avtorji v prav tako domačem slovenskem narečju. Teh je letos več kot dvajset, kakor so nam pojasnili benečanski rojaki, kar trideset pa bo pevcev. Vse - ali skoraj vse - bo spremljal priznani in zelo priljubljeni Checco s svojo skupino SSS (Strange Spirited Sound), ki jo vidite na naši sliki. KD Rečan je poskrbelo tudi za posnetje kasete, ki jo bomo lahko poslušali že pojutrišnjem. Vse tri večere bodo za dobro voljo skrbeli z veznimi nastopi stari znanci Ezio in Margherita, Francesca in Marco.

Navajamo še vseh štirinajst pesmi: **Ljubezan** je (pojeta Federica in Gabriele, besede Michelina Blasutig, glasba Gabriele Blasutig); **Jeza** (avtorji in izvajalci D'Oppio malto); **Vesela Benečija** (napisala Lucia Dugaro in Graziano Rubin, pojeta Francesca in Elena); **Viermi** (avtor in izvajalec Checcho); **Ekologija** (po tipansko napisal Adriano Noacco, pojejo Cinzia, Silvana in Lucio); **Za iti napri** (napisala Davide in Aldo Klodič, pojeta Davide in Sovrstniki); **Peta zjutra** (besede Antonella Rucli, glasba Massimo Pagon, pojeta Francesca in Antonella); **Mi smo toji dnevi** (besede in glasba Sabina Trinco, pojejo federica, Leila in Sabina); **Donas je sabota** (avtorja in izvajalka Guido in Franco); **Odprti oči** (avtorica in izvajalka Regina); **Lipa ma** (po rezijansko napisal Rino Chinese, poje skupina Rezi-ja); **Nam nam na gre** (besede in glasba Aldo Klodič, pojeta Ana in Martina); **Vsako včer** (napisal Kapus, poje Raimondo); **Ljubezan brez konca** (besede in glasba Luciano Feletig, poje Sabina). V finale bo pripuščenih deset pesmi.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Francoska identiteta: 1789-1989

Proslavljanje francoske revolucije ob njeni 200-letnici postavlja tudi nekaj vprašanj o tem, kakšni so sadovi tega velikega zgodovinskega preloma na področju manjšinske, jezikovne in narodnostne enakopravnosti v sami Franciji, v zibelki demokratičnega humanizma.

V tej rubriki je bilo že nekajkrat omenjeno, da je Francija danes ena redkih evropskih držav, ki svojim številnim manjšinam še ni ponudila niti najmanjše zakonske zaščite. Strokovne revije dodajajo temu dejstvu še drugo, dopolnilno informacijo: Francija je verjetno med razvitimi evropskimi državami tista, ki ve najmanj o notranjih premikih prebivalstva, o priseljencih; torej ne le o strukturi prebivalstva, ampak tudi o njegovem gibanju.

Individualizem in univerzalizem kot glavni vrednoti francoske revolucije sta omogočila integracijo in torej odpravo diskriminacije do dveh verskih manjšin: židovske in protestantske, a za ceno izrazitega asimilacijskega odnosa, ki pa tudi tako ni zabilisal predodgovoril proces, vezan na ime Dreyfusa, in cela vrsta cikličnih pojavov rasne in drugačne nestrpnosti, ki zaživi znotraj francoskih meja.

Nekateri pripisujejo to zakoreninjenost in pravzaprav tudi zakrknjenost odpora do tujcev (ksenofobijo) in zavrt patriotizem dejstvu, da francoska kolektivna zavest ni še sprejela vseh odgovornosti in se še ni odpovedala vsem sanjam o svoji kolonialni preteklosti. To velja tudi za levico. Delavsko gibanje je uspelo le sredi 20. let preseči to ozkost in npr. kandidirati "tujce" na svojih listah. Pozneje ni uspelo izpeljati socializacijske vloge, da bi olajšalo vključevanje priseljencev, kar ni uspelo niti drugi glavni ideološki ustanovi: šoli.

Na čem sloni pravzaprav današnja narodnostna identiteta francoskega naroda? Znani zgodovinar Fernand Braudel je na uglednem dnevniku Le Monde marca 1985 v intervjuju odgovoril na to vprašanje. Predvsem je dejal, da je vprašanje francoske identite-

te vprašanje vseh, ker se morajo vsi obračati nazaj, da lahko gredo naprej. Identiteta pa je lahko samo ena, tako za levico kot za desnico. Narodna identiteta je za Braudela soglasje med sedanostjo in preteklostjo, je skladnost ali neskladnost z dano stvarnostjo; je pozornost in upoštevanje teh danosti. Zato tudi popolne identitete ni. Zato tudi ni mogoče graditi identitete na prikaznih ali na političnih mnenjih. Francosko identiteto je Braudel označil v naslednjih točkah.

- Enotnost Francije; torej neko nadaljevanje dela, ki ga je začela kraljevina, ko je začeni pri pariškem jedru skala enotni "šesterokotnik" - heksagon (po zemljepisni obliki francoskega državnega ozemlja). To pojmovanje vsebuje seveda težnjo po centralizaciji, ki naj bi bila nekaj "smisel za skupni interes".

- Graditev skupnega, homogenega in celovitega razvoja. Za Braudela je ta vidik šibka točka francoske identitete, kajti na gospodarskem področju naj bi Francozi doslej ne pokazali prevlekega smisla za to dimenzijo. Boljše rezultate dosegajo na kulturnem področju.

- Tretja in zadnja komponenta francoske identitete je za Braudela francoski jezik. Kulturna kriza in torej tudi kriza identitete se začena v trenutku, ko jezik ne zavzema več preminentnega položaja v družbi.

Identiteto je torej po Braudelu treba iskati pod kulturo in pod politiko.

Vsak ima le eno, vsak svoj, vsaka je enkratna, kot nekaj skrajni prafaktor, sestavni del velikega skupnega imenovalca človeštva.

Na vprašanje o perspektivi grajenja nove Evrope je bila za zgodovinarja pravilna smer razvoja ravno tako jasna kot za samo Francijo: treba je graditi Evropo narodov, ne pa Evropo domovin, vlad in kupčij.

O manjšinah ni bilo vprašanj. Nič čudnega: narodnost je v Franciji že od francoske revolucije dalje služila predvsem za krepitev države. Izven teh dveh pojmov (narod in država) obstaja tam uradno le še "ljudstvo".

Deželna skupščina in parlamentarci za rešitev družbe Concerie Cogolo

TRST — Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je včeraj vzel v pretnes žgoče vprašanje furlanske industrijske grupe Cogolo, ki dolguje dobaviteljem in bankam 400 milijard lir. Pred dnevi je videmsko sodišče odredilo zanj komisarsko upravo, ki pa jo je treba uvesti najpozneje do 22. julija, sicer bodo Cogolove tovarne ob zajetna sovjetska naročila. To so odločno poudarili sindikalisti na sestanku z načelniki deželnih svetovalskih skupin in odborikom za industrijo, tako da je pozneje skupščina soglasno sprejela sklep v tem smislu. Listina obvezuje deželno vladu, da sporazumno z deželnimi parlamentarci in predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL sprejme vse mogoče pobude za rešitev družbe. V ta namen naj deželni odbor posreduje pri ministrstvih za industrijo in zaklad, da omogočita čimprejšnji prehod grupe Cogolo pod izredno upravo v smislu (Prodijevega) zakona 95/79.

Deželni parlamentarci Renzo Pascolat (KPI), Danilo Bertoli (KD) in Gabriele Renzulli (PSI) so vprašanje pisno predložili neposredno poverjenemu predsedniku ministrskega sveta Giulio Andreottiju. Poslanci naglašajo, da igra delniška družba Concerie Cogolo s sedežem v Pozzuolu del Friuli v videmski pokrajini izjemno vlogo v

sklopu deželnega gospodarskega sistema, saj je med drugim trdno prisotna na sovjetskem tržišču. In prav jamstvo, da bo Sovjetska zveza še naprej pošiljala naročila v Furlanijo in ne kam drugam, je pogoj, da bi lahko potem Compagnia Finanziaria Veneta prevzela družbo v krizi in zagotovila ohranitev delovnih mest. Družba zaposluje namreč več kot 1.000 uslužbencev, ki bi ob njenem morebitnem propadu ostali na cesti. Vlada naj torej nemudoma ukrepa.

Neurje v Furlaniji

VIDEM — Včeraj dopoldne je videmsko pokrajino zajelo silovito neurje z močnim vetrom, ki je povzročilo veliko gmotno škodo. V San Danieleju je bila povodenj, v Passian del Pratu je strela udarila v električno kabino in povzročila požar, v Čedadu je toča oklestila nič koliko kmečkih pridelkov, v Lignanu pa so črni oblaki izzvali preplah med turisti, ki so brž vzeli pot pod noge. Na srečo je bila ujma kratkotrajna, saj je kmalu zatem spet posijalo sonce.

Na pobudo mešane firme Movia film

Nekdanji kamnolom v Izoli bo postal mini Hollywood

IZOLA — Bo v nekdanjem kamnolomu ob izolski Presernovi cesti zrasedel velik filmski in snemalni center, nekakšen mini Hollywood? Sliši se skoraj neverjetno, vendar prav ta lokacija predstavlja eno od možnih za postavitev večjega studia z vsemi drugimi potrebnimi objekti za filmsko in televizijsko produkcijo, za katero se zanima pred kratkim ustanovljeno mešano podjetje Movia film. Predstavniki ustanoviteljev Movia filma so se včeraj z zastopniki izolskega izvršnega sveta in zavoda za planiranje, urbanizem, stanovanjske in gradbene zadeve pogovarjali o možnosti gradnje centra v opuščnem kamnolomu. Lokacija je izjemno zanimiva, saj je odmaknjena od "hrupne" industrije, do nje vodijo ustrezne prometnice, z dolgoročnim gradbenim planom pa je ta del izolskega predmestja tako rekoč "neopredeljen", tako da ne bi bilo težav z izdelavo zazidalnega načrta in ureditvijo potrebne gradbene dokumentacije.

In kaj sploh predstavlja Movia film? Mešano firmo so ustanovili trije zasebniki, zaenkrat pa so kot ustanovitelji v navezi Avala film iz Beograda, RTV Ljubljana in Adiacommerce iz Kopra, poleg njih pa naj bi precejšen delež prispevali še tuji partnerji. Firma se bo ukvarjala s filmsko in televizijsko produkcijo in koprodukcijo, s tem da bi levji delež svoje produkcije in "servisa" opravljala za tuje naročnike. Z dejavnostjo bo Movia film kmalu začel.

IZTOK UMER

Denarna pomoč sežanskega RK žrtvam neurja

SEŽANA — V času, ko prebivalcem Haloz po katastrofalnem neurju pomagajo brigadirji, vojniki, delavci in delovne organizacije iz vse Slovenije, so se tudi na Sežanskem odločili prisločiti na pomoč. Za odstranjevanje posledic neurja, ki je ogrožalo severno-vzhodno Slovenijo, so iz skromnih sredstev članarine Rdečega križa, ki je zgolj simbolična in znaša 1.000 dinarjev, namenili 300.000 dinarjev. To je storila krajevna organizacija Rdečega križa Sežana in s tem izrazila solidarnost do prizadetih ob neurju. Tudi Sežanci torej sočustvujejo z nesrečnim prebivalstvom, želijo pa, da bi tudi drugi prispevali svoj delež, zlasti denar. (O. K. S.)

Merče - avgusta v prazničnem »gvantu«

V prijazni vasi Merče, pol kilometra od magistralne ceste Sežana-Divača pri odcepu gostilne Novič na desno, so vaščani v preteklih dneh pohiteli s popravilom vaških prostorov. Merče s 140 prebivalci in 41 hišnimi številkami spadajo v sežansko krajevno skupnost, ki je obenem tudi središče sežanske občine. Merčanci so v letu in pol opravili blizu 1700 prostovoljnih delovnih ur pri urejanju doma. Kako so potekala dela, o nekaterih problemih in kdaj bodo z deli gotovi, smo se pogovarjali z Ivanom Žiberno, predsednikom vaške skupnosti Merče. Obiskali smo ga v nedeljskem jutru, ko je dom sameval.

»Z adaptacijo vaških prostorov smo pričeli v začetku 1988. leta. Najprej smo opravili precej rušitvenih del, material smo odvažali s traktorji. Vsa dela smo izvajali v skupinah, ki so se zelo dobro udeleževale delovnih akcij. Zatem smo naredili betonsko ploščo in v spodnjem prostoru postavili tlake. Naredili smo omete, predelne stene so nam uredili kooperante, prav tako so nam postavili ploščice in uredili vodno napeljavo. Sani pa smo poskrbeli za električno instalacijo. Pridne roke so uredile lesene obloge stropov, pobelile in polakirale ter uredile fasado oziroma zunanji omet. Čimprej moramo še nabaviti in postaviti aluminijasta okna. Nekaj problemov smo imeli pri zagotavljanju finančnih sredstev kot tudi druge krajevnosti. Vendar smo jih s skupnimi močmi premagali. Na pomoč je priskočila sežanska krajevna skupnost s 5 milijoni dinarjev, vaščani pa smo sami zbrali 7 milijonov dinarjev. V

tako kratkem času nam je uspelo dokončati objekt. Material za izgradnjo doma smo vaščani sami nabavljali. Približno polovico prebivalstva je pomagalo z udarniški deli, preostali pa so na kakršen koli drug način priskočili na pomoč (kuhali za delavce idr.), pripoveduje Žiberna.

Veliko breme so nosili vaščani, ki so opravili 1654 prostovoljnih delovnih ur in v tako kratkem času uspeli adaptirati objekt. Sprehodili smo se po domu, kjer je v spodnjem delu večja dvorana za vaše veselice in večja zborovanja, v zgornjem delu pa so uredili manjšo sobo za najrazličnejše potrebe sveta in ostalih družbenopolitičnih organizacij vaše skupnosti, arhiv, kuhinjo in sanitarije. Ob tem Žiberna doda: »Ponosni smo, da smo uspeli dokončati ta objekt, saj smo tako dobili večnamenski prostor, ki smo ga do sedaj pogrešali. Zlasti je to pomembna pridobitev za mladi rod. Vaške prostore bomo predali slavnostno v uporabo pred občinskim praznikom v avgustu.«

Pretežno so bile vaše sile usmerjene v dokončanje vaških prostorov. Kako pa je z ureditvijo ostalih del?

»Do avgusta naj bi bila nared tudi plošča, kjer naj bi imeli plese. Dela se tu tudi zaključujejo. Za to smo porabili le 88 delovnih ur, 10 ur pa je na pomoč priskočil buldožer, ki je olajšal veliko fizičnega dela. Tako naj bi lahko preizkusili pete ob letošnjem sežanskem občinskem prazniku. Nismo pozabili tudi na čistočo vasi in ureditev pokopališča, za kar smo poskrbeli še pred 1. majem.«

-oks-

BORIS ŠULIGOJ

V polemiki z zadržanjem tržaškega občinskega sveta Na Zahodnem Krasu zahtevajo namestitev dvojezičnih tabel

Zgornje table je pred več kot dvajsetimi leti postavila tedanja levsredinska občinska uprava. Njihovo slabo stanje dokazuje, kako današnji občinski upravitelji upoštevajo in spoštujejo stališča svojih predhodnikov (Foto Križmančič)

Zahodnokraški rajonski svet zahteva postavitev dvojezičnih cestnih tabel na Proseku, Kontovelu in v Križu in zato zavrača nedavno stališče tržaškega občinskega sveta, ki se je izrekel proti dvojezični toponomastiki na Krasu. Skupščina je na zadnji seji z večino glasov odobrila resolucijo KPI in Slovenske skupnosti (prva podpisnika načelnika skupin Štoka in Perlot), ki poziva predsednika Busetija (PSI), naj takoj poseže pri županu Richettiju in pri pristojnem občinskem odborniku, da čimprej poskrbita za namestitve dvojezičnih napisov na zahodnem Krasu. Resolucija je prodrla z glasovi komunistov, socialistov in SSK, proti so glasovali MSI, Lista za Trst in načelnik demokristjanske svetovalske skupine Bruno, ostali trije njegovi somišljeniki pa so se vzdržali. V resoluciji, ki so jo že poslali na občinsko upravo, je med drugim rečeno, da rajonski svet potrjuje politično veljavo upravnega programa predsednika in vse skupščine, v katerem je jasno postavljena zahteva po postavitvi tabel z italijanskimi in s slovenskimi napisi vasi Križ, Prosek in Kontovel. Zahodnokraški izvoljeni svet je v preteklosti že večkrat zahteval dvojezične table, njegove zahteve pa so na Občini naletale na gluha ušesa.

Resolucijo sta uvodoma utemeljila Štoka za komuniste in Vidoni za Slovensko skupnost. Slednji je prav na zadnji seji uradno prevzel mesto rajonskega svetovaleca na podlagi razsodbe državnega sveta, ki je ugotovil napako pri številu glasov in razveljavil izvolitev edine predstavnice volilnega kartela Proletarska Demokracija-Tržaško gibanje. Štoka in Vidoni sta med drugim ostro ožigosala nedavno nacionalistično zadržanje tržaškega občinskega sveta in podčrtala, da

si Trst na pragu oblikovanja združene Evrope res ne more privoščiti takih nazadnjaških in protislovenskih potez.

Predsednik Buseti (PSI) je naglasil pomen enakopravnega sožitja med Italijani in Slovenci ter posvetil pozornost Londonskemu memorandumu ter tudi Osimskemu sporazumu, ki zagotavlja slovenski manjšini osnovne narodnostne pravice. Buseti se je s svojim posegom praktično distanciral od večine svetovalcev in odbornikov PSI, ki so v tržaškem občinskem svetu svojčas potegnili z nacionalisti. V razpravi se je oglasil tudi komunist Tence, ki je dejal, da rajonski svet ne zahteva postavitev dvojezičnih tabel in napisov na Korzu ali na Carduccijski ulici, ampak na ozemlju, kjer so Slovenci avtohtono prebivalstvo.

Predstavnik MSI in Liste za Trst sta nastopila proti dvojezičnim tablam. Posebno strupen je bil poseg melonarca Gione (»Slovenci imajo že dovolj, če že ne preveč pravice«), s katerim se je strinjal tudi načelnik demokristjanov Bruno, ki je s svojim glasom proti resoluciji KPI-SSK prispeval k oblikovanju nacionalistične manjšine v rajonskem svetu. Velja pa poudariti dejstvo, da so ostali trije svetovalci Krščanske demokracije kasneje demantirali svojega načelnika ter se v nasprotju z njegovimi direktivami vzdržali glasovanja. Njihov glasnik Zaccagna, ki je aktiven v organizacijah katoliških prostovoljcev, je dejal, da predstavlja sožitje bogastvo za vse prebivalstvo teh krajev. Resolucija v prid dvojezičnim tablam je bila na koncu odobrena z osmimi glasovi (KPI, PSI in SSK), trije svetovalci so bili proti (Parovel-MSI, Giona-LpT in Bruno-KD), demokristjani Zaccagna, Tamburlinijeva in Lonzar pa so se kot rečeno vzdržali.

S. T.

Predlog bodo jutri orisali Carboneju WWF za razširitev znanstvenih dejavnosti v središču mesta

Tržaška sekcija Svetovnega sklada za naravo WWF je v tiskovni noti izrazila zadovoljstvo zaradi prekinitve proučitve podrobnostnih načrtov za razširitev Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Po mnenju odgovornega sekcije dr. Fabia Gemitija gre za "dolžnost premislek" nekaterih javnih upraviteljev o urbanističnih izbirah, ki da so bile opravljene "prenajljeno" in "pod pritiskom gospodarsko-znanstvenih interesov" brez vsakršne pozornosti do ozemeljskih posebnosti.

Nameravana razširitev Centra na področju med Padričami in Trebčami - ki predvideva, kot znano, gradnjo ogromnih poslopij, ki bi bila pravi tuje v tamkajšnjem naravnem okolju - bi po mnenju WWF dokončno izkazala ambientalne in krajinske značilnosti tamkajšnjega teritorija, ki so ga že krepko načeli vojaški manevri in gradnja nove avtoceste. Temu je treba dodati še nevarnost novih ekspanzij brez vsakršnih omejitev, kot dopušča sam statut padriškega centra.

WWF pa pripravlja alternativne predloge, ki jih bo predstavila na jutrišnjem srečanju s podpredsednikom deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Gianfrancu Carbonejem. Bistvo predloga je, da bi delovanje in strukture Raziskovalnega centra raztegnili na samo mesto, s čimer bi - kot piše v tiskovnem poročilu - "oživilo urbano tkivo s ponovno uporabo neizkoriščenih območij in že obstoječih poslopij, ki so zanimiva tudi z vidika industrijske arheologije". Vključitev znanstvenih struktur Raziskovalnega centra v mestno tkivo bi po mnenju te naravovarstvene organizacije ustvarilo novo ozmozo z mestom, omogočila bi tesnejšo in bolj vitalno povezavo s krajevnimi ustanovami in bi omogočila, da bi se znanost "odprla mestni skupnosti". Samo mesto bi od tega imelo znatno korist, na ta način pa bi tudi zavrla trend po izseljevanju iz mestnega središča in njegovi degradaciji. Glede zaščite Krasa pa ostaja WWF mnenja, da bo možna in učinkovita le z ustanovitvijo mednarodnega naravnega parka, ki pa ga je treba skrbno načrtovati ob upoštevanju vseh krajevnih stvarnosti.

Alternativni načrt, kot rečeno, bodo predstavniki WWF predstavili jutri na srečanju s Carbonejem, ki se ga bodo udeležili tudi zastopniki drugih naravovarstvenih organizacij, kot sta Zveza za Okolje in Italia nostra. Še prej se bo podpredsednik deželne vlade sestel s tržaškim županom Francom Richettijem in z izrednim komisarjem Raziskovalnega centra prof. Domenicom Romeom. Tema srečanj bo seveda prav nedavno zaplet v zvezi s podrobnostnimi načrti za razširitev centra. Iz dosedanjih deželnih napovedi jutrišnjega srečanja pa ni razvidno, da bi nameraval Carbone ob tej priliki slišati tudi mnenja in stališča predstavnikov neposredno zainteresiranega prebivalstva.

Tesnejše sodelovanje med padriškim Centrom in Tržaško univerzo

Študentje Tržaške univerze bodo lahko pripravljali diplomske naloge in doktorske disertacije v laboratorijih padriškega Centra za znanstvene in tehnološke raziskave. Konvencija, ki sta jo v tem smislu podpisala Center pri Padričah in Univerza, predvideva tudi, da bodo raziskovalci Centra lahko opravljali didaktično dejavnost na Univerzi, medtem ko bodo znanstvene aparature in laboratoriji na razpolago obema ustanovama.

Rektor Tržaške univerze prof. Fusaroli je poudaril, da je s konvencijo dobil tudi uradni pečat odnos sodelovanja, ki se je vzpostavil že ob samem začetku delovanja znanstvenega parka. Izredni komisar padriškega Centra prof. Romeo pa je podpis konvencije komentiral, češ da "se odpira pomemben kanal pretakanja ljudi in znanstvenih aparatov," kar bo preprečilo napako, da bi ustvarjali dvojnike, in torej valoriziralo obstoječi znanstveni potencial.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ANTON TOMAŽ LINHART

ŽUPANOVA MICKA

Režija in dopolnilno besedilo: BORIS KOBAL

Danes, 13. t. m., ob 21. uri — LONJER — Društvena gostilna

V nedeljo, 16. t. m., ob 21. uri — SLIVNO — pri Terčonovih

V ponedeljek, 17. t. m., ob 21. uri — OPČINE — Prosvetni dom

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje

Hranilnica in posojilnica Opčine

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob

Kmečka banka Gorica

združeni v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri SDGZ

Obvestilo

naročnikom
Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610 vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

KD Kraški dom

vabi

danes, 13. t. m., ob 21. uri na

**OTVORITEV RAZSTAVE
LESNIH IZDELKOV
MIRKA GUŠTINA**

Predstavitve Sergij Cesar, sodeluje MePZ Rdeča zvezda iz Saleza pod vodstvom Marte Werk-Volk.

Prireditve bo v pokrajinskem muzeju v REPNU.

Center obiskuje 42 otrok

V zgoniškem poletnem centru ne manjka izletov in zabave

Okrog 42 otrok letuje tudi letos v poletnem centru, nameščenem v šolskem poslopju sredi Zgonika.

Ko sva jih s fotoreporterjem Mariom Magajno v torek obiskala, jih nisva našla v centru. Bili so na izletu v devinskem gradu, kjer so se, tako so nam vsi veseli in zagoreli ob povratku povedali, sprehodili po Rilkejevi stezi.

Vam je bilo lepo, smo jih vprašali, ko so si hiteli umivati roke in se odpravljati na kosilo. Jaaa, je bil glasen odgovor vseh. Potem pa so vsi posedli pred vhodna vrata šole, tam nam še zapeli tisto veselo o muzikantu in se nato nastavili fotografskemu objektivu.

Potem jih nisva hotela zadrževati, ker so bili že lačni. Čakalo jih je dobro kosilo, ki sta ga pripravili Marija in Duška: mineštra, dunajski zrezki in mlad stročni fižol. Potem dobijo še sadno mešanico in še sadje, če bi hoteli. Medtem ko smo jih čakali, da se vrnejo z izleta v Devinu, smo se pogovorili z animatorkama Vero in Darjo, katerima sta se nato pridružili še druga Daria in Adriana.

»Otroci prihajajo v center ob 9. uri ter odhajajo domov okrog 16. ure. Poletni center se je letos začel 3., končal pa se bo 14. julija. Danes je nekaj manj otrok, sicer pa kar redno prihajajo ter imamo med njimi tudi nekaj otrok italijanske narodnosti in enega prizadetega otroka. Pripelje jih šolabus; ko pa gremo na izlete, imamo na razpolago večji avtobus, ki je tudi na razpolago šoli, oziroma je last občinske uprave.«

Poletni center poteka v lepi šolski stavbi, ki daje otrokom na razpolago veliko vežo, dve učilnici, pa še kuhinjo, jedilnico in sanitarije.

V veliki šolski veži poteka tisti del letovanja, ki je namenjen risanju in raznim igram.

»Vsako leto izberemo posebno temo, kateri posvetimo risbe in druge izdelke. Letos smo izbrali temo "Danes in nekoč". Tako so otroci že napravili velikega dinosavra, izdelali bodo staro kočijo, kot so nekoč vozile, napravili so makete starih hiš in še marsikaj.«

Na drugo stran veže so postavili robota, pa še velik vlak so pripravljali.

»Prve dni, ko nam je malo ponagajalo vreme, so otroci sami pripravili modno revijo. Porazdelili so se v sku-

Nasmajani obrazi otrok najbolj zgovorno dokazujejo, da je v zgoniškem poletnem centru res zabavno... (foto Magajna)

pine, ki so jim dali posebna imena, kot na primer: vile, indijanke, princeze, Robin Hood, Havajke in celo skupina "Mačiste" je bila med udeleženci; otroci so sami pripravili kostume in jih potem tudi ocenjevali.

Na steni smo videli razpredelnice tudi o športnih igrah in tekmovalnih, ki so jih v centru že imeli.

Službo v centru si animatorke in vzgojiteljice delijo tako, da je enkrat v dopoldanski službi skupina štirih animatorov, popoldne pa jim sledijo vzgojiteljice Nataša, Darna, Dariana in Elena. »Same se med seboj zmenimo, kako si bomo uredile delo.«

Animatorke prihajajo v glavnem iz devinsko-nabrežinske občine, vzgojiteljice pa so domačinke.

»Pa se hodite morda tudi kaj kopat,« smo jih vprašali.

»Kaj bi šlihi na morje, ki je precej oddaljeno, ko pa imamo na dvorišču lep bazen, v katerem se otroci radi kopajo. Pa še galeralico in tobogan imajo na razpolago, čeprav se dečki najraje igrajo nogomet.«

Ob koncu poletnega centra se bodo samo poslovili in si zazeleli še naprej prijetne počitnice. »Nič ne nameravamo prirediti za slovo, nobene prireditve, ker menimo, da je dobro, če se otroci samo zabavajo.«

Prihodnji ponedeljek se bo začel, kot vsako leto, tudi poletni center v Nabrežini. Animatorke iz te občine bomo tako srečali tudi tam.

»Delo nas veseli. Skozi šolsko leto že delamo v raznih vrtcih in šolah, kjer skrbimo za animacijo. Vse smo opravile tudi tečaje za animatorke. Delo nam je všeč in tudi otroci nas imajo radi.«

Istega mnenja so bile tudi vzgojiteljice. Posloviti smo se morali, ker se je vsem mudilo na kosilo. Mi pa smo odhajali, ko nas je spremljal vonj po dobro pripravljeni hrani.

Iz tega poletnega centra se bodo otroci poslovili že v petek. Prav gotovo bo marsikomu žal, da so dnevi, ki jih je preživel v njem, tako hitro potekli...

NEVA LUKEŠ

menjalnica

12. 7. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1363,300	1340.—	Japonski jen	9,703	9,50
Nemška marka	725,000	720.—	Švicarski frank	841,400	839.—
Francoski frank	213,700	210.—	Avstrijski šiling	102,990	102.—
Holandski florint ...	643,010	638.—	Norveška krona	196,660	195.—
Belgijski frank	34,627	34.—	Švedska krona	211,540	210.—
Funt šterling	2213,000	2170.—	Portugalski eskudo .	8,643	8,20
Irski šterling	1938,500	1920.—	Španska peseta	11,560	11.—
Danska krona	186,670	184.—	Avstralski dolar	1035,30	950.—
Grška drahma	8,383	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,065
Kanadski dolar	1145,400	1100.—	ECU	1497,700	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Politični potres v Palači Diana Morotejci izključeni iz vodstva tržaške KD

Tržaška Krščanska demokracija doživlja v teh dneh notranji politični potres. Predsinočnim se je v Palači Diana na Trgu S. Giovanni, kjer ima sedež strankin pokrajinski odbor, ustvarila nova notranja večina, ki je izključila iz strankinega vodstva levico, nekdanje morotejce, doslej najmočnejšo in najbolj vplivno strujo. Razsežnosti preobrata, ki ima značilnosti pravega notranjega državnega udara, niso še povsem jasne, gotovo pa je, da se za tem potresom skriva želja po politični emarginaciji vplivnih morotejcev, posebno poslanca Colonija in deželnega odbornika Rinaldija, morda pa tudi samega Richettija.

Načrt za osamitev levice, ki je doslej polnopravno sodelovala pri vodenju stranke, gre neposredno povezati s porazom De Mite na zadnjem vsedržavnem kongresu stranke. V KD se je ustvarila nova desnosredinska os Andreotti-Forlani-Gava, poražena levica pa je posebno na periferiji pokazala prve znake razkroja. Predsednik Dežele Biasutti, ki je bil svojčas med naj-

bolj prepričanimi pristaši De Mite, je na deželni ravni doslej uspel ohraniti enotnost svoje komponente, na Tržaškem pa je pristal na emarginacijo morotejcev. Režiserja te operacije sta deželni svetovalec Calandruccio in Biasuttijev osební tajnik Luccarini, ki sta dala pobudo za oblikovanje nove večinske komponente Biasuttija, Andreottija, Fanfanija in Forlanija, kateri pa se za zdaj ni pridružila struja base, ki jo na krajevni ravni vodi bivši predsednik KZE Pangher. Nova komponenta ima na papirju za sabo približno 55 odst. stranke ali bolje rečeno strankinih izkaznic, morotejci pa 35 odst., kar pomeni, da so posamezno vzeto še vedno najmočnejša struja.

V ponedeljek je prišlo samo do oblikovanja nove notranje večine, porazdelitev vodilnih mest v pokrajinskih strankinih telesih pa bo na dnevnem redu čez deset dni, za realne spremembe, če bo do njih seveda prišlo, pa bo treba počakati na jesenski pokrajinski kongres. Tajnik Tripani bo do tedaj ostal na svojem mestu, a kot odraz nove večine, ki se hoče za vsako ceno prilagoditi novim razmeram in novemu razmerju sil na vsedržavni ravni. Za poskusom dokončne emarginacije morotejcev se skriva boj za oblast v stranki in v krajevnih upravah. Edini tržaški poslanec KD Coloni in edini predstavnik Palače Diana v deželni vladi Rinaldi sta od vedno morotejca, tej komponenti pripadata tudi župan Richetti in predsednik pristaniške ustanove Zanetti. Nova večina je mnenja, da so zaradi tega morotejci premočni, res pa je tudi, da že nekaj let razpolagajo z daleč najboljšim političnim kadrom znotraj krajevine KD.

Župan Richetti, ki je na zadnjih občinskih volitvah prejel veliko število preferenc, je verjetno v teh pogojih nedotakljiv. V veliki nevarnosti pa je odborniško mesto Rinaldija, ki ga bo moral po vsej verjetnosti prepustiti Calandrucciu, ki je tudi kandidat za predsedniško mesto Sklada za Trst. Morotejce je skušal v preteklosti že marsikdo politično osamiti, kljub težavam pa so se vedno pravočasno opomogli in se obdržali na oblasti. Tokrat pa jih čaka zelo težka bitka. (S. T.)

V Tržaškem zalivu včeraj spet polno svetlih lis Kopalci ne zaupajo ministrovim trditvam da cvetenje alg za zdravje ni škodljivo

Medtem ko se v rimskih in deželnih političnih in upravnih krogih vse bolj stopnjuje polemika o tem, kdo je kriv za sedanje prekomerno bohotenje alg in kako ga preprečiti, se pojav neustavljivo širi. Kar se Tržaškega zaliva tiče je v prejšnjih dneh kazalo, da se je pas cvetenja nekoliko oddaljil od obale in vsaj pogumnejšim omogočil kopanje, včeraj pa so se alge spet pojavile v neposredni bližini obale, kot zgoraj kaže slika, ki jo je naš fotoreporter Mario Magajna posnel v jutranjih urah v kopališču Ausonia. Povsem jasno je, da so kopalci raje ostali na terasah in se hladili le pod prhami. Ob takem videzu morske gladine so zagotovila ministra za zdravstvo Donat Cattina, da alge niso nevarne za zdravje, izvenela dokaj neprepičljivo. In tudi ko bi izvidi, ki jih opravljajo te dni vladni izvedenci, to ministrovo teorijo potrdili, bi se prav gotovo našlo le malo takih, ki bi si zaželeli kopanja in osvežitve v tej brozgi...

Tudi letos finančna sredstva Dežele za NŠK

Narodna in študijska knjižnica bo tudi letos prejela finančne prispevke, ki jih Dežela vsako leto podeljuje tistim knjižnicam naše dežele, ki so "deželne interesa", ki hranijo posebne knjižne zaklade ali ki so specializirane na nekem področju. Sredstva, ki jih podeljujejo po zakonu št. 60 iz leta 1976 (v katerem je izrecno omenjena tudi NŠK), so namenjena upravljanju in delovanju knjižnic (vse ostale knjižnice pa prejema prispevke od krajevnih uprav, kot določa zakon o decentralizaciji upravnih pristojnosti). V letošnjem letu bo Dežela podelila skupno 400 milijonov lir, za sedaj pa še ni znano, koliko bo prejela naša knjižnica.

Poleg NŠK bo samo še ena tržaška knjižnica prejela sredstva Dežele, in sicer Glavna medicinska knjižnica Tržaške krajevene zdravstvene enote. Ostale knjižnice, ki jih je izbral deželni odbor, pa so pordeonska knjižnica in traktoteka Združenja slepcev, knjižnice semenišč, videmska nadškofijska knjižnica, knjižnica Guarnieriana iz San Danieleja, knjižnica Italijanskega združenja knjižnic v Vidmu in knjižnica za biblijske raziskave v Sacileju.

Danes zasedanje rajonskega sveta za Škedenj in Čarbolo

Danes ob 20. uri se bo na svojem sedežu v Ul. Roncheto 77 sestal rajonski svet za Škedenj in Čarbolo, ki ima zelo pester dnevni red. Zaradi številnih vprašanj urbanistične narave se bo zasedanja udeležil tudi pristojni občinski odbornik Cecchini. Zadnja seja rajonskega sveta je bila, kot znano, zelo razburkana, saj je doberšen del svetovalcev zapustil sejno dvorano, ko je slovenski svetovalec Igor Pavlič spregovoril v svojem materinem jeziku. Kot dopolnilo tedanjemu novinarskemu poročilu moramo dodati informacijo, da je predstavnik PRI še pred tem dogodkom zapustil zasedanje, svetovalec PSDI pa ni zapustil sejne dvorane.

Drevi v Repnu kulturni večer

V Kraškem muzeju v Repnu bodo drevi ob 21. uri, otvorili zanimivo razstavo lesnih izdelkov, ki jih je v zadnjih letih ljubiteljsko oblikoval domači mojster Mirko Guštin. O pomenu in umetniški vrednosti razstavljenih del bo spregovoril Sergij Cesar, kulturni pečat večeru pa bo dal mešani pevski zbor Rdeča zvezda iz Saleža, ki bo zapel nekaj pesmi. Razstava bo odprta vse do nedelje, ko bo v Repnu tradicionalna razstava terana. (B. S.)

Šoferji in črpalkarji naj bi si »prislužili« 600 milijonov lir V zaporu tolpa spretnih goljufov

Goljufiga na račun tržaškega avtoprevoznega podjetja Auto Marocchi se je po dolgi preiskavi policijskih agentov iz Trsta in Portogruara končala včeraj s priporom petih šoferjev tovornjakov in štirih uslužbencev bencinske črpalke Agip pri Devinu. Vsi so obtoženi združevanja v kriminalne namene in goljufige v bremenilnih okoliščinah. Zaprti šoferji so 33-letni Vittorino Appolonio iz Portogruara, 31-letni Loris Boscarol iz kraja Concordia Saggittaria, 39-letni Evelino Manzato in 27-letni Roberto Prosdocimo iz Prà Maggiore ter 31-letni Adelino Zanon iz Concordie Saggittarie. Medtem ko so vsi šoferji iz okolice Benetk, so priprti črpalkarji skoraj vsi Furlani. Gre za 30-letnega Franca Marcoviga in 27-letno Fiammetto Pizzin iz Pierisa, 30-letnega Birmanca Aunga Kyawo, ki stanuje v goriški pokrajini, in 55-letnega Graziana Lepreja iz Fiumicella. Po izsledkih policije naj bi tolpa goljufalca tržaško podjetje dve leti in ga oškodovala za več kot 600 milijonov lir.

Obtožence je včeraj zaslišal namestnik državnega tožilca Staffa, ki je potrdil tako obtožnico kot pripor. Kot rečeno, se je goljufiga začela pred dvema letoma, ko so se priprti šoferji tovornjakov in črpalkarji domenili za dobičkonosen, a protizakonit vir dohodkov. Šoferji so namreč pridno tankali pri svojih prijateljih in račune nosili v blagajno

podjetja Auto Marocchi. Blagajna je seveda poravnala vse račune, proti koncu lanskega leta pa so le spoznali, da pet tovornjakov porabi preveliko količino goriva. Nič čudnega, saj so šoferji natočili v tanke po 150 litrov, na račun pa so jih črpalkarji zabeležili 300.

V podjetju so najprej domnevali, da gre za okvaro na motorjih. Tovornjake so zato poslali na tehnični pregled, ki pa je pokazal, da so vozila popolnoma v redu. Podjetje namreč redno rotira tovornjake in skuša na tak način omejiti posledice prekomerne obremenitve. Kot drugo domnevo je vodstvo vzelo v pretres možnost, da so šoferji kradli gorivo za svoje avtomobile, vendar tudi ta hipoteza je padla v vodo, saj je šlo za tisoče in tisoče litrov goriva. Da bi zadevi prišli do dna, se je vodstvo nato obrnilo na policijo, ki je po daljši preiskavi izsledila tolpo. Verjetno pa se zadeva še ni končala, saj agenti napovedujejo druge sodne prijave.

Prav tako ni izključeno, da bo preiskava imela posledice tudi z davčnega vidika in da bodo posegli vanjo finančni stražniki. Kaže namreč, da so med nadziranjem bencinskih črpalk agenti ugotovili, da so nekateri lastniki tovornjakov »napihnil« številke porabe goriva, da bi tako zvišali stroške in znižali davke.

Še nepojasnjeni vzroki torkove smrtne nesreče

Na nevrokirurškem oddelku katarske bolnišnice se še vedno bori s smrtjo 24-letni Alessandro Peteros iz Ul. Castelliere 47, ki je bil v tork zvečer žrtev hude prometne nesreče v Miramarskem drevoredu, v kateri je izgubil življenje 15-letni Piero Surace (na sliki) iz Ul. Solitro 8/2. Peterosa so v tork zvečer zaradi krvavitve v ušesu sprejeli na oddelek za reanimacijo, včeraj pa so ga premestili na nevrokirurški oddelek, niso pa spremenili prognoze, ki je še vedno pridržana. Njegov 20-letni sopotnik Mauro Benci iz Ul. Castelliere, ki se bo zdravil 20 dni, pa je lahko že zapustil bolnišnico, saj se je samo potolkel po telesu.

Prometna policija, ki raziskuje vzroke nesreče, si še ni na jasnem, kako je prišlo do trčenja med Suracejevo veslo in Peterosovim kavasakijem. Po vsej verjetnosti pa je nesrečo zakrivil prav Surace, ki je nenadoma hotel spremeniti smer vožnje.

Kljub eksploziji v kopalnici je mirno spal dalje

V pritličnem stanovanju poslopja v Ul. Boito 6 je v noči od torka na sredo, okrog 4. ure, prišlo do silovite eksplozije, ki je prebudila vso sosesčino. Edini, ki se ni prebudil, je bil prav lastnik stanovanja, v katerem je prišlo do eksplozije. 57-letni Bruno Dalino, ki se zdravi v centru za umsko zdravje, je namreč tako trdno spal, da ga ni predramil niti hrup rušecih se zidov.

Dalino se je zbudil šele nekaj minut po eksploziji, ko so pred njegovim pragom že stali gasilci in agenti letedečega oddelka, ki so jih poklicali sosedje. Moški je namreč želel v kopalnico in je šele takrat opazil, da so se stene kopalnice, kuhinje in hodnika zrušile.

Eksplozijo je po ugotovitvah gasilcev povzročila okvara na bojlerju v kopalnici, bila pa je tako silovita, da so se šipe raztreščile po vsem dvorišču in poškodovale tudi tam parkirane avtomobile. Dalino pa je kljub upuščeni stanovanju lahko mirno ostal doma, saj so gasilci ugotovili, da ni bilo nevarnosti, da bi se še druge stene porušile.

Z zobmi ji je odtrgal del naglavne kože z lasmi vred Pes hudo obdelal štiriletno deklico

Elisa Mauro ima le štiri leta, a včeraj zjutraj je doživela dogodek, ki se ga bo verjetno spomnila vse življenje. Ko je z mamo Violetto hodila po Ulici dei Salici na Opčinah, se je vanjo pognal podivjan bokser, ki jo je tako hudo obdelal, da ji je odtrgal del naglavne kože z lasmi vred. Na psa se je prvi pogumno vrgel 36-letni poštar Marino Calcinari, za njim pa še lastnik psa Claudio Fabbri (pravzaprav gre za skrbnika, saj je pes last njegove hčerke Daiane, ki stanuje v mestu). Fabbri je kljub grozljivemu prizoru bil toliko priseben, da je s tal pobral kos raztrgane naglavne kože, spravil otroka in mater v svoj avto in ju odpeljal v katarsko bolnišnico. Še prej mu je uspelo priklicati psa na dvorišče vile in ga privezati na verigo.

Zdravniki v bolnišnici so takoj ugotovili, da je treba deklico prepeljati v videmsko bolnišnico, kjer imajo poseben oddelek za plastično kirurgijo, vendar so si pridržali prognozo. Pomagati so morali tudi materi Violetti Giurissевич, ki je bila pod hudim šokom in je večkrat padla v nezavest. Malo Eliso so v Vidmu podvrgli operacijskemu posegu in ji ponovno pritrdili naglavno kožo. Kaže, da ni v smrtni

nevarnosti. Zvečer sta bila pri njej tako mama kot očka Livio, ki z Eliso stanujeta v Ulici dei Papaveri 28, vedno na Opčinah.

Kot so nam povedali na openskem komisariatu, je pes le nekaj minut prej že skušal napasti nekega otroka. Openc Flavio Bressan se je popoldne namreč javil agentom in jim povedal, da je okrog 10. ure hodil s svojo hčerko v bližini Ulice dei Salici, ko se jima je približal napadalen bokser. K sreči sta Bressan in otrok imela dovolj časa, da sta pred psm zbežala na bližnje gradbišče.

»Sedaj boste pisali, kot da je Buffalo Bill izpustil leva,« nam je včeraj po telefonu dejal Claudio Fabbri. Mož je tudi sam šokiran, saj se zaveda, da nosi veliko odgovornost za Elisine poškodbe. Sinoči je govoril z njenimi starši in tudi z videmskimi zdravniki, ki naj bi mu povedali, da bo Elisa lahko že danes zapustila bolnišnico. Toda kako se je zgodilo, da je pes čuvaj lahko zdijval na ulico? »Pes je bil privezan v kuhinji, ker smo ravnokar pripekljali v hišo nekaj kosov pohištva. Zato so tudi ostala odprta tako hišna kot glavna vrata. Naenkrat pa se je bokser pognal proti hodniku, strgal verigo, s

katero je bil privezan, in zbežal na ulico. Takoj sem pohitel za njim. Pred očmi ga nisem imel največ pet minut. Ko se je vračal proti domu, se je zagnal v Eliso... Pes je bil vedno zavezan, cepljen, sam sem tudi zavarovan. Sedaj je bokser še vedno doma, deset dni ga bodo opazovali veterinarji KZE. Mislim, da jih bom potem prosil, naj mu z injekcijo vzamejo življenje,« nam je s skrušenim glasom povedal. Edino, kar ga sedaj skrbi, je Elisa, in dobre vesti iz Vidma.

»Ta primer je najhujši, vendar ni edini. Še posebno na Opčinah so veliki problemi zaradi hudih psov čuvarjev. Poznamo že veliko primerov, ko so napadli poštarje ali ugriznili otroka, ki je pomolil roko skozi ograjo. Ti psi so agresivni, ker so vedno na verigi, pa tudi vzgajajo jih v ta namen. Lastniki bi torej morali biti izredno pazljivi, saj nimajo pravice, da bi lastnino branili z ogrožanjem varnosti otrok in državljanov.« Tako nam je povedal vodja komisariata Sodano, ki pričakuje, da bodo Elisini starši vložili prijavo. Policija bo vsekakor opozorila sodišče, saj je lastnik odgovoren za povzročitev hudih telesnih poškodb. N. F.

† V visoki starosti nas je za vedno zapustila naša ljubljena

**Angela Štok
vd. Sirico (Širca)**

K večnemu počitku jo bomo spremili jutri, 14. t. m., ob 8.45 iz kapele glavne bolnišnice na mestno pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoci: hčeri Elvira in Sabina z možem Srečkom Šumanom, vnuka Sergij z ženo Mauro in Danilo z ženo Nevenko ter ostalo sorodstvo. Žalovanju se pridružujejo družine Štok, Širca in Sasso.

Trst, 13. julija 1989

† Zapustila nas je naša draga
**Vera Regent
por. Krecic**

Pogreb bo jutri, v petek, 14. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Proseku.

Žalostno vest sporočajo: mož, hči z družino ter ostalo sorodstvo.

Trst, 13. julija 1989
(Pogrebno podjetje Ul. Zonta)

Franc Lipovec - Tine danes osemdesetletnik

V drugi polovici leta 1944 in v prvih mesecih leta 1945 so se v Trstu in njegovi neposredni okolici vrstili dogodki, ki so potem pomembno vplivali na samo osvoboditev Trsta v zadnjih aprilskih in prvih majskih dneh pred 44 leti. Eden od akterjev takratnega dogajanja je bil tudi Franc Lipovec - Tine, ki praznuje danes svojo 80-letnico (r. 13. 7. 1909) in ki je eden od redkih še živečih članov takratne Komande mesta Trsta, ustanovljene in neposredno odvisne od štaba IX. Korpusa NOVJ. Tine Lipovec je bil v njem namestnik političnega komisarja, ob komandantu Martinu Grajfu in komisarju Francu Štoki eden najodgovornejših članov.

Starejši tržaški aktivisti se Tineta Lipovca dobro spominjajo, čeprav že dolga leta živi v piranski občini, a se ob raznih priložnostih rad vrača v Trst, da skupno z drugimi soborci, prijatelji in znanci počasti ta ali oni jubilej, ta ali oni dogodek, pa žal tudi vse pogostejše odhajanje ljudi tistega težkega, a častnega in ponosnega časa. Toda mlajši, kaj vedo o teh ljudeh, ki jim je zgodovina odmerila čas in odgovornosti, za katere jim je edino, a daleč najvrednejše plačilo, bila s trpljenjem, junaštvom in krvjo najboljših izbojevana svoboda?

Franc Lipovec, ilegalni Tine, je svojo mladost živel med rodnimi brkinskimi Kovčicami kot šolarček in pastirček ter Trstom kot kmečki in mizar-ski delavec tja do leta 1931, ko je moral k vojakom. Tam se je med slovenskimi in italijanskimi vrstniki navzel protifašističnih idej in jih potem širil kot delavec v ladjedelnici Arzenala Lloyd Triestino vse do leta 1935, ko so ga prav zaradi idej odpustili. V tistih letih je bil povezan tudi z ilegalci Tigra oz. Borbe in bil med organizatorji zbiranja denarne pomoči za družine obsojenih na Bazoviškem procesu.

Pet naslednjih let je preživel na Proseku, zaposlen v trgovini s kurivom in deloval v vaški protifašistični organizaciji. Leta 1939 je postal član Italijanske komunistične partije, leto kasneje pa se je zaposlil v ladjedelnici Sv. Marka in seveda tudi v tem okolju deloval na organiziranju ilegalnih skupin in priprav na čase, ki jih je napovedoval razvoj dogodkov v Evropi in ki so za slovenske tržaške in italijanske antifašiste napočili z napadom nemške, italijanske in drugih vojska na Jugoslavijo in z ustanovitvijo Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Tine Lipovec je dobil zvezo z OF že oktobra 1941, ko je prišel v Trst na zdravljenje zaradi strelne rane na roki eden prvih primorskih partizanov, proseški rojak Milko Puntar, ki je pozneje, aprila 1942, padel v znanem spopadu Vojkove čete z italijansko vojsko na Nanosu. Po navodilih OF in KPS je v ladjedelnici organiziral skupino, ki je skrbela za zbiranje sredstev za partizane in za širjenje narodnoosvobodilne ideje. Do junija 1943 je vzpostavil močno notranjo frontno organizacijo, takrat pa se je moral za nekaj časa umakniti v ilegalo, da bi se ob padcu Mussolinijevega režima vrnil v ladjedelnico, v kateri je ostal do pomladi 1944, ko se je moral dokončno umakniti v ilegalo in v oboroženi odpor. Do takrat je bil med drugim tudi sekretar rajona OF za Sv. Ivan-Rocol, nato pa član mestnega odbora Delavske enotnosti, organizacije, ki je predstavljala jedro kasnejših delavskih bataljonov, Komande mesta Trsta, s ka-

terimi je 27. aprila 1945 začela vstajo v mestu in pomagala silam JLA osvobajati Trst. Komando mesta Trsta je v prvih dneh avgusta 1944 ustanovil štab IX. Korpusa NOVJ prav v predvidevanju vojaških operacij za osvoboditev tržaškega mesta, Tine Lipovec pa je v tej Komandi bil imenovan za pomočnika komisarja in je v tem smislu sodeloval pri pripravljanju vstaje v mestu in pri zaključnih operacijah.

Tine Lipovec je po osvoboditvi Trsta in vzpostavitvi ljudske oblasti ostal še naprej ena vidnih osebnosti narodnoosvobodilnega gibanja v mestu. Do razpusta je bil namestnik komandanta Narodne zaščite za mesto, nato do konca leta 1945 politični sekretar rajonskega komiteja KPS za Trst, leta 1946 izvoljen za člana CK KPI Julijske krajine oz. za STO, do leta 1952 je bil tudi član kadrovske komisije, pozneje pa se je posvetil predvsem gospodarski dejavnosti. Po resoluciji informbiroja je prestopil k Neodvisni socialistični zvezi in bil član njenega odbora do leta 1961, ko je spet postal član KPI, po dokončni izselitvi v piransko občino član KPS in KPJ, ob tem pa neumorno deloval v raznih družbenopolitičnih organizacijah, kot predsednik krajevne konference SZDL Lucija, v občinski konferenci SZDL občine Piran, v Zvezi združenj borcev NOB in še kje.

Na Trst pa je ostal navezan ne le čustveno, pač pa tudi kot prizadevni sodelavec Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici pri zbiranju in zapisovanju gradiva iz časov NOB, pri čemer je kot akter takratnih dogajanj lahko tudi objektivni in kritični ocenjevalec, kaj je zgodovinska resnica in kaj - po tolikih letih - tudi že fantazija.

Ob drugih prejetih odličjih in vojaških odlikovanjih ima od leta 1983 tudi zlato priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Zaradi bremena let in žal tudi ne najboljšega zdravja je v zadnjem času omejil svojo javno delovanje v družbenopolitičnih organizacijah, vedno pa je živo prisoten v dogajanju pri nas in doma, ki ga kot borca, rodoljuba in poštenjaka, kot človeka, ki se je nesibično razdal za svobodo in družbeni napredek in pri tem je po svojem značaju ostal vedno tih in skromen, povsem razumljivo zaskrblja in boli.

Ob visokem življenjskem jubileju naj mu gredo iz njegovega Trsta iskrene čestitke za še dolgo življenje v čimboljšem počutju.

JOŽE KOREN

V torek, 11. t. m., je na tržaški ekonomski fakulteti za statistične in zavarovalniške vede doktorirala

KATJA STARC

Iz srca ji čestita

Edvard

Včeraj je na pravni fakulteti uspešno opravil diplomski izpit

DAMJAN TERPIN

Čestitajo mu

člani mladinske sekcije Slovenske skupnosti

čestitke

Danes bo ugasnil 5 svečk VASJA KRIŽMANČIČ. Da bi bil zdrav, priden in ubogljiv so želje nonota, none in pranonota Srečka.

Ob uspešno opravljeni maturi iskreno čestita Godbeno društvo Prosek svojemu članu MARKU RUPLU.

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel čestita svoji pevkki KATJI STARC ob uspešno opravljeni diplom na fakulteti za statistične in zavarovalniške vede.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole sporoča, da so na skrbništvu in liceju Prešeren razobešene dokončne lestvice za suplente na slovenskih nižjih in višjih šolah; na skrbništvu so objavljene premostitve profesorjev višjih srednjih šol.

Urad SŠŠ, Ul. Carducci 8/II, posluje s sledečim urnikom: torek od 17. do 18. ure ter četrtek od 11. do 12. ure.

Licej F. Prešeren obvešča, da bo računalniški laboratorij ostal odprt tudi pleti. Ob prisotnosti profesorja bodo dijaki lahko vadili na računalnikih vsako sredo od 9. do 13. ure.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1989/90 v Trstu sledeče tečaje: 1. za uradnike s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur), 2. za uradnike v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur), 3. za uradnike v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur), 4. za obdelovalce kamna - 1. letnik (1200), 5. za marketing in managment (80 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola, 6. za bančno tehniko (30 ur), 7. za operaterje v zunanji trgovini (40 ur), 8. nemščine za poslovno uporabo (120 ur), 9. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola, 10. personal computing (160 ur), 11. za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (80 ur), 12. za naravoslovne vodiče (300 ur) - pogoj za vpis višja srednja šola, 13. za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov (društev) (30 ur), 14. za biodinamiko (30 ur), 15. za splošno živinorejo (30 ur), 16. čebelarstva (60 ur), 17. enologije (30 ur), 18. za splošno kmetijstvo (150 ur). Vpisovanja in podrobnejše informacije do 21. julija na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941, (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 13. julija 1989

DRAGAN

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 16.23 in zatone ob 1.00.

Jutri, PETEK, 14. julija 1989

SVOBODIN

PLIMOVANJE DANES: ob 1.49 najnižja -29 cm, ob 18.08 najvišja 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,1 stopinje, zračni tlak 1016,2 mb ustaljen, veter 22 km na uro zahodnik, vlaga 65-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicole d'Iorio, Valentina De Gioia, Sebastiano Carta, Irene Scarpa, Giulia De Rosa, Irene Ferluga, Alessio Tanzilli, Gioia De Bortoli, Daniela Babic.

UMRLI SO: 53-letni Giovanni Alunni Barbarossa, 61-letni Luciano Sal, 68-letni Romeo Da Nove, 82-letni Antonio Gregori, 81-letna Iolanda Gregori vd. Chiamna, 79-letna Maria Bonetta pr. Privato, 69-letni Antonio Komjanc, 50-letna Mirta Peresutti, 72-letni Germano Anic.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 10., do sobote, 15. julija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Godbeno društvo Prosek prireja v dneh 14., 15. in 16. t. m. PRAZNIK OB 85-LETNICI USTANOVITVE. Program: jutri, 14. t. m., ob 20.30 jubilejni koncert, v soboto, 15. t. m., ob 19. uri koncert gasilske godbe na pihala Kapele - Jugoslavija, sledi ples z ansamblom Lojzeta Furlana, v nedeljo, 16. t. m., ob 17.30 sprevod sledečih godb na prireditveni prostor: Godbeno društvo Kras iz Doberdoba, Godbeno društvo Nabrežina, Godba V. Parma iz Trebč in Godba na pihala iz Ricmanj. Sledi nastop posameznih godb. Ob 20.30 ples z ansambлом Lojzeta Furlana. V soboto in nedeljo bodo delovali dobro založeni kioski. Vabljeni!

TPPZ P. Tomažič vabi na SREČANJE S SEN. STOJANOM SPETIČEM na temo: "Zamejski Slovenci in splošni politični pregled", ki bo jutri, 14. t. m., ob 20.30.

Do nedelje, 16. t. m., se bo vršil v Trebčah pri nogometnem igrišču PRAZNIK UNITA IN DELA ter PRAZNIK ŠPORTA. Vsak večer ples. Vršil se bo turnir v malem nogometu z ekipami: Brega, Bazovice, Padrič-Gropade, Ban-Ferlugov, Opčine, Repna, Križa in Trebč.

Poezija in glasba - KULTURNO SREČANJE ZA AMAZONIJO, bo v gledališču S. Maria Maggiore v Trstu, Ul. Collegio št. 6, v soboto, 15. t. m., ob 20.30. Pobudnik WWF - svetovni sklad za varstvo okolja, organizacija KUD Magnet in Liljana Manzoni.

prispevki

V spomin na dragega moža Žitomira Terčelja daruje Marta 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Marija Soban - Mura (Jamlje) daruje 100.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

Namesto cvetja na grob Cvetke Venier darujejo Drejc, Antek in Manica 150.000 lir za ŠD Sokol.

Namesto cvetja na grob Ljuba darujejo vrstniki žene Marjetice 220.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Ljuba Grilanca darujeta Nada in Albin Butinar 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Ljuba Grilanca daruje žena Marjetica z otrokoma 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 12. obletnici smrti mame in ob 30. obletnici smrti tete Pepke darujeta Sida in Vinko Sancin 30.000 lir za obnovo bolnice Franja.

V zahvalo za voščila ob 80. rojstnem dnevu daruje Rafael Grgič 20.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V počastitev spomina na drage starše, sestre, brata, na padle borce, na letošnje umrle soborce, aktiviste in prijatelje darujejo Dušan, Božena, Boris, Edi in Tea Košuta 20.000 lir za obnovo bolnice Franje, 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel, 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku, 20.000 lir za MPZ Vasilij Mirk, 20.000 lir za SPDT, 20.000 lir za SKD Barkovlje, 20.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev, 20.000 lir za Godbo na pihala Vesna iz Križa, 20.000 lir za Ljudski dom v Križu, 20.000 lir za Dom A. Sirk, 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Križa, 20.000 lir za ŠD Mladina, 20.000 lir za MPZ Vesna, 20.000 lir za RMV Trst, 20.000 lir za TPK Sirena, 20.000 lir za Sklad M. Čuk, 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo, 20.000 lir za Dijaško matico, 20.000 lir za KD Lipa, 20.000 lir za Skupnost družina Opčine, 20.000 lir za SKD Skala Gropada, 20.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost, 20.000 lir za obnovitev Bazovskega doma, 20.000 lir za MePZ M. Pertot - Barkovlje, 20.000 lir za Glasbeno matico, 20.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec, 20.000 lir za Dom J. Ukmarja - Škedenj, 20.000 lir za KD Lonjer - Katinara, 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič, 20.000 lir za MPZ I. Gruden, 20.000 lir za SKD Vigred, 20.000 lir za SKD Slavec, 20.000 lir za Center za rakasta obolenja, 20.000 lir za ŠZ Bor, 20.000 lir za MPZ Fantje izpod Grmade, 20.000 lir za KD F. Venturini, 20.000 lir za KD I. Grbec, 20.000 lir za Dijaški dom, 20.000 lir za zbor Vesela pomlad, 20.000 lir za Ljudski dom v Trebčah, 20.000 lir za popravilo repnabrske cerkve, 20.000 lir za KD Primorsko - Mačkolje, 20.000 lir za SKD Skala, 20.000 lir za pevski zbor Jadran - Milje, 20.000 lir za MPZ V. Vodnik - Dolina, 20.000 lir za Združenje aktivistov tržaškega ozemlja Trst, 20.000 lir za Zvezo vojnih invalidov Trst, 20.000 lir za PD Slovenec - Boršt-Zabrežec, 20.000 lir za Slovenski oktet in 20.000 lir za Kvartet Glasbene matice.

V spomin na Veroniko Cunjo darujeta družini Luksa in Spacal 30.000 lir za ŠD Mladina.

V spomin na Edvarda Vettorata darujeta Vlasta in Andrej Nabergoj 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V isti namen daruje družina Nabergoj 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V spomin na Ljuba Grilanca daruje Milko Nabergoj 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Ljuba Grilanca darujeta Kristjan in Adriana Zugna 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Nadja daruje 10.000 lir za SKD Tabor.

Namesto cvetja na grob Marije Kosmač daruje družina Petaros (Boršt 68) 20.000 lir za cerkev v Borštu.

SNACK BAR BUFFET

»EUROPA«

Narodna ul. 65 - OPČINE

SLANI in SLADKI PRIGRIZEK

Non stop od 9. do 22.30

zaprto ob nedeljah

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da odgovarja na tel. št. 744426.

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da posluje urad s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtkih tudi popoldne od 15.30 do 18.30.

Zadruga Mangart obvešča, da je planinski dom Mangart v Žabnicah (Camporosso) odprt za vse, ki bi radi preživeli nekaj dni oddiha v gorskem svetu na Trbiškem. Za rezervacije in informacije se zainteresiti lahko obrnejo direktno na upravo Doma, tel. (0428) 63173.

Narodna in študijska knjižnica obvešča, da bo zaprta od 24. julija dalje.

Poletni živžav Nabrežina sporoča urnik prevozov za otroke iz okoliških vasi od 17. do 28. julija; z velikim kombijem se bodo vozili vsi otroci iz naslednjih vasi: Nabrežina kamnolomi 7.15, Slivno 7.17, Šempolaj 7.22, Praprotn 7.24, Trnovca 7.26 in še otroci iz vrtca naslednjih vasi Devin 8.00 in Sesljan 8.15; z malim šolabusom se bodo vozili le osnovnošolski otroci iz naslednjih vasi: Medja vas 7.30, Štivan 7.32, Devin 7.35, Sesljan 7.40; kombija bosta prevažala otroke iz Proseka 7.45 in Križa 7.50. Odhod otrok iz Nabrežina ob 12.30.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled skupinska razstava SLOVENSKA GRAFIKA.

V pritličnih prostorih TKB, Ul. F. Filizi 10 razstavlja MARKO HREŠČAK.

Na gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 21. t. m. razstavljala svoja dela slikarka LAURA UTMAR.

V okviru Mednarodne poletne akademije likovne umetnosti bo v letošnjem juliju v Devinu slikarski tečaj, ki ga bodo vodili in tudi obiskovali severnoameriški docenti. Podrobnejša pojasnila na tel. št. 34134.

mali oglasi

PRODAM motor 125 NSF, letnik '86 v odličnem stanju. Tel. 327273.

PRODAM A 112 junior, letnik '81, v dobrem stanju. Tel. 214309.

PRODAM barvni televizor CGE telefonken 22", v odličnem stanju za 230.000 lir. Podarim interno anteno. Tel. 815626.

PRODAM renault 5 GTL, letnik '83, prevoženih 60.000 km, cena po dogovoru. Tel. 228984.

PRODAM jadrnico laser po ugodni ceni. Tel. (040) 410259 ob večernih urah.

PRODAM traktor nibbi DT 40 cv, 300 ur in traktor bertolini, 4 RM, cv 30 s frezo in plugom. Tel. (0481) 531741.

PRODAM čistokrvne mladice z rodovnikom šampionskih staršev avtohtone pasme kraškega ovčarja. Za informacije tel. na št. 220110.

PRODAM hišo v industrijski coni, 200 kv. m in 500 kv. m dvorišča, primerno za obrtnika. Tel. 228390.

PRODAM motorno kolo ciao, bele barve, eno leto staro. Tel. 212111.

OSMICO je odprl Alfonz Guštin na Colu št. 12.

OSMICO je odprl Jožef Kukanja, Devinsčina št. 1. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ladi Rebula (Bajta).

ZDRAVNIK Danijel Žerjal sprejema nove paciente v ambulanti pri Sv. Ivanu, Ul. Brunelleschi 14, in v Bazovici 209.

IŠČEM zazidljivo zemljišče na področju Cola oz. repnabrske občine. Pisemne ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Repentabor".

DRŽAVNI USLUŽBENEC išče stanovanje v Gorici ali okolici. Pisemne ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Viale 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Stanovanje".

KUŽKA PUDLJA (barboncino) starega osem tednov z odličnim rodovnikom prodam. Tel. (003861) 212788.

IZGUBIL sem zlato zapestnico z osebnim napisom ali na šagri na Padričah ali v baru Vatta v torek, 4. t. m. Poštenemu najditelju gre nagrada. Tel. po 14. uri na št. 214606.

IZGUBIL se je majhen psiček, rjave barve v Dolini. Najditelj naj tel. na št. 228530.

ŠE ŠEST prostih mest je na razpolago za izlet po Dalmaciji z ladjo, ki bo od 29. julija do 12. avgusta. Izlet priredi vesela družba iz Križa. Interesenti naj tel. na št. 220624.

ŽENSKA srednjih let sprejme varstvo podnevi in ponoči starejše osebe ali otrok za dva meseca. Tel. (003866) 24751 od 17. do 22. ure.

POŠTENO in dobro Slovenko, tudi onstran meje, išče 50-letni invalid za družbo in skupno življenje. Po možnosti plavalaslo in ljubiteljico umetnosti. Samo resne ponudbe sprejemam na naslov: Giuseppe Duren, Ul. Paisiello 1, Trst.

NUDIM pomoč na domu onemoglim in ostarelim osebam. Tel. 228252 v večernih urah.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. na št. (003867) 87121 po 20. uri.

CVETLIČARNA ANGELA - Boljunec obvešča cenjene odjemalce, da bo zaprta zaradi letnega odpusta od 17. julija do 19. avgusta.

DRUŽINICA išče stanovanje v najem za določen čas na področju od Bazovice do Proseka. Obenem nudi pomoč ostareli osebi. Telefonsko številko pustite na Primorskem dnevniku.

gledališča

VERDI

Poletni festival operete 1989 - Jutri ob 20.30 (red R) ponovitev Kalmanove opere GROFICA MARICA. Dirigent Janos Kovacs, režiser Beppe de Tommasi, koreograf Gino Landi. Ponovitev v nedeljo za red S.

LA CONTRADA - IL CRISTALLO

V soboto, 15. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina IL GRAFFIO iz Rima predstavila delo v dveh dejanjih NOI LE RAGAZZE DEGLI ANNI '60. V glavni vlogi nastopa Grazia SCUCCIMARRA.

Vstopnice so na prodaj pri UTAT - Pasaza Protti - in pri blagajni gledališča - Ul. Ghirlandaio.

GRAD SV. JUSTA

Jutri ob 21.15 bo na sporedu FESTIVAL Disneyevih filmov - druga izdaja. Predvajali bodo film LILLI e il vagabondo.

LUČI IN ZVOKI

Nocoj ob 21.30 predstava LUČI IN ZVOKI v nemščini in ob 22.45 v italijanščini; v soboto ob 21.30 in ob 22.45 v italijanščini.

koncerti

V ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità KONCERT godbe na pihala G. Verdi.

V Pasazi Protti so na razpolago vstopnice za koncert-predstavo CIGANKINA LJUBEZEN z Jadranko Jovanovič. Režija Mario Licalsi. V soboto se bo pričela prodaja vstopnic za premiero CIGAN BARON Johanna Straussa.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

V drugi polovici oktobra v Pordenonu

Ruski nemi film

PORDENON — V drugi polovici oktobra bodo v Pordenonu Dnevi nemega filma, ki jih prirejajo letos že osmič zapored. V ospredju letošnjih dni bodo nemi filmi iz časov carske Rusije, ki so jih pordenonski raziskovalci odkrili v arhivih sovjetske državne kineteke Gosfilmfond. Sovjetska kinoteka se tako odpira zahodnemu svetu in to s filmi iz časov, ko je filmska industrija šele shodila in ko revolucionarna boljševiška partija še ni prevzela oblasti. Program dnevov, ki jih prireja pordenonski Cinemazero in huminska Kinoteka s pokroviteljstvom dežele, so predstavili včeraj v Pordenonu na tiskovni konferenci.

Med okoli 300 filmi, ki so si jih ogledali v sovjetski kinoteki, so pordenonski raziskovalci izbrali najbolj zanimive in značilne, ki naj bi dali dokaj popolno sliko vseh teženj v tednjem obdobju. Raziskovalci in ljubitelji filma si bodo v Pordenonu lahko ogledali umetnine, kot je Stjenka Razin iz leta 1905, ki je prvi sovjetski film, ki je bil posnet po scenariju, ali Obramba Sevastopola (1911) in Nema priča (1914).

Posebna sekcija Dnevov bo posvečena delu sovjetskega režiserja Jevgenija Bauerja s predvajanjem dramatičnih

nih filmov kot Po smrti (1915), komedij kot Tisoča zvijača (1915), angažiranih filmov in lirčnih fantazij. Poleg tega pa bodo predvajali tudi nekatere zelo redke filme, kot so prvi poskusi animacije Vladislava Stareviča, socialne portrete Jakova Protazova, filme, ki so jih v Moskvi in na Krimu snemale tuje filmske hiše. Prireditelji niso pozabili niti na zvezdnika tedanjega sovjetskega filma Ivana Mozukina in Natalijo Lisenkovo.

Kot dokaz življenjskosti ruske revolucionarne kinematografije pa bodo predvajali tudi filme, ki so jih begunci snemali v Nemčiji, Franciji, Italiji in v Hollywoodu. Vse filme pa bosta spremljala s klavirjem sovjetski pianist Leonid Nemirovski in maestro Carlo Moser.

Prireditelji bodo za Dneve tiskali bogat katalog s filmografijo vseh ohranjenih ruskih filmov, z dokumenti in esejmi o carskem obdobju. Projekcije bodo dopolnili z izborom filmskih dnevnikov istega obdobja. 22. oktobra pa bodo priredili mednarodno srečanje o ruski kinematografiji s prisotnostjo sovjetskih, ameriških, francoskih britanskih in italijanskih izvedencev. Manifestacijo bodo dopolnili z razstavo plakatov iz carskega obdobja.

Koncert Pinkov v dvomu

BENETKE — Medtem ko RAI še vedno napoveduje z reklamnimi vložki neposredni prenos koncerta znane angleške skupine Pink Floyd iz Benetke, se v mestu v laguni stvari komplicirajo. Benški občinski odbor je včeraj osvojil stališče ravnateljice nadzorništva za spomeniško varstvo Margherite Asso in prepovedal koncert pred Trgom San Marco. Po oceni nadzornice za spomeniško varstvo bi namreč ojačena glasba britanskih rock mojstrov lahko poškodovala mozaike okoliških palač, Trg Svetega Marka pa bi se lahko še nekoliko pogreznil pod težo množice.

Edini alternativni, ki ju je nakazal odbor, sta postavitev plavajočega odra v kanalu Orfano ali pred otokom S. Giorgio. Vprašanje je sedaj, ali bodo prireditelji koncerta sprejeli alternativni lokaciji. Ob tolikšnih negotovostih v zvezi s koncertom, ostaja ena sama gotovost: benški upravitelji se tokrat res niso izkazali.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Kljub vsemu normalna družina

Družina Hinz v dnevni sobi svoje hiše

Če bi vse šlo po načrtih Karin in Wolfganga Hinz iz kraja Garbsen v bližini Hannoverja, bi bila starša dveh zdravih otrok. Toda usoda je hotela drugače. Drugorojenka Martina je s seboj na svet prinesla več hudih prizadetosti.

Ko je bila stara štiri leta, je začela obiskovati otroški vrtec za prizadete otroke. Kmalu za tem so njeni starši vložili prošnjo za posvojitve otroka. Opazili so namreč, da ni dobro, če osredotočijo vso svojo pozornost na Martino.

Na uradu za posvojitve pa so jima začeli prigovarjati, zakaj ne bi imela še enega svojega otroka: še posebej zato, ker so genetske preiskave dajale zagotovilo, da so verjetnosti za še enega prizadetega otroka minimalne.

Tako se je rodil Jan-Philipp. Seveda se je mame Karin med nosečnostjo prejel strah, da ne bi bil novot otrok prizadet, a vse se je srečno izteklo. Ko je bil star poldrugo leto, so starše po-

klicali na urad za posvojitve in jim ponudili majhno deklico - šele deset dni je bila stara - njena mati pa je bila s Tajske. Tako so Hinzovi prišli do četrtega otroka Janet.

Janet je bila precej težaven otrok: bala se je vsakega tujca. V tujem okolju je začela vriskati in kričati, tako da jo je bilo nemogoče peljati k zdravniku ali sploh v kako trgovino. Šele pri treh letih jo je minilo. Še sedaj pa se najbolj počuti s svojimi starši in brati. Zelo rada se crklja pri mami in očetu, vendar zahaja zelo pogosto tudi k Martini in jo ljubeje. Martina pa leži z skrčenimi rokami in njene sicer ugasle oči dajejo slutiti nekaj podobnega sreči.

Martina ima najraje, ko so vsi družinski člani okoli nje. Doslej so večkrat sedeli na velikem gugalniku, vendar ga je moral oče Wolfgang odstraniti, saj je postala družina pretežka zanj. In kako težka je že ta družina -

pred kakimi šestimi meseci so posvojili še petmesečnega Sasho. Njegovo rojstvo je bilo rizično: rodil se je prezgodaj, premalo razvit, premajhen, preveč nežen.

Sedaj ga ni treba več posebej nadzorovati. Krepko se že postavlja na noge in se odziva klilem in vabilom svojih bratov in sester.

Kar starši prizadetih otrok pogosto zelo težko dojemajo, ali se celo nikoli ne dokopljejo do tega je to, kar so Hinzovi sami dojeli: Martinini starši nič več ne koncentrirajo svoje pozornosti in svojih dejavnosti okoli prizadetega otroka, kajti tudi ostali otroci morajo doseči svoje pravice.

Hinzovi imajo čedalje več znancev in prijateljev in skoraj samo po sebi je razumljivo, da jim vsi nudijo svojo pomoč. Sosedje prihajajo in odhajajo. Nihče jima ne jemlje za slabo, če včasih pomislita tudi nase in gresta v kino, igrata tenis ali obiskujeta tečaj francoščine.

Najstarejši sin Mark je nekoč takole opisal Martino v šolski nalogi: »Moja sestra Martina je telesno in duševno prizadeta. Žal ne more govoriti, sama jesti in hoditi. Ko naštevamo včasih koliko nas je v družini, jo štejemo prav kakor normalnega otroka. Naša družina razume, kaj Martina potrebuje iz mežikanja njenih oči, po vriskih in joku. Ko pa je Martina pri stari mami ali kjerkoli drugje, daje od sebe poseben stok, kakor da bi jokala po nas. Vedno opazi, če je kje druge in če nas ni zraven. Mi pa je ne bomo dali proč.«

Svoje misli je nato Mark zaključil s trditvijo, da se bo poročil le z dekletom, ki bo sprejela k sebi Martino, ko starši ne bodo mogli več skrbeti zanjo.

O tem se je kasneje njegova mama Karin pogovorila z njim in mu povedala, da da nikoli ne smeli starši kaj takega zahtevati od svojih otrok - da bi prizadetega brata ali sestro vzeli k sebi. Ko bodo popolnoma prepričani, da drugače ne gre naprej, bodo za Martino poiskali primerno okoliščino. Toda dotlej nočejo na to misliti.

Dotlej želijo živeti kakor so navajeni - kot katerakoli normalna družina.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 1.55 Vreme in dnevnik 2.05 Nadaljevanki: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole 3.30 Dnevnik 4.00 Buona fortuna Estate 4.10 Film: Le giubbe rosse del Saskatchewan (western, ZDA 1954, r. Raoul Walsh, i. Alan Ladd) 5.35 Action Now 6.05 Mladinska oddaja: Big 7.00 Odprti prostor 7.20 Danes v parlamentu 7.25 Film: Acque profonde (vojni, ZDA 1958, r. Rudolph Maté, i. Alan Ladd, William Bendix) 9.10 Nad.: Santa Barbara 9.40 Almanah in vreme 10.00 Dnevnik 10.30 Film: Cercasi figli urgentemente (pust., ZDA 1987, r. David Greenwald, i. Cindy Williams) 12.05 Dnevnik 12.15 Film: Due vite in gioco (pust., ZDA 1983, r. Taylor Hackford, i. Rachel Ward, Jeff Bridges) 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Mezzanotte e dintorni 0.45 SP v vaterpolu: Madžarska-Italija	RAI 2 12.00 Nanizanka: Squadriglia Top Secret 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Rubrika: Trentatre 13.45 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - gospodarstvo 14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti 15.25 Naniznaka: Lassie 15.50 Risanka: Cucciolo 16.20 Film: Rififi (krim., Fr. 1957, r. J. Dassin, i. Jean Servais, Magali Noël) 18.05 TV igra: Il sicario 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nan.: Perry Mason 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, športne vesti 20.30 TV film: La rosa bianca di Tallien (i. Catherine Wilkening, Jean-Claude Adelin) 21.55 Dnevnik - nocoj 22.05 Razprava: 1789-1989, ženska 200 let po francoski revoluciji 22.55 Nanizanka: Hill Street giorno e notte 23.45 Dnevnik 23.55 Film: Prega il morto e ammazza il vivo (western, It. 1971, r. Joseph Warren, i. Klaus Kinski, Victoria Ziny)	RAI 3 14.00 Deželne vesti 14.10 Dok. oddaja: Drobci 14.55 SP v sabljanju (iz Denverja) 15.25 Kolesarstvo (iz Bassana) 15.45 Tour de France 16.55 Mednarodni miting v skokih (iz Bocna) 17.45 Košarka - pokal Sredozemlja (iz Benetk) 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Dok. oddaja: Geo Estate 20.30 Nadaljevanka: Odissea (r. Franco Rossi, i. Bekim Fehmiu, Irene Pappas, 5. in 6. epizoda) 22.15 Zabavna oddaja: Pronti a tutto 22.45 Dnevnik - nocoj 22.50 Avtorska TV: Alessandro Blasetti - Storie dell'emigrazione 23.50 Dnevnik 0.05 Nočna glasba: odlomki iz opere Wilhelm Tell (flavtist Giorgio Zagnoi in pianist Alessandro Specchi) 0.20 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 16.35 Video strani 16.45 Poletna noč: nadaljevanka Schwarzwaldska klinika, 17.35 nanizanka Hooperman (pon.) 18.00 Dnevnik 18.05 Poslovne informacije 18.10 Mozaik. Po sledih napredka: Na pragu 21. stoletja 18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Bendžij (6. del) 19.05 Video strani 19.10 Risanka 19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine 19.25 TV Okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Povest o dveh mestih (C. Dickens, scenarij Arthur Hopcraft, r. Philippe Monnier, i. James Wilby, Xavier Deluc, 2. del) 21.00 Tednik 21.50 Dnevnik in vreme 22.10 Informativna oddaja za goste in tujine 22.15 Poletna noč, vmes nad. Schwarzwaldska klinika (40. del) in nan. Leteči cirkus Monthyja Pythona (6. del)	TV Koper 7.30 Nog. pokal Amerike 13.30 TVD Novice 13.40 Gimnastika (pon.) 15.15 Gimnastika: VN Avstralije (iz Brisbanea) 16.45 Šport spektakel 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: DOLINA — Tudi letos poletni center za najmlajše VIDEM — Gozdovi umirajo zaradi onesnaženosti zraka? RIVOLTO — Zaščitni znak za furlanski sir montasio TRST — Še o dvojezičnih tablah 19.30 TVD Stičišče 20.00 Juke box 20.30 Gimnastika: VN Avstralije (iz Brisbanea) 23.00 Beach volley 24.00 Šport spektakel RTV Ljubljana 2 18.00 Studio Ljubljana 19.00 Čas, ki živi: Vražji vrtec 19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče 20.35 Mali koncert 20.45 Oči kritike 21.15 Slovenci v zamejstvu 21.45 SP v vaterpolu: Jug.-SZ	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Krížem po svetu; 9.15 Otroški kotiček: V skalnih gorah (zadnji del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: 12.00 Portret Urbana Kodra, 12.40 S tekmovanja Seghizzi; 13.20 Poletni mozaik: Glasba po željah, 14.00 Deželna kronika, 14.45 Beleška, 15.30 Utrinki, 16.00 Koroški portreti, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in gedomo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do štirinajstih; 14.05 Vedre note; 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Radiofonska delavnica; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno in Nočni spored. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 16.30 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Val 202; 13.00 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo.; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družina; 11.00 Pismo iz; 11.15 O italijanščini; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Portoroška riviera; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasbeno popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Dopust v YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 Čest la vie; 16.30 Metalmanija; 19.00 V svetu knjige; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana, 11.15 Il profumo del successo 12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom 12.30 Kviz: OK il prezzo é giusto 13.30 Variete: Rivediamoli 14.30 Nanizanka: Love Boat 15.30 Film: I pascoli d'oro (western, ZDA 1953, r. Joseph Kane, i. Rod Cameron, Arleen Whelan) 17.30 Nanizanka: I cinque del quinto piano 18.00 Kviz: C'est la vie 18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale 19.00 Kviza: Gioco delle coppie, 19.45 Cari genitori 20.30 Zabavna oddaja: Bellezze al bagno 22.30 Kviz: Il gioco dei nove 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate 0.45 Film: A qualsiasi prezzo (pust., It. 1968, r. Emilio Miraglia, i. Walter Pidgeon, Ira Fürstemberg, Klaus Kinski)	RETE 4 8.30 Nanizanka: In casa Lawrence 9.20 Film: La mano dello straniero (dram., It. 1953, r. Mario Soldati, i. Alida Valli, Trevor Howard) 10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O 12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.45 La valle dei pini, 15.40 Così gira il mondo, 16.40 Aspettando il domani 17.00 Nanizanka: California - Amore e dollari 18.00 Nad.: Febbre d'amore 19.00 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Baretta - Buon vecchio Charlie 20.30 Film: L'avventuriero (pust., It. 1967, r. T. Young, i. Anthony Quinn, Rita Hayworth) 22.35 Film: Filo da torcere (pust., ZDA 1978, r. Fargo, i. Clint Eastwood, Sondra Locke) 0.45 Nanizanki: Agente speciale - Capitano Crouse, 1.45 SWAT	ITALIA 1 8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.05 Dodici apparecchi furiosi, 12.35 Strega per amore - Ma chi sei veramente?, 13.00 Simon & Simon Variete: Megasalvi show 14.00 Glasbena oddaja: DeeJay Beach 15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe - Maghi e stregoni 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke 18.00 Nanizanki: Supercar - Il riscatto del campione, 19.00 Riptide 20.00 Risanka: Evviva Palm Town 20.25 Nogometna tržnica 20.30 Šport: O nogometnem pokalu Amerike 0.30 Dokumentarec: Cinque anni di avventura 1.05 Nanizanka: Kung-fu - Un antico demone	ODEON 13.00 Otroški variete: Sugar estate, vmes risanke 15.30 Nadaljevanki: Maria, 16.30 Colorina 17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo 19.30 Risanke 20.30 Variete: Telemeno 20.45 Film: Squilli di morte (krim., ZDA 1982, r. Michael Anderson, i. Richard Chamberlain) 22.45 Variete: Telemeno 23.00 Glas. oddaja: Caffè Italia 24.00 Nanizanka: Insiders TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Il fiume scorre lento 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti 13.45 Športne vesti 14.15 Risanka: Beatles 14.30 Dokumentarec o naravi 15.00 Nan.: Sceriffo Lobo 16.00 Film: I Lloyds di Londra (dram., ZDA 1936, r. Henry King, i. Tyrone Power, Madeleine Carroll)	18.00 Aktualno: TV donna 19.00 Nan.: Operazione ladro 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Una famiglia americana (dram., ZDA 1988, r. M. Toshiyuki, i. Guy Boyd, Amy Steel, 1. del) 22.15 Morski športi 22.45 Vesti 23.00 Šport: kolesarstvo, Tour de France, nato SP v vaterpolu, Madžarska-Italija 24.00 Film: Missione suicidio (vojni, ZDA 1953, r. S. Heisler, i. Tony Curtis) TELEFRIULI 11.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan 12.00 Rubriki: Il salotto di Franca, 12.30 Morski športi 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Justice 14.30 Music box 16.30 Nadaljevanka: Il santo 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nad.: I naufraghi, 20.30 Il tenente del diavolo 22.30 Dok. oddaja: Pan 23.00 Rubrika o kolesarstvu 0.30 Dnevnik, nato dražba 1.30 Inf. oddaja: News TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	

Uvodna slovesnost in prvi nastopi na letošnjem tekmovanju Seghizzi

S slovesnostjo v ljudskem vrtu, sprejemom na županstvu in tudi že prvimi nastopi pevskih zborov, se je včeraj v Gorici pričelo letošnje, 28. mednarodno pevsko tekmovanje C. A. Seghizzi. Odvijalo se bo do sobote, 15. t. m., na njem pa bo nastopilo dvajset zborov iz šestnajstih držav. Včeraj se je v Gorici sklenil tudi tridnevni simpozij o glasbeni vzgoji in oblikah njene posredovanja in izraznosti. O dogodku poročamo posebej.

Dobrodošlico nekaj sto pevcem - v Gorici se jih bo do sobote zbralo okrog sedemsto, vsi pa v Gorico še niso prispeli - sta na slovesnosti v ljudskem vrtu izrekla predsednik pevskega zbora C. A. Seghizzi, Giovanni Vezzil, v imenu občine pa odbornik za kulturne dejavnosti, Ubaldo Agati. "Pripravili smo vam sprejem tu v srcu našega mesta, ki je že skoraj tri desetletja prizorišče pomembne mednarodne prireditve, zato da se boste počutili zares kakor doma", je dejal predstavnik Občine v dobrodošlici. Na oder sta potem stopila po dva predstavnika vsakega zbora in pozdravila v svojem jeziku. Sledila je izmenjava priložnostnih daril.

Slovesnost v ljudskem vrtu se je sklenila s skupno pesmijo Cum cantu, pod vodstvom Andree Veneracion. Pesem, ki je bila zložena nalašč za mednarodno pevsko prireditev je nekaka himna prijateljstvu in sodelovanju med narodi, ki temelji prav na ljubezni do petja.

Točno ob dvanajsti uri je bil na županstvu sprejem za predstavnike in dirigente zborov.

Popoldne in zvečer so se že pričeli tekmovalni nastopi v polifonskem petju. Popoldne so v deželnem avditoriju nastopili zbori iz Poljske, Francije, Rima, Belgije, Češkoslovaške in Švice. Zvečer pa mešani zbori iz Španije, Švedske, Italije, Bolgarije in Filipinov.

Današnji spored predvideva tri nastope in sicer ob 9. uri, ob 16. uri in ob 21. uri. V jutranjem delu bodo nastopi

li zbor iz Švedske, zbor iz Filipinov, zbor iz Armenije (SZ), zbor iz Irske in Švice. V današnjem sporedu je bil predviden tudi nastop zbora Glasbene matice iz Trsta, ki pa na prireditvi ne bo sodeloval.

Na sliki (foto Klemše) včerajšnja dobrodošlica udeležencem v ljudskem vrtu.

Na Espomegu zanimivo znanstveno srečanje

Prednosti in koristi povezave med glasbo in telesno motoriko

V ponedeljek so v konferenčni dvorani na sejmišču Espomego otvorili in včeraj zaključili 20. Evropsko strokovno srečanje na temo glasbe. Zadnjih pet let so vsakokrat posvetili študijske dneve pedagoškim vidikom glasbene vzgoje. Enako je bilo letos, saj je naslov srečanja usmerjal predavatelje in razpravljalce v pedagogijo in didaktiko telesnega gibanja pri glasbeni vzgoji na ravni otroškega vrtca in osnovne šole.

Na otvoritveni svečanosti so spregovorili prireditelji vsakoletne mednarodne zborovske manifestacije, predstavniki združenja C. A. Seghizzi, župan Scarano, ki je omenil, da v okviru občine deluje petnajst italijanskih in slovenskih pevskih zborov, predsednik Pokrajine Crisci, ki je podčrtal pomembnost zunanjih ustanov in združenj pri obravnavi vzgojnih vprašanj, s katerimi se uradno bavi šolski sistem. Otvoritvene slovesnosti so se udeležili še nekateri drugi predstavniki javnega življenja.

V treh dneh strokovnega posvetovanja se je zvrstilo osem predavateljev, ki so bolj ali manj uspešno prepričali še kar številno občinstvo s svojimi poglobljenimi izvajanj o povezavi med telesno motoriko in glasbo. Povezava se ne omejuje na ples, na kar navadno najprej pomislimo, temveč gre za vprašanja, kako glasbo s pomočjo gibanja dojemamo. Je gibanje v glasbi samo premikanje ali je morda tudi izražanje, sporočanje? Ne

bi v šoli bolje dojemali glasbene kulture, če bi zvoke spremljali s telesnim gibanjem in nasprotno: sebe bi zavestneje dojeli, če bi glasbena doživetja vključevali v gibanje.

S svojim izvajanjem je poslušalce najbolj navdušil gost iz Norveške Jon Roar Bjorkvold. A tudi drugi - Vaccaroni, Lucchetti, Staccioli, Jorquera, Geronimi, Porzionato, Ritscher in Desinan - so znali prikazati na številne pristne načine, kako lahko prijetno "nešolniško" obravnavamo glasbeni pouk in kako je lahko glasba vpletena v življenje, ne pa samo v predmet na šolskem koledarju.

Kot slučajni poročevalec krajevnega dogodka z naslovom evropske razsežnosti, ne morem mimo drobne folklore, ki je značilna za ta naš prostor. Ob otvoritvi je na (ugasli) tabli, ki opozarja poslušalce, na katerem kanalu dobijo preko slušalk prevod v svojem jeziku, bila slovenščina na prvem mestu, pred petimi drugimi jeziki. Nezaslišano. Po coffee breaku (beri odmoru) je že kdo poskrbel, da so bile stvari postavljene v "pravi naravni red". Sicer pa se v tem komentarju radi pridružimo županovim besedam, ki je še dejal, da zborovsko petje ne potrebuje prevajalcev, ker nosi v sebi občečloveško sporočilnost. To se bo izkazalo predvsem v naslednjih dneh, ko bodo v deželnem avditoriju nastopali zbori iz šestnajstih dežel na 28. tekmovanju C. A. Seghizzi. (RA)

Ob koncu tedna v centru Danica

Prireditelji so zadovoljni z letošnjim piknikom na Vrh

Vreme je bilo to pot precej prizanesljivo s prireditelji tradicionalnega piknika na Vrh, ki so ga pripravili v kulturnošportnem središču Danica. Tako v petek kakor tudi v soboto in nedeljo so namreč zabeležili precejšen obisk. Ljudje so prišli na Vrh za razvedrilo in zabavo, predvsem pa v iskanju osvežitve po toplih in soparnih dnevih, ki so bili značilnost konca prejšnjega tedna.

Vrhovska prireditve, ki so jo priredili člani kulturnega društva Danica in domače sekcije Vsedržavnega združenja partizanov, se je v petek zvečer začela s tekmovanjem v briškoli, ki je stalna spremljevalka vseh naših poletnih praznikov in kot kaže dokaj priljubljena igra tako med starejšimi kakor tudi med mlajšimi. Vrhovsko preizkušnjo si je tokrat zagotovil par iz Zagraja, ki je v odločilnem srečanju za najbogatejše nagrade premagal dvojico, ki sta jo sestavljala Igor Petejan in Luciano Piras.

Po sobotnem večeru, ki je bil namenjen izključno razvedrilu in plesu, je v nedeljo bila na vrsti prijateljska nogometna tekma med bivšimi igralci Sovodenj in Mladosti. Tudi tokrat, kot sicer že pred leti v prvenstvenih srečanjih, je bil slovenski derbi dokaj izenačen in za določitev zmagovalca je bilo treba po podaljških streljati še enajstmetrovke, ki so potrdile zmago Sovodenjcem.

V nedeljski spored je sodil tudi nastop kotalkaric in kotalkarjev kulturnošportnega društva Vipava s Peči, ki so s prikazanim znanjem povsem navdušili občinstvo, ki jih je nagradilo s toplim in večkratnim ploskanjem.

Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča

Slehernik pred cerkvijo sv. Ivana

Člani Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta, ki so se prejšnji teden z Linhartovo Županovo Micko predstavili v Sovodnjah, Doberdobo in Podgori, so v torek zvečer zaigrali Hofmannsthalovega Slehernika v prevodu Nika Grafenauerja in v režiji Marija Uršiča. Tribune, ki so jih postavili pred cerkvijo sv. Ivana v Gorici, so bile za to priložnost polne in zamisel, da se eno največjih uprizoritev našega gledališča predstavi tudi na odprtem, se je izkazala za posrečeno. Tako tržaška kot tudi goriško občinstvo je delo izpred vojnih let, ki so ga z uspehom uprizorili pred katedralo v Salzburgu, sprejelo z navdušenjem, čepravno je marsikdo Slehernika že videl v gledališki dvorani.

Predstava na odprtem je dobila svoj poseben čar in to kljub odsotnosti nekaterih svetlobnih in drugih efektov, ki so bili dokaj zanimivi na odskih deskah.

S tokrvo predstavo se je letošnja goriška sezona predstav SSG na odpr-

tem zaključila. Odziv občinstva je bil vsekakor pozitiven in nedvomno bi kazalo s takimi nastopi nadaljevati

tudi v prihodnje in jih celo obogatiti. Na sliki (foto Pavšič) Slehernik pred goriško cerkvijo sv. Ivana.

TANJI HMELJAK

ob uspešno opravljeni diplomii na pravni fakulteti iskreno čestitati

Mara in Janko z družino

Slab začetek turistične sezone

V šestih mesecih v Gradežu 11 odstotkov nočitev manj

Turistični delavci v Gradežu so v teh dneh močno zaskrbljeni, saj se upravičeno bojijo, da bo letošnja sezona katastrofalna. Komaj nekaj tednov imajo preglaivce z odpovedmi rezervacij zaradi nadloge alg, ki so se razbohotile po vsem severnem Jadranu in povzročajo hude skrbri za nadaljevanje turistične sezone. Sezona pa tudi doslej ni bila posebno uspešna, vse nasprotno. Turistična ustanova v Gradežu je včeraj objavila podatke o številu turističnih prisotnosti in nočitev v prvem polletju, iz katerih je opaziti, da se je sezona slabo pričela še preden je gradeško laguno letos dosegla sluzasta umazanija, ki jo izločajo alge.

Po teh uradnih podatkih je od 1. januarja do 30. junija letos številno nočitev v Gradežu padlo v primerjavi z lanskim letom za 11,3%. Zmanjšanje števila prihodov turistov v tem obdobju je sicer minimalno (komaj za 1 odstotek), vendar: istočasno se je skrajšalo povprečno bivanje vsakega turista, ki je v prvih šestih mesecih letos znašalo 4,8 dni, medtem ko je v istem obdobju lani znašalo 5,4 dni.

Zelo izrazit in zaskrbljujoč je padec števila nemško govorečih turistov iz Avstrije in ZRN. Del tega množičnega osipa so lahko nadoknadili z italijanskimi gosti, katerih število se je povečalo pa čeprav samo za malenkost. Gradeški turistični delavci menijo, da gre pozitivne rezultate glede italijanskih gostov pripisati uspešni kongresni dejavnosti, medtem ko peša tradicionalni počitniški turizem. Krivdo za zmanjšanje števila letovanj pripisujejo predvsem dvema dejavnikoma: slabemu vremenu v začetnem delu letošnje poletne sezone in pojavu alg, ki je marsikaterega tujega gosta preusmeril drugam.

V prvih šestih mesecih letos so tako našli skupno 303.555 nočitev (lani 342.150), oz. 62.370 prihodov (lani 62.985). Italijanskih gostov je bilo zaenkrat 4.920 več kot lani (+ 15,4%), tujih pa 5.535 manj (- 17,8%). Še poraznejše so primerjave glede števila nočitev. Kar zadeva italijanske goste, so se povečale za 4.703 (+ 3,2%), nočitev tujih gostov pa je bilo v primerjavi z lanskim letom kar 43.392 manj (- 22%). Kar za 18 oz. 22 tisoč nočitev se je zmanjšala prisotnost avstrijskih in meških gostov. Manj je bilo tudi tujcev iz drugih držav razen Belgijcev in Francozov, ki pa predstavljajo minimalen odstotek gradeškega turizma.

Padeč prisotnosti je manj prizadel hotele, kjer so po zaslugi italijanskih gostov imeli celo nekaj več turistov kot lani, čeprav je bilo nočitev kljub temu manj. Težje pa so posledice za upravitelje campingov in zasebnih apartmajev, kjer so doslej imeli 19 oz. 16 tisoč nočitev manj kot lani zaradi zmanjšanja števila prihodov tako italijanskih kot tujih gostov.

Praznik v Gabrjah

S finalnima tekmama v nogometu in tekmovanjem v briškoli se bo jutri, 14. julija, v Gabrjah začel tradicionalni vaški praznik, ki ga prireja kulturno društvo Skala.

Osrednji del gabrskega poletnega praznika bo v nedeljo, ko je za 18. uro najavljeno tekmovanje v košnji. Tudi na letošnji izvedbi, tako nam zagotavljajo domačini, bo sodelovalo več ekip z obeh strani meje. V večernih urah pa bo za ples in razvedrilo igral priznani narodnozabavni ansambel Fantje z vseh vetrov.

Smrtna nesreča v torek ponoči

Vojak ob življenje v Fari voznika prijeli v Gorici

Mlad vojak iz Modene je predsinoči nekaj po 22. uri izgubil življenje v prometni nesreči v Fari. Žrtev je 21-letni Andrea Vezzelli iz Modene, Ul. Dotta 1, ki je služil vojaški rok pri bataljonu Cagliari v Slovrencu. Še nekaj tednov, pa bi se vrnil domov, saj mu je do konca vojaščine manjkalo komaj 20 dni. Tragično naključje pa je pretrgalo njegovo mlado življenje na državni cesti med Gorico in Gradiščem.

Vezzelli je predsinoči preživel nekaj ur skupaj s prijatelji, ki služijo vojaški rok v Fari. Nameraval se je vrniti v svojo vojašnico. Komaj se je poslovil od prijateljev se je napotil čez cesto, ko je iz goriške smeri privozil avto, ki je silovito zadel vanj in ga sunil kakih deset metrov naprej. Nesrečni mladenič je obležal mrtev na cesti.

Voznik, ki je povzročil nesrečo, je nadaljeval z vožnjo v smeri proti Gradišču. Nihče med očividci si ni uspel zabeležiti številke na evidenčni tablici vozila, toda kljub temu so karabinjerji že nekaj ur kasneje izsledili avto in voznika. Nesrečo je zakrivil 25-letni Shu Li Sheng, rojen v Zhejiangu na Kitajskem. Li Sheng živi v Gorici, Ul. del Santo 4 in je zaposlen kot natakav v kitajski restavraciji na Travniku. Po nesreči v Fari je avto, renault 21 nevada, pustil v Ul. Brass v Gorici, s prednjim delom ob drevesu. Izgledalo naj bi, da se je vozilo razbilo pri trčenju v drevo in ne kako drugače. S tem pa ni prevaral karabinjerjev, ki so že odkrog 4. ure ponoči izsledili Li Shenga in ga aretirali zaradi nenamernega umora in bega po nesreči.

Strela oplazila mladeniča pod zidarskim odrom v Vilešu

Plohe, grmenje in strele so še kar naprej na dnevnem redu. Potem ko je strela pred približno desetimi dnevi povzročila požar in precejšnjo škodo v nekem stanovanju v Mošu, je včeraj popoldne v Vilešu strela nevarno oplazila mladega zidarja, ki se je med ploho zatekel pod zidarski oder. K sreči ni dobil težjih poškodb, gotovo pa se je zelo prestrašil, saj je samo malo manjkalo, da ni dogodek imel bistveno težjih posledic.

Pripetilo se je v zgodnjih popoldanskih urah med eno od ploh, ki so sicer prizanesle Gorici, pač pa divjale v okolici. Strela je udarila v zidarski oder neke hiše v gradnji v Vilešu, pod katerega se je bil zatekel 20-letni Michele Ciccio-messere iz Bitonta, Ul. 4 novembra 167, ki je tam delal skupaj z drugimi zidarji. Mladenič je bil le naslonjen na ogrodje, tako da ga je elektrika oplazila in se porazgubila v zemljo. Kljub temu pa ga je vrglo vznak. Z rešilcem KZE so ga prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so zdravinki ugotovili, da je dobil samo šok ne pa kake težje opekline. Nudili so mu prvo pomoč, tako da je Ciccio-messere že po eni uri lahko zapustil bolnišnico. Predvidoma bo okrevl v petih dneh.

šolske vesti

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v prihodnjem šolskem letu na Goriškem sledeče tečaje: dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za prodajalce (tisoč ur), dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za mizarje (1.200 ur), izpopolnjevalni tečaj iz angleščine (2. stopnja - 120 ur), izpopolnjevalni tečaj za programerje elektronskih računalnikov (175 ur), izpopolnjevalni tečaj za operaterje z zunanjo trgovino (120 ur), izpopolnjevalni tečaj za strojepis (120 ur), tečaj azuriranja za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov - društev (30 ur), tečaj azuriranja za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (40 ur) in tečaj azuriranja bančne tehnike (30 ur). Rok za vpis poteče 21. t.m. Informacije in prijave na sedežu SDZPI v Križni ulici 3 (tel. 81826) vsak dan razen sobote med 9. in 13. uro.

kino

Gorica

CORSO Laprto do 20. julija.
VERDI 18.00-22.00 »Vivere nel terrore«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30-22.00 »Coppia morbosa-mmente erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nova Gorica in okolica
SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Mala mama«.
SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Ameriški ninja«.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino, Verdijev korzo 57 - tel. 531879.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Antonio Russo, iz splošne bolnišnice v cerkev pri kapucinih in na glavno pokopališče.

Delo je izšlo pred kratkim pri založbi Mladinska knjiga Knjiga esejev Dimitrija Rupla o slovenskih intelektualcih

Dimitrij Rupel, sodelavec Nove revije in profesor na Fakulteti za politične vede, sociologijo in novinarstvo pri ljubljanski univerzi je najbrž tudi v naši zamejski javnosti dobro poznan. S pisanjem pretežno literarno zgodovinskih esejev iz slovenske zgodovine si je pridobil renome enega izmed vidnejših kulturnih delavcev, hkrati pa kot svobodni razumnik aktivno posega na trenutno zelo razgibano politično področje v Sloveniji. V slednji okvir, pravzaprav - na sečišče politike in kulture, lahko postavimo najnovejše Ruplove eseje in razprave, ki so pred nekaj tedni izšli pri založbi Mladinske knjige, pod skupnim naslovom **Slovenski intelektualci** (Od vojaške do civilne družbe).

Morda se bo našel bralec, ki bo presenečen spričo dejstva, kaj ima vendar opraviti politika v knjigi, kjer avtor razmišlja o intelektualcih in njihovem delu. Osnovni smisel Univerze in razumniškega posla je vendarle znanost. Toda ves povojni slovenski prostor je bil, in v marsičem še vedno je, tako ali drugače pogojen in obeležen z medvojnimi in revolucionarnimi dogajanjem. To je iztočnica, s katere avtor začenja svoja razmišljanja in ji posveti prvo poglavje, čeprav se ob tem omeji na krajše navedbe iz sestave Osvobodilne fronte. Rupel prav tako že v prvem poglavju postavi globalno razdelitev glede vrste, tipa intelektualca, in sicer na "organskega" (Gramscijeva oznaka), ideološko angažiranega, in pa na avtonomnega intelektualca, za katerega je značilna večja prožnost in svoboda misli. S tovrstno delitvijo se srečujemo tako rekoč ves čas Ruplovega razpravljanja, ki zajema dogajanje na kulturnem področju v Sloveniji tja do osemdesetih let, ne glede na to, da navaja avtor tudi drugačne kriterije za razlikovanje in označevanje vrste intelektualcev. Zanimivo je namreč to, da delitev na "organskega" in avtonomnega intelektualca drži, vsaj v grobem, še danes. Prvi je aktivno, ali pa neuradno v korist vladajoči politiki, drugi pa se temu običajno izmika. Kot paradigmatični par tovrstne delitve navaja Rupel Josipa Vidmarja in Edvarda Kocbeka. Leta 1952 sta si prišla ta dva, sicer eminentna kulturnika in medvojna zavaznika, v nerazrešljiv spor. Politična oblastna garnitura se je morala Kocbeka odrešiti, kljub njegovi izrazito levičarski katoliški usmeritvi. Avtor podrobno obravnava sedanji spor, kajti lepota zadeve je v tem, da se Kocbeka tedaj niso lotili s političnim obračunavanjem, ampak so za napad izbrali ravno takrat izdano Kocbekovo

Dimitrij Rupel

zbirko novel "Strah in pogum". Napad na Kocbeka se je torej odvijal na navidez "nevtralnem", književno umetniškem področju, kjer so se "odlično" izkazali prav t.i. "organski" intelektualci: Vidmar, Miško Kranjec itd. Preko lažne strokovnosti in navidez nepomembne kulturniške zdrahe se je v resnici odvijal zelo pomemben politični obračun. Kocbek je bil na silo upokojen (kot je znano, je edino pozitivno kritiko knjige takrat podal Boris Pahor), tovrsten način obračunavanja pa je postal tipičen za diskreditiranje kritično usmerjene kulture.

Nadalje Dimitrij Rupel v novi knjigi obravnava še nekaj zloglasnih in za slovensko ustvarjalno kulturo pomembnih sporov. Leta 1956 sta se polemično spopadla Vidmar in Boris Zihl, a to je bil že znotraj partijski spor. Na začetku šestdesetih let je sledila ostra polemika med srbskim pisateljem Dobrico Čosićem in slovenskim filozofom in partizanom Dušanom Pirjevcem. Polemika je z današnjega vidika kar se da bizarna: Pirjavec, legendarni politikomisar, povojni filozofski nihilist, ki je napovedoval konec umetnosti, je v tej polemiki zagovarjal obstoj naroda, ki je nekaj celovitega, saj narod odločno presega tako socialen kot razredni vidik. Nasprotno pa se je Čosić, danes veliki zagovornik narodne kulture, tedaj zavzemal za jugoslovanski unitarizem, razredni komunizem, češ da je narodnost nekaj zastarelega. Polemika je bila dolga in mestoma ostra. Rupel nakaže, da se je v ozadju skrival v bistvu medrepubli-

ki spor, med Srbijo in Slovenijo, konkretnije, med Rankovičem in Kardeljem. Uvertura v Brionski plenum, (odstranitev Rankovića) je torej spet potekala po navidez nevtralnem, kulturniško intelektualnem področju.

Rupel v svojo razpravo vpelje tudi takratne značilne posege v nastajajočo svobodnejšo kulturno klimo na Slovenskem; ukinitve revije Perspektive, Pirjevčev napad na Kermaunerja ter nastop Kardelja, ki je napadel vse, tako (po njegovem) ekstremno novo levico, kot druge filozofske tokove, zlasti eksistencializem, ki so prihajali z zahodne Evrope. Avtor podrobneje obravnava stališča nekaterih tujih avtorjev, kakšno naj bi bilo vzdušje in delo na univerzah in ugotavlja, da smo bili v Sloveniji tudi na tem področju izpostavljeni ideološkim in političnim kriterijem, pa čeprav jih znanost kot taka naj ne bi poznala. Po zlomu liberalizma (čas Kavčiča), so bili iz univerze izključeni nekateri profesorji - Tine Hribar, Janez Jerovšek, Veljko Brus, Vladimir Arzenšek in France Bučar. Uradna politika še vedno ni prenesla niti formalne, znanstveno strokovne drugačnosti. Za nameček pa je leto pozneje, l. 1975, napočila še "tržaška" afera z izdajo posebne štev. Zaliva, posvečenega Kocbeku, kjer je Kocbek prvič javno spregovoril o usodi po končani vojni vrnjenih domobrancev. Zanimiv je Kocbekov dnevnik iz tistega časa, ki ga je Rupel vključil v knjigo kot dodatek.

V zadnjem poglavju Rupel oriše tudi nastanek Nove revije, pisanje pa je zaključil še pred procesom proti Janši in ostalim, tako da najnovejši dogodkov v knjigi ni najti. Gledano v celoti je delo **Slovenski intelektualci** zanimivo, pregledno, predvsem iz zgodovinsko kronološkega vidika. Je pa treba reči, da v njej, razen kratkih analitičnih pasaj, ni napisanega nič bistveno novega. Med večjimi krivici, ki niso dovolili svobodnega intelektualnega razmaha, je nedvomno uradna oblastna politika, s svojimi "organskimi" privrženci. Tega ne moremo zanikati, res pa je tudi, da je čas obračunov k sreči, upajmo, minil, čeprav se svobodomiselnost tudi v pisani besedi le postopoma uveljavlja. Ruplova knjiga ni popolna, saj je omejena na prikaz le nekaterih značilnejših primerov intelektualno političnega nastopanja v Sloveniji. Njena pojavnost na tržišču v zdajšnjem času pa je kar primerna, saj v nastajajoči demokratično civilni družbi še ni vse jasno, kaj in kako bo šlo naprej.

IGOR ŠKAMPERLE

Uspeh tradicionalne poletne prireditve Z modernim plesom sklenili Grajske večere v Štanjelu

Letošnji grajski večeri, tradicionalna poletna kulturna prireditev krajevnih skupnosti Štanjel, so se zaključili v nedeljo z moderno plesno gledališko predstavo Eloi, eloj-Lama sabaktami v izvedbi plesne skupine Studia za izrazni ples iz Nove Gorice.

»Mrtvilo kulturnega dogajanja na Krasu nas je venomer sililo k razmišljanju, kako kulturo približati širšemu občinstvu. Z željo, da bi v krajevni skupnosti Štanjel sami obogatili kulturno življenje, smo najprej ustanovili moški pevski zbor Kraški bori, kulturno umetniško društvo Klasje, ki sta se občinstvu predstavljala v glavnem na predstavah ob državnih praznikih in drugih priložnostih. V idilično kraško okolje Štanjelskega gradu pa smo pred petimi leti zopet privabili igralce, pevce, glasbenike in druge posredovalce umetnosti,« je dejal Damjan Grmek, predsednik krajevnih skupnosti Štanjel. Tako se je na vajah dramske skupine KUD Klasje v zimskih večerih pred petimi leti porodila ideja o Grajskih večerih, ki iz leta v leto privabljajo na grajsko dvorišče vse več obiskovalcev.

Grajski večeri so se letos pričeli 17. junija s komedijo Luknja, ki jo je uprizorila dramska sekcija kulturno prosvetnega društva Zarja iz Bilj v režiji Emila Aberška. Ta dan je bilo tudi največ obiskovalcev na Grajskih večerih. Veliko manj zaradi dežja pa jih je prišlo na dramo Sence schatten, ki jo je zaigralo slovensko prosvetno društvo Dobrač na Brnci (Avstrija) v režiji Petra Militarovega. Emil Aberšek je režiral tudi komedijo Branislava Nušića Kaj bodo rekli ljudje (na sliki), ki jo je 1. julija pred polnim avditorijem zaigralo prosvetno društvo Štandrež. Nekoliko manj občudovalcev pa so imeli pevski zbori. Po odpovedanem koncertu dekliškega komornega zbora iz Ilirske Bistrice se je najprej (25. junija) predstavil moški pevski zbor iz Postojne pod vodstvom Nede Nanut s samostojnim koncertom, skupni koncert pa sta naslednjo nedeljo imela moški pevski zbor Kraški bori iz Štanjela, ki ga vodi Milena Kostadinovič, in ženski pevski zbor KUD Jože Pahor iz Sežane pod vodstvom Evgena Prinčiča.

Prejšnji konec tedna se je predstavilo amatersko gledališče Svoboda iz Postojne s tragedijo Brendana Behana Talec v režiji Jožeta Škodiča.

Štanjel, ki ga marljivi domačini urejajo in dajejo lepši videz okolici, pa ne bo sameval. Poleg Spacalove galerije, ki so jo lani ob sežanskem občinskem prazniku odprli, nameravajo na grajskem dvorišču to jesen organizirati tudi zabavno kulturno prireditev. Pobudnik te akcije je novoustanovljeno turistično društvo, ki mu predseduje Ivo Švagelj.

Na vprašanje kakšni so načrti glede Grajskih večerov v bodoče, nam je Damjan Grmek odgovoril, da se bo krajevna skupnost Štanjel še nadalje zavzemala za popestritev in obogatitev te poletne kulturne prireditve na Krasu, kljub temu da primanjkuje finančnih sredstev. Razmisliti je potrebno o stalnem viru finansiranja in vključitvi Grajskih večerov v širši slovenski kulturni prostor. Želijo si, da bi prodrli s srečanjem amaterskih skupin v kulturni prostor Alpe Jadran. Grajski večeri pa naj bi zadobili tudi drugačno podobo. Ob koncu tedna v poletnem času naj bi bila le ena predstava, ne pa dve kot je to v navadi sedaj. Z adaptacijo kulturnega doma, ki ga preurejajo, pa bodo možnosti Grajskih večerov prav gotovo večje. Organizatorji so tudi napovedali gostovanje SSG iz Trsta v septembru mesecu.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Med vojaškim pogrebom se je leta 1904 Dragu Starcu porodila zamisel o godbi

Godbeno društvo Prosek slavi 85-letnico delovanja

85. OBLETNICA DELOVANJA

Na Proseku bo konec tedna veliko glasbeno slavlje: domača godba na pihala bo namreč s tridnevni praznikom proslavila 85-letnico svojega delovanja.

Godbeno društvo Prosek je nastalo po naključju, ki je bilo po svoje dokaj žalostno. Vaški glasbeni entuziast Drago Starc se je maja 1904. leta v Trstu udeležil pogreba nekega visokega avstrijskega častnika, na katerem je igrala vojaška godba 97. regi-

menta. Ob koncu je zaigrala še nekaj koračnic, kar ga je zelo presunilo. Po vrnitvi na Prosek je takoj povabil na sestanek približno 50 vaščanov, ki so takoj sprejeli njegov predlog o ustanovitvi domačega godbenega društva.

Po vsej verjetnosti bi se lahko godba na Proseku »rodila« tudi brez tega žalostnega naključja, saj je bila konec prejšnjega in v začetku tega stoletja godbena dejavnost na Krasu in na Tržaškem dokaj razvejana: v Mavhinhah so ustanovili godbo že leta 1879, tri leta kasneje so se trobente in klarinete oglasili v Križu, 1885. leta se jima je pridružila godba iz Škedenja, leta 1887 pa še godba iz Nabrežine. Vse kaže, da se je tudi na Proseku v začetku stoletja porajalo neko grobo glasbeno delovanje, zato ni nič čudnega, da je seme, ki so ga 23. maja 1904 zasejali na ustanovnem občnem zboru Godbenega društva Prosek, padlo na rodovitna glasbena tla.

Na občnem zboru so tudi izvolili prvi društveni odbor, ki so ga sestavljali: Drago Starc (predsednik), Alojz

Šonc (podpredsednik), Ivan Nabergoj (tajnik), Jakob Škabar (blagajnik), Janomir Bizjak, Štefan Cibic, Ivan Rebutla in Friderik Guštin (odborniki). V nadzornem odboru sta bila Josip Kapun in Anton Puntar. Novoustanovljeno društvo je šlo 32 delujočih in 24 podpornih članov. Letna članarina je znašala 10 kron, poleg tega pa so morali redni člani doplačati tedensko še petdeset stotink prispevka.

Društvo se je moralo takoj spoprijeti z nekaterimi nemajhnimi vprašanji: nabavo instrumentov, posredovanjem najosnovnejšega glasbenega znanja novopečenim godbenikom, iskanjem partitur. Godbeniki so se očitno zagnano lotili dela, sicer ne bi že slabo leto po ustanovnem občnem zboru nastopili na prvem koncertu. Bilo je to 1. maja 1905. leta, že mesec kasneje pa so nastopili v novih krojih, kar tudi kaže na resen pristop članov do delovanja društva.

Krstnemu nastopu so sledili številni drugi, vse do prve svetovne vojne, ko je bilo delovanje godbe začasno prekinjeno. Med nastopi iz tega prvega obdobja gre omeniti predvsem sodelovanje na proslavi 25-letnice pevskega društva Hajdrih, ko se je na Proseku zbralo nad 500 nastopajočih.

Po vojni je bila pomladitev nujna, tudi zato, ker so številni člani godbe pomrli na bojiščih. Za pomladitev pihalnega orkestra ima veliko zaslug tedanji kapelnik Ivan Laurenčič, ki je vodil proseške godbenike do smrti leta 1922.

In že je za godbo nastopilo najtežje obdobje. Fašisti so hoteli zatreti delovanje društva, a jim ni povsem uspelo. Godbeniki so še naprej vadili in tudi nastopali, pa čeprav so bili ti nastopi zanje tudi hudo nevarni. O tem priča tudi dogodek, ki se je pripetil leta 1924 na gasilskem prazniku v Sežani. Godba je ob koncu zaigrala Sokolsko koračnico, kar je tako razkačilo prisotne fašiste, da so zmetali na tla notne zvezke, godca, ki si je upal

Posnetek s proslave 75-letnice Godbenega društva Prosek

protestirati, pa so zaprli. V tem obdobju je bila najbolj markantna figura proseške godbe dolgoletni predsednik in častni predsednik Josip Čuk.

Le-ta je krojil usodo proseškega godbenega društva tudi prva desetletja po drugi svetovni vihr. S pomočjo drugih dveh stebrov godbe, Dominika Ukmarja in Franca Kapuna (v

nekaj dneh sta popravila stare instrumente) je Čuku takoj po vojni uspelo reorganizirati godbeno dejavnost, tako da je godba lahko zaigrala že na pogrebu padlih partizanov na Proseku.

Po vojni je godbo najprej vodil Ivan Rebutla, za njim pa je dirigentsko palico prevzel pred kratkim umrlj Zdravko Kante, znani harmonikar igalske skupine 9. korpusa. Pod njegovim vodstvom je godba v treh desetletjih opravila na stotine koncertov in nastopov, med katerimi so bile tudi proslave zlatega jubileja, 60-letnice in 70-letnice društva.

Konec 70. let se je društveni odbor odločil za korenito pomladitev godbe. Kapelnikso mesto je takrat prevzel Slavko Lukša, ki se je tudi zagnano lotil glasbene sole, iz katere so izšli mladi in perspektivni godbeniki. Prav ti tvorijo sedaj skupaj s starejšimi člani jedro proseškega pihalnega ansambla, ki bo jutri zaigral na jubilejnem koncertu, v nedeljo pa bo skupaj z drugimi godbami proslavil visoki jubilej.

Program 85-letnice

Godbeno društvo Prosek bo proslavilo 85-letnico s 3-dnevni praznovanjem. Jutri ob 20.30 bo imela proseška godba jubilejni koncert. V soboto bo nastopila gasilska godba na pihala Kapele, v nedeljo pa bo spreved godb po proseških ulicah. Spreveda se bodo udeležile godbe Kras iz Doberdoba, godba Nabrežina, godba V. Parma iz Trebč in godba iz Ricmanj.

Proseški godbeniki v začetku stoletja

Ob priznanju ZZB NOVJ Dragu Slavcu iz Doline S sedemnajstimi leti v partizane s Prvo prekomorsko brigado NOVJ

Med letošnjimi dobitniki visokega priznanja Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije so bili iz našega zamejstva protifašistični in partizanski borci Srečko Colja iz Sosljana, Drago Slavec iz Doline in Giordano Cresti s Kolonkovca. Priznanje jim je bilo podeljeno ob letošnjem praznovanju dneva borca 3. t. m. v Ljubljani.

Danes predstavljamo nagrajenca iz Doline, Drago Slavca. Je že res, da ga ni Dolinčana in občana dolinske občine, ki ga ne bi poznal, saj je s svojim delom, zgledom predanosti in požrtvovalnosti prisoten povsod, kjer se kaj dogaja in je potrebna zdrava beseda, krepka roka in radodarno srce. Seveda tudi v tem sestavku ne bomo mogli iti v podrobnosti njegove borbene poti v letih narodnoosvobodilnega boja, ker bi za kaj takega bila potrebna skorajda knjiga, a nekaj bistvenih dogodkov iz njegovega zanimivega pripovedovanja bomo le lahko navedli, saj v svoji skromnosti ni kaj preveč zgovoren, ko gre zanj in zato prav vsi le ne vemo za njegove medvojne dogodivščine.

Drago Slavec izhaja iz dolinske kmečke družine, v kateri so se rodili trije bratje in sestra. Starejši Mario je med vojno na terenu opravljal obveščevalno službo za osvobodilno gibanje, bil je prijatelj in zaprt v podzemnih celicah sedeža SS na Trgu Oberdan. Od tam so ga Nemci vodili v Dolino, da bi jim pokazal, kje so partizanski bunkerji. Skušal jim je uiti pa so ga prijeli in zaprli v Koroneo, od koder je ušel skozi luknjo, ki jo je naredil v zidu. Pod angloameriško zavezniško upravo so potem od njega zahtevali, da mora plačati škodo zaradi luknje v zidu. Bernard je bil pet let v italijanski vojski, seveda, kje drugje kot v "posebnih" bataljonih! Po kapitulaciji Italije je preko Sardinije prišel v Marseille in čeprav so se Angloamerikanci vsi primorski fantje proglasili za jugoslovanske borce in zahtevali, da jih pustijo v NOB, jim tega niso dovolili, so pa zato svoje "ujetniške" plače dajali za NOB v domovini. Sestro so Nemci odpeljali v taborišče in je dočakala sovjetske osvoboditeljce v Berlinu, oče pa je bil odgnan v Avstrijo, takrat seveda Nemčijo. Tako je vsa družina delala za osvobodilno gibanje.

Drago je osnovnošolske klopi drsal v domači dolinski šoli, potem pa se je - kot takrat skoraj vsi sinovi kmečkih družin - moral zaposliti. Izučil se je za

kleparja in inštalaterja in delal pri nekem zasebnem podjetju v Ul. Fonderria, kjer se je sprl z lastnikom, ki je imel sina oficirja v italijanski okupacijski vojski v Jugoslaviji in je ob vračanju domov razširjal protipartizansko propagando. Delo je dobil pri nekem drugem podjetju na Akvedotu, leta 1942 pa se je zaposlil v železniški rafineriji nafte Aquila. Od tam so ga leta 1943 mobilizirali v "posebni" bataljon in poslali v L'Aquila v Abruce, kjer je bil v dobri družbi z mnogimi drugimi slovenskimi fanti. Iz L'Aquile so ga junija istega leta poslali v Brindisi, kjer je moral kopati obrambne jarke in rove v predvidevanju zavezniškega izkrcanja.

V Brindisiu je Drago dočkal kapitulacijo italijanske vojske, že v prvih dneh po tem dogodku pa so zvedeli, da so se v Tarantu začele formirati skupine slovenskih fantov iz razpadle italijanske vojske. Zato se jih je kakih 30 odpravilo proti Tarantu, kjer pa so jih prestregli italijanski mornarji in jih zavrtili. Dan in noč so bili zaprti v nekem hlevu, potem se je od nekod pojavil neki višji častnik in jim začel z revolverjem groziti, da bodo zaradi dezertacije vsakega desetega ustrelili.

Ko so drugega jutra v Tarantu zvedeli za ta dogodek, se je do fantov odpravil znani organizator prvih enot NOVJ v Južni Italiji, Kralj iz Trebč, z njim pa je bil neki jugoslovanski kraljevski oficir, ki je govoril angleško. Zmedo med parlamentiranjem sta Drago in še neki Ivan Počkaj z Barke izkoristila za pobeg in se sama odpravila v Taranto, vsi ostali pa so prišli za njima naslednjega dne. Noč so prespali v seneni kopi pri Tarantu. Zjutraj se je nenadoma pojavil lastnik kope in s puško v roki začel groziti fantom, Drago pa je prijel za cev njegove puške in jo obrnil proti možu. Nič hudega mu niso storili, le malo so ga nabunkali zaradi grožnje.

V Tarantu se je fantom predstavil drugi znani organizator NOV v južni Italiji, Riko Malalan z Optin. Stopil je k Dragu in vprašal, kako se piše. Drago, ki se morda še ni prav dobro zavedal, da nima več opravka s prejšnjo vojsko, je odvrnil - Carlo Salvi, Malalan pa mu je ukazal: Ponovi vendar po domače in takrat se je Drago odprlo srce: Drago Slavec sem, iz Doline doma.

Po formiranju 1. prekomorske brigade in njenih bataljonov v Tarantu, Drago je bil dodeljen tretjemu bataljo-

nu, so se preko Altamure podali v zbirno taborišče pri Gravini, od tam pa kaj kmalu v Bari, od koder je brigada z zavezniško ladjo vrste Liberty odpelala na otok Vis. Z Visa je Drago vodila pot na Hvar v Stari grad in na Brač, kjer je doživel prvi ognjeni krst v spopadu z Nemci, ki so se prav takrat skušali izkrcati na otoku. Z Brača se je bataljon z ribiškiimi ladjicami podal na otok Šolto pa spet na Hvar in nazaj na Vis, kjer se je spet zbrala vsa 1. prekomorska brigada, iz katere so na Visu zaradi njene številčnosti izločili določeno število borcev in formirali 2. prekomorsko brigado. Brigada se je nato preko Dugega otoka izkrcala na celini v bližini Biograda na moru in od tam preko Benkovca in Velebita v januarju 1944 nadaljevala svoj borbeni pohod proti Drvarju.

V Drvarju je borce čakalo veliko presenečenje: sprejel in pozdravil jih je sam vrhovni poveljnik jugoslovanske partizanske vojske Tito in Drago se še danes prav dobro spominja, kako so v paradi strumno korakali mimo njega, v resnici pa so se jim noge šibile zaradi lakote.

Iz Drvarja jih je pot vodila skozi Mrkonjičgrad in preko reke Vrbas na Petrovo polje, kjer so brigado razformirali oziroma jo vključili v 13. proletarsko brigado Rade Končarja.

Zaradi zimskega časa brigada do takrat, razen manjših akcij ni imela večjih spopadov s sovražnikom, pač pa je prišlo do hudih bojov z Nemci proti koncu februarja pri bosanskem Jajcu, a Drago se tega boja rad spominja tudi zato, ker je takrat dobil značko s srpom in kladivom za titovko, kar je bil znak pripadnosti proletarski brigadi.

Iz tega obdobja se Drago prav dobro spominja še nekega drugega dogodka, ki se za današnje pojme zdi skoraj neverjeten. Ko se je brigada spet preko Vrbasa vračala proti Mrkonjičgradu, v katerem so bili Nemci, in ga obkolila, je Dragova četa ostala brez streliva za strojnice, brzostrelke in puške. Komandir čete je zato ukazal Dragu, naj dobi strelivo, kakor ve in zna in Drago se je šel z nekim slavonskim borcem lotil naloge po partizansko, se pravi - šel ga je iskat k Nemcem v bunker, iz katerega je grozeče molila strojnična cev. Drago je bil oborožen z ročno bombo, njegov soborec pa z bajonetom. Tak je izgledal z bajonetom v ustih, da sem se ga bolj prestrašil kot Nemcev, se spominja Drago. Dogovor je bil, da bo Drago vrgetl v bunker roč-

Na partizanskih slavih je titovka obvezna za Drago Slavca (prva slika levo). Pri gradnji spomenikov NOB je bil vedno zraven, tudi v Zazidu, kjer je pokopanih nekaj vaščanov iz Mačkolj (slika ob naslovu). Dolinska »Majenca« pa je že štiri desetletja njegova domena (slika spodaj) (Foto Mario Magajna)

no bombo, drugi pa potem navalil na Nemce z bajonetom. Akcija sta uspešno izvedla z likvidacijo Nemcev v bunkerju. Potem sta se oba naložila z vso municijo, kar sta jo našla v bunkerju, povrh pobrala še strojnico in drugo orožje in se s kar zajetnim plenom vrnila v četo.

Drugo jutro so se okrog Mrkonjičgrada vrstili spopadi in Dragova četa je padla v sovražno zasedo. Edini v četi, ki je pri tem preživel, je bil Drago, čeprav ranjen v nogo. Vsi ostali so padli. Z brigadno premično bolnico se je potem z vso brigado vred pomikal naprej, ker pa ni mogel hoditi, je zaostal in v Fajnici pri Mostarju so ga Nemci zajeli, odvlekli v Sarajevo in od tam poslali v ujetništvo v kraj Jembach blizu Innsbrucka. To je bilo konec julija 1944. Kot italijanskega državljana so ga dodelili k italijanskim ujetnikom, za katere je veljal lažji režim in so tu in tam lahko šli iz taborišča v mesto. Eno takih priložnosti je Drago izkoristil in tega dne se dobro spominja - 28. januarja 1945 je pobegnil v Švico, po treh dneh pešačenja dosegel italijansko ozemlje in se v Valtellini pridružil italijanskim partizanom brigade CLN "Greffo Mortirollo" oziroma v njeno skupino Barrufini, tako imenovani po vasi, iz katere je bila večina borcev. V tej skupini so Drago kot slovenskega oziroma jugoslovanskega partizana kratkoma klicali za "Tita" in ta vdevek se ga je držal ves čas bivanja z njimi. V sklopu te enote je sodeloval tudi pri osvoboditvi Sondria, 23. aprila.

Drago se spominja, kako so nekateri med italijanskimi partizani v Valtellini začeli propagirati proti Titovim partizanom. Drago je seveda to presegalo in je od komandanta zahteval, da ga pustijo domov na Tržaško in ko je po dolgem vztrajanju dovoljenje končno le dobil, se je odpravil proti domu, še prej pa se je s skupino podal proti Milanu na Trg Loreto, da bi vsaj takrat videl Mussolinija viseti, pa so prišli prepozno.

Domov v Dolino je Drago prišel, ko je bila že svoboda in je vse prekipevalo od navdušenja. Življenje se je začelo obnavljati, potreba po delu voljnih ljudi je bila velikanska. Ko je šel v partizane, ni bilo Dragu niti 17 let, zdaj, ko se je vrnil, je bil zrel mož, bogat trdih preizkušenj in mnogih spoznanj, predvsem pa zavesti, da se

po zmagi šele začelja delo za obnovo našega kulturnega, gospodarskega, upravnega in političnega življenja.

In Drago se ni obotavljal, prijel je za vsako delo v domači vasi in občini, predvsem pa se je takoj vključil v domače prosvetno društvo "Valentin Vodnik" oziroma v njegovo igralsko skupino in z njo leta nastopal v domači in drugih vaseh z najrazličnejšimi vlogami. Tudi evidenco je vodil: vsega je nastopil 42-krat.

Ko smo po naših vaseh začeli postavljati spomenike in druga obeležja NOB, je bil Drago povsod zraven z zaviranimi rokavi, kar od vedno - tako pravi - pa je tudi tajnik sekcije Vsedržavne zveze partizanov za Dolino, Mačkolje in Prebeneg. Tudi v upravnem politiko se je pustil. Na listi KPI je bil prvič izvoljen za dolinskega občinskega svetovaleca leta 1952 in ostal občinski odbornik brez presledka do leta 1983. Tradicionalna "Majenca" je Dragova domena in prihodnja bo že štirideseta pod njegovo komando. Od leta 1953 do lani je bil vpisan v obrtniško zbornico zidarske stroke. Samo v Dolini je - tako prešteva - zgradil 26 hiš, vsega skupaj pa hiš za srednje veliko vas. Povrh je tudi predsednik živno-rejske zadruge "Dolga krona", pri čemer njegovo predsednikovanje seveda ne pomeni bele srajce s kravato, pač pa zavirane rokave, znoj pa lopato in vile v roki. Ko smo začeli akcijo za zbiranje prispevkov za bolnico Franja, je bil glavni organizator te akcije v svoji občini in v svoji anpijevski sekciji, ki se lahko pohvali, da je od vseh sekcij VZPI na Tržaškem zbrala daleč največ.

Ne v dolinski občini in tudi kje drugje ni bilo manifestacije, zlasti partizanske in take, kjer je šlo za naše pravice, da ne bi bil Drago zraven. Na partizanskih slavih skoraj obvezno in ponosno s titovko na glavi. Ker je pač bil vedno po partizansko v prvi liniji, je tudi šestkrat "sedel" za skupnih nič manj kot 8 mesecev. Pa mu še mar ni, saj ni v življenju nikoli nikomur slabega storil, nasprotno!

Od letos si je privoščil penzijo, toda kdor Draga pozna, si lahko predstavlja, da bo ta penzija bolj nadaljevanje njegovih dosedanjih brig kot pa počitek; navsezadnje je v njem energije še za tri. Nekaj je bo še odmeril za skupnost, nekaj pa tudi zase, za svoj dom ob latniku in za svojo družino.

Jože Koren

Na vzhodu se je že svitalo in mračne misli so me začele zapuščati, medtem ko je volja v meni korak za korakom rasla. Težav nisva srečala, skoraj zdelana steza se je dvigala pred nami in tu pa tam zavila okrog strmih skal. Hoja brez težav me navadno dolgočasila, in tako sem se spet prepustil mislim o preteklosti. Začetni skok je skoraj navpičen, skala je slaba, Whymper in tovariši so se morali v svojih okovanih čevljih močno potruditi, da so prišli čezenj. In kako so se verjetno razveselili, ko so našli ta lažji, položnejši predel. Prva polovica poti je skoraj prosta, brez težav, le tu pa tam lažja plezarija po dobro razčlenjeni skali.

Tam pa, približno tam, kjer stoji danes bivač kot orlovo gnezdo sredi grebena, se začelja težave. Dekle, ki se je do tedaj pogumno vzpenjala, se je tu dobesedno zrušila. 600 metrov vzpona jo je uničilo. Predlagal sem ji, naj se zateče v bivač in me tam počaka, sam pa bom skušal priti do vrha.

Krasen dan, sonce je žarelo s čistega neba in osvetljevalo alpske velikane, ki sem jih videl vse naokrog. Na nočne in jutranje slutnje se še spomnil nisem, dve uri užitka v plezanju, in že sem stal na vrhu Matterhorna, 4478 metrov visoko.

Kaj pa Whymper? Tudi on je stopal po isti smeri, dotikal se je iste skale,

ki je večkrat pokrita z ledom, in tudi on je s celotno skupino 14. julija 1865 dosegel vrh. Težave, ki se mi niso zdele nič posebnega, skoraj banalne, pa so morale dokaj zaustavljati Britance. Niso imeli puhovke in ultramodernih termičnih hlač, tudi plastičnih čevljev ne, in vendar so te težave premagali. Z njihovo opremo bi jaz komaj prišel na Nanos. Toda sledimo Whymperjevemu opisu plezanja v vršnjem delu Matterhorna.

»Ob desetih smo dosegli zadnji skok grebena, prav tistega, ki se zdi iz Zermatta nepremostljiv. Navpičnost nas je tu prisilila, da smo zapustili greben in se vzpenjali po severni strani. Ko smo zmogli ta del gore, edinega zares zahtevnega v celem vzponu, smo ob 10.30 stopili na vrh in svet je stal pod našimi nogami. Kje pa so naši tekmeči, sem pomislil in pogledal preko sten na italijansko stran. Videli sem jih še precej nizko na grebenu in čutil sem zmagovalje. Vendar bi bil vesel, če bi vsaj vodja tiste odprave Jean Carrel stal tukaj z nami, saj so zanj naši klici zmagovalja hud udarec. Sen njegovega življenja smo uničili s svojim vzponom. Izmed vseh, ki so nas skakovali Matterhorn, je bil on prav tisti, ki si je vrh najbolj zaslužil. Prvi je verjel v možnost vzpona in hotel ga

Whimperjeva oprema za naskok Matterhorna

je speljati nad svojo rodno dolino na italijanski strani.

Ob pol treh so se začeli Whymper in tovariši spuščati. Uro kasneje, ko so še bili v težjem predelu, se je pripetila nesreča. Hadow je izgubil ravnotežje in strmoglavil na vodnika Croza, oba sta z neizmerno hitrostjo zdrsnila v prepad in potegnili za sabo še dva

udeleženca naprave. Whymper in ostali so se močno oprli v skalo in skušali zadržati vrh, toda ta se je s sunkom pretrgala in štirje osvajalci Matterhorna so tako izgubili življenje.

Jean Antoine Carrel ni dosegel vrha tistega dne, vrnil se je poražen v dolino. Toda samo tri dni kasneje, spremljal ga je Bich, je premagal zahtevnejši italijanski greben in z uspehom kronal svoje dolgoletne sanje. Tako imenovani Levji greben, dobro viden iz Cervinije, je gotovo najprimernejši spomenik za tistega izrednega gorskega vodnika.

Gorski podvigi, ki smo jih obravnavali, in sicer vzponi na Mont Blanc, Monte Rosa in Matterhorn, spadajo v začetno obdobje zgodovine alpinizma. V vseh navedenih primerih, tudi o tem smo že govorili, ni šlo za tehnično zahtevno plezanje; pravzaprav bi gorniško dejavnost tistih let raje označil za navadno planinarjenje. Akrobatsko plezanje po skali se namreč ni začelo na alpskih velikanih, temveč v nam bližnjih apnenčastih Alpah. Le-te, znane pod supnim imenom Vzhodne Alpe, se delijo v tri velike skupine: v Severne apneniške ali Tirolske Alpe, v Dolomite in Julijce. Z alpinističnega vidika so brez dvoma najzanimivejši Dolomiti, ki s svojimi previsnimi stenami dan za dnem pritegujejo veliko število plezalcev s celotnega sveta.

V Ženevi izžrebali pare prvih kol v evropskih nogometnih pokalih

Za Italijane in Jugoslovane

včerajšnji žreb še kar ugoden

POKAL PRVAKOV

Italija bo tu zastopana z dvema enajstericama, saj je Milan lanski zmagovalec. Slednji se bo spoprijel s šibko ekipo iz Helsinkov, katero bi pač moral "zmleti", Inter pa bo igral s švedskim Malmöjem, katerega je že lani odpravil v pokalu UEFA. Tudi tokrat ne bi smel imeti težav.

Jugoslovanski prvak Vojvodina bo igral svojo prvo tekmo na Madžarskem proti Honvedu, ki nikakor ni nezadržan nasprotnik.

V jugoslovanskem taboru včeraj niso skrivali zadovoljstva, saj računajo, da so vsekakor boljši od sicer solidne madžarske postave.

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

Lanski finalist Sampdoria bo igrala proti Norvežanom Brann Berger in je seveda favorit. Težko je namreč verjeti, da bi jo lahko skandinavski amaterji kakorkoli ogrozili. Beograjski Partizan je dobil neugodnega nasprotnika: škotsko postavbo Celtic iz Glasgowa. V tej tekmi favorita ni.

POKAL UEFA

Juventus naj bi po hitrem postopku odpravil Poljake Gornika Zabrze, saj so celo nasprotniki dejali, da nimajo nikakršnega upanja proti Zoffovim varovancem, Atalanta pa je dobila res

solidnega nasprotnika: Spartaka iz Moskve in bi morala dokaj hitro zapustiti tekmovalje. Beograjski Rad bo igral proti solidnim Grkom Olympiakosa, najbolj pa se veseli blagani, saj računa na naval grških navijačev. Lahen favorit je Rad. Fiorentina pa naj bi zapustila tekmovalje že po prvem kolu, v katerem se bo srečala z odličnim Athleticom iz Madrida. Nosilec pokala Napoli bo igral proti Portugalcem Sportinga in seveda računa na zmago, proti šibkim Albancem Apolonie pa bo igral ali Dinamo iz Zagreba ali Francozi Auxerreja. Crvena zvezda se bo pomerila s turškim Galatasarayem, ki se je lani presenetljivo uvrstil v polfinale pokala prvakov.

POKAL PRVAKOV

1. KOLO: 13. in 27. septembra.

- Spora (Luks.) - Real Madrid (Šp.)
- Steaua Bukarešta (Rom.) - Fram Reykjavik (Isl.)
- Ruch Chorzow (Pol.) - Sredets Sofija (Bol.)
- PSV Eindhoven (Niz.) - Luzern (Švi.)
- Derry City (Irsko) - Benfica Lizbona (Por.)
- **INTER (It.) - MALMOE FF (Šve.)**
- Glasgow Rangers (Ško.) - Bayern München (ZRN)
- Dinamo Dresden (NDR) - AEK Atene (Gr.)
- Rosenborg (Nor.) - FC Malines (Bel.)
- **MILAN (It.) - HJK HELSINKI (Fin.)**
- Tyrol (Av.) - Omonia Nikozija (Ciper)
- Olympique Marseille (Fr.) - Brödby (Dan.)
- Sparta Praga (ČSSR) - Fenerbache (Tur.)
- Djepr Djeppetrovsk (SZ) - Linfield (S. Irsko)
- Sliema Manderers (Malta) - Nentori Tirana (Al.)
- **HONVED BUDIMPEŠTA (Madž) - VOJVODINA (Jug.)**

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

- Predtekma (prva in povratna pred 30. avgustom):
- Černomorec Bourgas (Bol.) - Dinamo Tirana (Al.)

1. KOLO: 13. in 27. septembra.

- Panathinaikos (Gr.) - Swansea (Wales)
- Anderlecht (Bel.) - Ballymena (Irsko)
- **BRANN BERGEN (Nor.) - SAMPDORIA (It.)**
- Barcelona (Šp.) - Legia Varšava (Pol.)
- Besiktas Istanbul (Tur.) - Borussia Dortmund (ZRN)
- Union Luksemburg (Luks.) - Djugaarden IF (Šve.)
- **PARTIZAN BG (Jug.) - CELTIC GLASGOW (Ško.)**
- Valur Reykjavik (Isl.) - Dynamo Berlin (NDR)
- Slavia Bratislava (ČSSR) - Grasshopper (Švi.)
- Belenenses (Por.) - AS Monaco (Fr.)
- Valladolid (Šp.) - Hamrun Spartans (Malta)
- Dinamo Bukarešta - zmagovalec predtekme
- Groningen (Niz.) - Ikast (Dan.)
- Ferencvaros (Madž) - Haka Valkeakoski (Fin.)
- Admira Wacker (Av.) - AEL Limassol (Ciper)
- Torpedo Moskva (SZ) - Cork City (Irsko)

POKAL UEFA

Predtekma (9. in 23. avgusta):

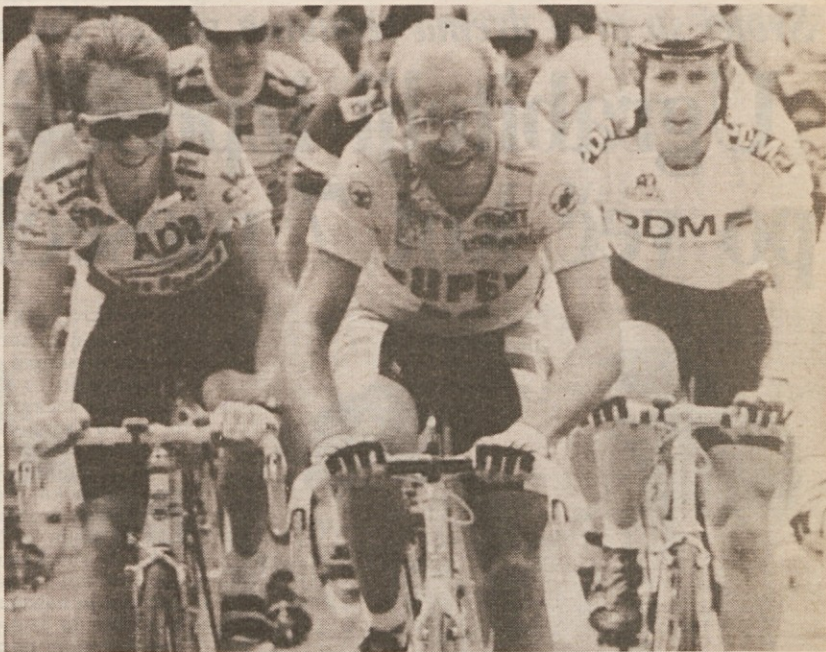
- **AUXERRE (Fr.) - DINAMO ZAGREB (Jug.)**

1. KOLO: 13. in 27. septembra.

- Stuttgart (ZRN) - Feyenoord Rotterdam (Niz.)
- Aberdeen (Ško.) - Rapid Dunaj (Av.)
- Dinamo Kijev (SZ) - MTK Budimpešta (Madž.)
- Wettingen (Švi.) - Dundalk (Irsko)
- Twente Enschede (Niz.) - EC Bruges (Bel.)
- Köln (ZRN) - Plastica Nitra (ČSSR)
- Sochaux (Fr.) - Jeunesse (Esch) (Luks.)
- Karl Marx Stadt (NDR) - Boavista Porto (Por.)
- **GORNİK ZABRZE (Pol.) - JUVENTUS TURIN (It.)**
- Hibernian (Ško.) - Videoton (Madž.)
- Oergryte (Šve.) - Hamburger (ZRN)
- Liege (Bel.) - IA Akranes (Isl.)
- Žalgiris Vilnius (SZ) - IFK Göteborg (Šve.)
- Glentoran (S. Ir.) - Dundee United (Ško.)
- Hansa Rostock (NDR) - Banik Ostrava (ČSSR)
- Kuusysi Lahti (Fin.) - Paris SG (Fr.)
- Austria Dunaj (Av.) - Ajax Amsterdam (Niz.)
- Lilleström (Nor.) - Werder Bremen (ZRN)
- Rovaniemi Palloseura (Fin.) - GKS Katowice (Pol.)
- Zenith Leningrad (SZ) - Naestved (Dan.)
- Apollon Limassol (Ciper) - Real Zaragoza (Šp.)
- **ATALANTA (It.) - SPARTAK MOSKVA (SZ)**
- **RAD BEOGRAD (Jug.) - OLYMPIAKOS (Gr.)**
- Vitoša Sofija (Bol.) - Antwerpen (Bel.)
- Porto (Por.) - Flacra Moreni (Rom.)
- **ATLETICO MADRID (Šp.) - FIORENTINA (It.)**
- Iraklis Solun (Gr.) - Sion (Švi.)
- Zmagovalec predtekme - Apolonia Fier (Al.)
- **GALATASARAY ISTAMBUL (Tur.) - C. ZVEZDA (Jug.)**
- **SPORTING LIZBONA (Por.) - NAPOLI (It.)**
- Valencia (Šp.) - Victoria Bukarešta (Rom.)
- La Valletta (Malta) - Wien (Av.)

Na 11. etapi kolesarske dirke po Franciji

Fidanza za las ob zmago

Vodilni na skupni lestvici, Francoz Fignon, očitno dobro razpoložen vozi v sredni med Američanom Lemondom (levo) in Belgijcem Dhaenensom (desno) (AP)

BLAGNAC — Na 11. etapi kolesarske dirke po Franciji je bil Italijan Fidanza le korak od zmage. Če bi mu na zadnjem ovinku nekaj tekmovalcev ne presekalo poti, bi do nje verjetno tudi prišel, tako silovit je bil njegov sprint. Seveda pa je bil tudi z drugim mestom zadovoljen, saj ga je prehitel eden od specialistov, Nizozemec Hermans, ki ima za sabo 150 uspehov, vse v sprintu. Za sprinterje je še nekaj priložnosti. Prva bo že danes, ko jih čaka valovita etapa, zatem jutri in pa na predzadnji dan.

Na skupni lestvici včeraj ni prišlo do sprememb, zato pa je presenečenje pripravil Kolumbijec Alvaro Pino, ki je odstopil. Pino je lani osvojil končno 3. mesto, letos pa se ni počutil najboljši, vendar ni povedal, za kaj gre.

VRSTNI RED 11. ETAPE: 1. Hermans (Niz.), ki je 158,50 km (Luchon - Blagnac) prevozil v 3.37'47"; 2. Fidanza (It.); 3. Planckaert (Bel.); 4. Van Vliet (Niz.); 5. Kelly (Ir.); 6. Van Holsen (Bel.); 7. Bauer (Kan.); 8. Achermann (Švi.); 9. Skybby (Dan.); 10. Sergeant (Bel.); 11. De Wilde (Bel.); 12. Musseu (Bel.); 13. Lilholt (Dan.); 14. Schurer (Niz.); 15. Casado (Fr.); 16. Fignon (Fr.); 17. Bommans (Bel.); 18. Lemond (ZDA); 19.

Mottet (Fr.); 20. Vichot (Fr.); 26. Rossignoli (It.); 32. Bugno (It.); 66. Chiappucci (It.), vsi v istem času.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Fignon (Fr.) 49.49'36"; 2. Lemond (Fr.) po 7"; 3. Mottet (Fr.) 57"; 4. Delgado (Šp.) 2'53"; 5. Hampsten (ZDA) 5'18"; 6. Lejarreta (Šp.) 5'51"; 7. Bugno (It.) 6'03"; 8. Millar (VB) 6'42"; 9. Alcalá (Meh.) 6'46"; 10. Rooks (Niz.) 6'59"; 11. Kelly (Ir.) 7'03"; 12. Theunisse (Niz.) 7'06"; 13. P. Simon (Fr.) 7'07"; 14. Indurain (Šp.) 7'48"; 15. Caritoux (Fr.) 9'58"; 16. J. Simon (Fr.) 10'36"; 17. Muller (Švi.) 11'27"; 18. Pino (Šp.) 11'33"; 19. Echave (Šp.) 11'34"; 20. Criquelion (Bel.) 11'41"; 37. Volpi (It.) 24'45"; 69. Chiappucci (It.) 39'26"; 80. Čerin (Jug.) 43'02"; 95. Passera 48'15"; 118. Vona 54'55"; 127. Rossignoli 57'24"; 136. Fidanza 1.09'40"; 158. Perini (vsi It.) 1.12'26".

Knolova v vodstvu

BLAGNAC — Na prvi etapi kolesarske dirke po Franciji za ženske je zmagala Nizozemka Knolova, ki tudi vodi na skupni lestvici pred Niehausom (ZRN), ki ima 3" zaostanka in Francozinjo Longovo (12" zaostanka).

Še vedno živahno med nogometaši

Consagra k Triestini

TRST — Triestina je včeraj od drugoligaša Licate poleg Giacomarra kupila še 25-letnega prostega branilca Consagro. Igralec je v zadnjih šestih sezonah v Licati odigral 120 tekem in dosegel devet golov.

Cesena pa je od beograjskega Partizana za milijardo in 400 milijonov lir kupila napadalca Djukića. Ostala tujca te ekipe sta Jozić in Šved Holmquist. Vratar Torina Lorieri je včeraj podpisal za Ascoli, Šved Hysen pa zapušča Fiorentino.

Berger zapušča Ferrari

MARANELLO (Modena) — Avstrijski pilot Gerhard Berger v prihodnji sezoni ne bo več za volanom Ferrarijevih vozil v formuli ena. Tako so včeraj sporočili pri modenski avtomobilski hiši in dodali, da so že vzpostavili stike z drugimi piloti. O imenih pa se zaenkrat nič ne ve. Berger je k Ferrariju prišel pred tremi leti in odteje osvojil 3 zmage (na Japonskem in v Avstraliji) konec leta 1987 in v Italiji

lani, sedaj pa bo verjetno prestopil k McLarnu.

Coltortijevi bron

DENVER (ZDA) — Na svetovnem sablaškem prvenstvu je v sablji zmagala Straubova (Švi.). Druga je bila Schaeperjeva (ZRN), bron pa je šel Italijanki Coltortijevi.

Uspeh Italije in Jugoslavije

ZAHODNI BERLIN — V 2. dnevu pokala Fina v vaterpolu so takole igrali: Jugoslavija - Španija 10:8, Italija - ZRN 13:12, SZ - Avstralija 12:6, Madžarska - ZDA 10:8. Lestvica A skupine: Madžarska 4 točke, Italija 2, ZDA 2, ZRN 0. Lestvica B skupine: Jugoslavija 4, SZ 2, Španija 2, Avstralija 0.

SZ največ kolajn v Zagrebu

ZAGREB — Po 6. dnevu 22. evropskega prvenstva v streljanju ima največ kolajn Sovjetska zveza (10 zlatih, 5 srebrnih in 11 bronastih). Sledijo: Madžarska 1, 6, 8; ČSSR 5, 3, 4; Jugoslavija 2, 4, 2; Italija 2, 4, 1.

Na teniškem turnirju pri SZ Gaja

V finalnih srečanjih brez presenečenj

V soboto se je na teniških igriščih športnega združenja Gaja zaključil že tradicionalni deželni turnir Hill Sport Super Bingo za nekvalificirane igralce. V jutranjih urah so odigrali dve polfinalni tekmi, iz katerih sta izšla finalista, Andrea Pampanin in Stefano Visintin (ATO). Oba sta bila tudi nosilca prve oz. druge skupine. Prav do konca turnirja torej ni prišlo do večjih presenečenj, saj so najvišja mesta zasedli nosilci prvih skupin. Zmagal je Pampanin, ki je v finalu s 6:2, 6:1 ugnal Visintina, na 3. mestu sta pristala Stefano Scordia in Michele Vascotto. Na posebni lestvici za igrance "over 45" je zmagal Giordano Lovriha (AIT), ki se je prebil do četrtfinala.

Nagrajevanja, na katerem so prvouvrščeni bili nagrajeni s pokali, nabavnimi boni trgovine Hill Sport in nagradami, za katere je poskrbel organizacija Super Bingo, se je udeležilo tudi nekaj uglednih gostov, med katerimi je predsednik SZ Gaja Stani Kalc posebej pozdravil odbornika za šport pri tržaški Občini Roberta De Gioio, predsednika openske hranilnice Pavla Milica in predsednika pokrajinskega odbora teniške zveze Tullia Turca. Vsi so gajevcem čestitali za dobro izpeljano manifestacijo in zaželeli sreče pri gradnji novega objekta, s katerim se bo društvo povzpelo med največje teniške klube v deželi. Treba pa se bo tedaj še resneje spoprijeti z delom, da bodo iz vrst najmlajših izšli igralci, ki bodo v prihodnjih letih lahko posegali po mestih, ki so trenutno tako težko dosegljiva tekmovalcem padriško-gropajškega društva, če izvajamo Dorjana Gomizlja, ki pa že drugo sezono, tokrat zaradi vojaške službe, ne more nastopati tako pogostoma kot bi si želel. (Alma)

Na sliki (foto M. Magajna): nagrajevanje zmagovalca Pampanina.

obvestilo

REKREACIJSKI ODESEK KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža organizira spust z gumijastimi čolni na reki Soči in sicer od Gorice do Sovodenj. Spust bo v soboto, 15. julija, ob 15. uri. Prijave sprejemajo Bojan Makuc (tel. 20734), Daniele Bralni (21891), Valter Nanut (21852) in David Mučič (83271).

POPRAVEK

V članku o društvenem prazniku JK Čupa, ki je bil objavljen 11. t. m., je bila žal napaka. Na prazniku ni igrala nabrežinska temveč proseška godba.

Sredozemsko prvenstvo optimistov

Jugoslovani odlično pričeli

KOPER — Zmagovalec prve jadralske regate na sredozemskem prvenstvu za razred optimist, ki se je včeraj pričelo v Koprskem zalivu je Koprčan, letošnji državni prvak Peter Podunavac, ki je prehitel Grkinjo Aeoniko Econohopoulou in Jurico Tunjčica, prav tako iz Kopra.

Prvenstvo je odprl predsednik SO Koper Raul Šiško, sodeluje pa 61 jadralscev iz Avstrije, Italije, Grčije, Turčije, Nizozemske in Jugoslavije. Med njimi kar 19 deklet. Regata je minila v znamenju Jugoslovanov, ki imajo tri uvrščene med prvih pet, najboljšo domačo žensko uvrstitev pa je z 19. mestom dosegla Koprčanka Janja Orel. Danes bosta na programu druga in tretja regata.

Rezultati 1. regate

1. Podunavac (Jug.) 0; 2. Econohopoulou (Gr.) 3; 3. Tunjčij (Jug.) 5,7; 4. Busani (It.) 8; 5. Žbogar (Jug.) 10; 6. Kranjc (Jug.) 11,7; 7. Karageoreis (Gr.); 8. Pterić (Jug.); 9. Niccolai (It.); 10. Valzania (It.) (Kreft)

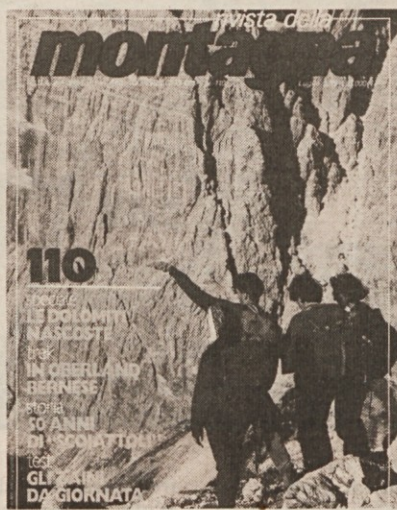
naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Bližnje delovanje SPDT

Poletje - čas dopustov, kar pa tudi pomeni, da so ljudje na počitnicah in da se torej ne morejo udeleževati skupnih organiziranih izletov katerega društva. Tako je izlet SPDT, ki je bil programiran za prejšnjo nedeljo na Creto D'Aip in ki bi ga moral voditi Angelo Kermec, odpadel, odpade pa tudi izlet, ki bi moral biti v nedeljo, 16. t. m., na Bavški Grintavec. Redno pa bi se moral odvijati izlet z osebnimi avtomobili, ki je programiran za nedeljo, 23. t. m., in sicer na enega od vrhov prijateljstva, Creto Grauzario. Izlet vodi odbornik SPDT Aleksij Cividari, zbirališče pa je ob 6. uri pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano).

Julijska številka Riviste della montagna

Julijska številka italijanskega planinskega mesečnika Rivista della Montagna prinaša celo vrsto zanimivih člankov, od katerih bi omenili vsaj nekaj. Uvodni sestavek je napisal direktor revije Roberto Mantovani, intervjujal pa je znanega češkega al-

Julijska naslovnica Riviste della montagna

pinista Igorja Kollerja. V rubriki aktualnih vzponov z veseljem opazujemo vse več slovenskih imen, tako iz zamejstva kot iz matične domovine: Ivo

Kafol, Tomo Česen, Iztok Tomazin, Viki Goršelj itd., kar pomeni, da se naš alpinizem vse bolj uveljavlja tudi po specializiranih revijah izven Slovenije in Jugoslavije.

Članek z naslovom Himalamije, ki ga je napisal Giorgio Passino, govori o prvenstvenih zimskih vzponih v skupini Mont Blanca, Fabrizio Torchio piše o "Dolomiti, ki jih ni vide-ti", sestavek "Lesti siccome scoiattoli" (hitri kot verveice) pa nas spominja, da ima znana plezalska skupina Scoiattoli iz Cortine že petdeset let.

Nova zadruga planinskih vodnikov

Planinska vodnika Attilio De Rove-re in Mario Di Galo ter naravoslovna vodnika Roberto Fabris in Fulvio Pisani so pred kratkim ustanovili novo vodniško zadrugo Mangart, njihov delovni teren pa so Karnijske Alpe ter gore na Koroškem in v Sloveniji. Interesenti lahko dobijo vse informacije v uradih letovišcarske ustanove na Trbiškem (0482/2135 Trbiž, 0433/54060 Nevejsko sedlo, 0433/90623 Tablja).

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir
beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

13. julija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Član italijanske

zveze časopisnih

založnikov FIEG

Svojci so pred dvema tednoma plačali dve milijardi lir odkupnine Ugrabitelji izpustili Perrinija po več kot 7 mesecih jetništva

FASANO (BRINDISI) — Po 196 dneh jetništva so ugrabi-
telji včeraj ponoči osvobodili 64-letnega Marzia Perrinija.
Perrini je skupaj z bratom Florindom solastnik podjetja, ki
predeluje in izvaža živalsko krmo, od vsega začetka pa so
sorodniki večkrat ponovili, da družina ni tako premožna, da
bi lahko brez težav izplačala 3 milijarde lir, kolikor so jih
zahtevali ugrabitelji.

Stiki z ugrabitelji so bili kmalu po ugrabitvi, 28. decem-
bra lani, dokaj redni, potem pa so se za več časa prekinili.
Perrinijeva družina več mesecev sploh ni vedela, ali je nji-
hov sorodnik še živ, dokler niso ugrabitelji 2. julija poslali
nekemu rimskemu časopisu pismo z odrezanim Perrinije-
vim uhljem in dokončno zahtevo po odkupnini. Dva dni
kasneje je najstarejša hči Perrinijevih objavila poziv ugra-
biteljem, da je družina pripravljena pristati na njihove za-
hteve, vendar odgovora ni bilo. Svojci so denar, menda gre
za dve milijardi lir, pustili v nekem kraju v Laciju, nedaleč
od Rima. Preiskovalci niso pojasnili, kako je prišlo do te
domene, v tajnost pa je ovit tudi razplet dogodkov vse do
osvoboditve ugrabljenca.

Ugrabitelji so Marzia Perrinija izpustili na državni cesti
v bližini centra Ginosa Marina pri Tarantu. Mož, ki je bil
ves čas jetništva privezan z dvema verigama in se ni mogel
premakati, se je z negotovimi koraki odpravil po cesti, ko je
mimo pripeljal avto z dvema mladeničema. Le-ta sta ga
prepoznala in odpeljala na prvo karabinjersko postajo. Tu
se je praktično končala Perrinijeva odisejda. Na prva
vprašanja karabinjerjev je odgovarjal odločno; povedal je,
da so ga ugrabitelji dvakrat premestili, nekaj časa je prebil
v hladni in blatni jami, večji del ugrabitve pa je preživel
pod šotorom, priklenjen na ležalnik. Ugrabljenec ni znal
pojasniti, kje se je nahajal, povedal je le, da je bil šotor
postavljen na neki strmini.

Na sliki (Telefoto AP): Marzio Perrini se le s težavo
premika, tako da so ga morali v stanovanje kar odnesti.
Na levi strani obraza je vidna zasilna obveza rane zaradi
odrezanega uhlja. Zdravniki so po prvem pregledu ugo-
tovili, da je amputacijo opravila izkušena oseba, kar je
tudi prvič v praksi te dramatične kazenske tehnike.

Sikhi proti Gandhiju

Včeraj je pred bivališčem indijskega ministrskega predsednika Radjiva
Gandhija večja skupina Sikhov protestirala proti policijskim akcijam v Pu-
njabu, zahtevali pa so tudi izpustitev vseh, ki so jih zaprli po junijskih
spopadih med Hindujci in Sikhi
(Telefoto AP)

Kako bomo plačevali novi davek za plovila

RIM — V prihodnjih dneh bodo
v Uradnem listu objavili medminis-
trski odlok o plačevanju davka za
plovila. Ministrstva so se torej po
precejšnji zamudi (zakonski odlok
o novih davkih so sprejeli 5. maja)
končno zmenila, kako bomo plače-
vali novi davek, ki je odpravil do-
sedanjo zmedo, saj so davek za plo-
vila do sedaj plačevali glede na to-
nažo ali pa na jakost motorja.

Po novem bo letni davek za plo-
vila določen glede na dolžino, in
sicer za motorne ladje preko 50
BRT je davek 350 lir za vsak centi-
meter dolžine, za registrirana mo-
torna plovila pod 50 BRT je davek
250 lir za vsak centimeter. Za jadr-
nice nad 50 in pod 50 BRT je davek
polovičen, in sicer 175 in 125 lir. Za
neregistrirana plovila (do 3 BRT,
ali 6 metrov dolžine in z motorjem
do 25 KM) je davek 150 lir za vsak
centimeter dolžine. Računanje let-
nega davka je torej skrajno pre-
prosto, saj bomo samo pomnožili
dolžino plovila v centimetrih s

predvidenimi količniki. Poglavje
zase so neregistrirana plovila, saj
zakonski odlok predvideva, da lah-
ko davek plačamo le za 4 mesece.
V takem primeru bomo letni davek
delili z 12, dobljeni količnik pa po-
množili s štiri. Da bo postopek
razumljivejši, naj navedemo, da bo
za 4-metrski gumenjak treba letno
plačati 60 tisoč lir (400 cm X 150
lir), ali 5 tisoč lir na mesec, tako da
bo 4-mesečni davek znašal 20 tisoč
lir.

Odgovorni so včeraj sporočili, da
bomo lahko ta davek plačevali kar
na pošti, in sicer na tekoči račun št.
21524004, na naslov **Alla Sezione
di Tesoreria Roma - Via dei Mille
in s pojasnilom »Tassa di stazio-
mento legge 171/89 - anno 1989«.**

Ker je povsem razumljivo večina
nedeljskih in dopustniških kapita-
nov že plačala davek po starem re-
žimu, bo po novih količnikih začela
plačevati šele ob zapadlosti sedaj
plačanega davka.

Miloševićev intervju Le Mondu: Vseh težav je kriva birokracija

BEOGRAD — Slobodan Milošević je
imel za pariški dnevnik Le Monde obse-
žen intervju, kar je svojevrstna senzacija,
saj je bil to njegov prvi intervju za tuji
časopis. Obsegal je celo stran pariškega
lista.

Po agencijski, skrajšani verziji je Milo-
šević dejal, da je do krize prišlo zaradi
sistema upravljanja, ki je rodil, mamut-
sko birokracijo, katere ne more nihče
plačati in ki niti ni nikomur potrebna. V
razdobju, ko se je pričel svetovni proces
integracije, je Jugoslavija šla v naspro-
tno smer, v dezintegracijo. Namesto glo-
balnih rešitev je sistem uvedel delitve,
konfrontacije in zmanjševanje kapitala.

Vendar je srbski predsednik zavrnil
povezovanje tega sistema s Titom in še
dejati, da Tito ni bil njegov avtor, čeprav
je bila nova ustava narejena leta 1974.
Krivce za ponižujoče razmere, v katerih
je dolgo živel Srbija, je treba iskati med
njenimi funkcionarji, ki jim je bilo le za
osebne interese in so poteptali interese
naroda ter se obnašali kot vazali. Tito je

zmagal v fašističnem boju z geslom brat-
stva in enotnosti, in to so temelji, na ka-
terih lahko Jugoslavija preživi.

Milošević se je izrekel za revizijo usta-
ve in napovedal, da bo v treh tednih Sr-
bija objavila svoje predloge, ki se sučejo
v treh smereh: več kandidatov na volit-
vah, neposredno odločanje, politični plu-
ralizem, ki pa zavrača večstrankarski sis-
tem in neodvisno sodstvo. O pluralizmu
je dejal, da bi večstrankarski sistem ju-
goslovanske probleme zaradi nacional-
nih razlik še zaostрил.

Tudi zahodne demokracije prehajajo
prek tega sistema in skušajo mobilizirati
državljanke za konkretna vprašanja. Izre-
kel se je proti enoletnemu mandatu, za
večletni mandat, ker enoletni izničuje
odgovornost in preprečuje dolgoročno
akcijo.

V hrvaškem, bosanskem in drugem ju-
goslovanskem tisku pa se zaostrojuje po-
lemike o manifestaciji v Kninu in nacio-
nalisističnih izgrelih, ki so jo spremljale.

Zagreški Vjesnik tako v uvodniku piše,
da je Slobodan Milošević na velikem
zborovanju zagrozil z zaporom vsem tis-
tim, »ki razdvajajo narode«, čemur so sle-
dile aretacije Albancev, med nimi Aze-
ma Vllasija. Dva dni se je »srbovalo«
po hrvaškem ozemlju, prišli so prosili »min-
tingaši«, katerih nihče ne preganja in ni
z uradne strani niti sence kakršne koli-
obtožbe. Domačini pa so stali ob strani
in samo gledali. To je strahoten političen
naboj.

Večernje novine iz Sarajeva pa pravi-
jo, da smo bili v Kninu priče trem pro-
slavam z različnimi značilnostmi: poteka-
la je dostojanstvena slovesnost, hkrati
zaostrojujoča in zaskrbljujoča. Zakaj so do-
volili nacionalistični izpad in pročetniš-
ko akcijo profesionalnih mitingašev?
Tudi Sarajevčani se sprašujejo, kako to
da ni niti sledu obsodbe ali obžalovanja.
Prav nasprotno pa beograjski tisk to pro-
slavo in izbruh velesrbsstva na njej pove-
ličuje in zagovarja.

BOGO SAMSA

Igralci objokujejo smrt sira Olivierja

LONDON — Medtem ko so bile v vseh gledališčih
londonskega West Enda luči pogašene v znak žalovanja,
so v Shakespearovem rojstnem mestu Stratford-on-Avon
zastave spuščene na pol droga in so v broadwayskih gle-
dališčih v ritmičnem zaporedju ugašali luči, kot velevala
tradicija, ko umre kak velikan odrskih desk, pa so ob smrti
velikega angleškega igralca Laurencea Olivierja tudi še
včeraj prihajali številni izrazi sožalja, ki so jih spremljale
tudi hvalnice pokojnemu igralcu, temu največjemu inter-
pretu Shakespearovih vlog in po mnenju mnogih tudi naj-
večjem igralcu tega stoletja.

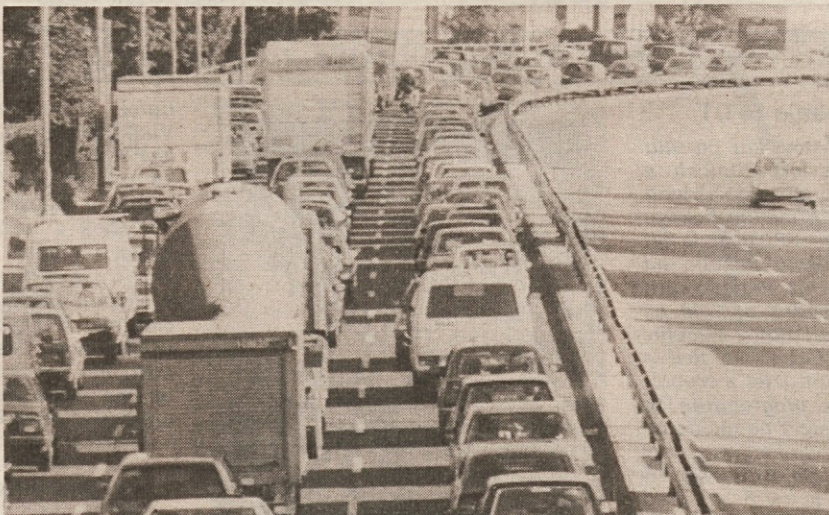
Najbrž bi bil sir Laurence Olivier izredno počaščen, če
bi lahko videl, da ob njegovi smrti ni bilo niti enega na-
sprotnega glasu, ene kritične besede in niti enega, ki ne bi
obžaloval smrti velikega umetnika. In to bi najbrž za člo-
veka, ki je v svojem življenju doživel tolikšen uspeh in si
ustvaril tolikšno bogastvo, ob vsem tem pa ni sprožil za-
visti pri drugih, bila največja nagrada, ki je je nekdo lahko
deležen.

Spominu velikega dramskega umetnika so se poklonili
praktično vsi. Odveč je ponavljati sožalne izjave, ki so jih
ob Olivierjevi smrti podali kraljica Elizabeta II., ministrska
predsednica Thatcherjeva in še nekateri drugi znani politi-
ki, toda treba je povedati, da je bil pokojni umetnik naj-
večjih priznanj deležen prav od svojih kolegov, ki so na-
vedli kup razlogov, zaradi katerih so ga imeli za velikana
igralstva in idealnega delovnega tovariša.

Pogreb pokojnega umetnika, ki je umrl v torek v staros-
ti 82 let, bo jutri v neki cerkvi na angleškem podeželju.
Družina sira Laurencea Olivierja kraja pogreba ni sporoči-
la, javljeno pa je bilo, da bo pogreb potekal v najožjem
družinskem krogu. Truplo pokojnega igralca bodo upepe-
ljili.

V njegov spomin pa bo v Londonu tudi maša zadušni-
ca, vendar pa datuma še niso določili.

V Londonu vlada pravi kaos zaradi stavke javnih prevozov

LONDON — 24-urna stavka javnih
prevozov, ki se je tokrat udeležujejo
tudi delavci podzemske železnice, je
včeraj povzročila ogromne težave
vsem, ki se vsak dan pripeljejo v bri-
tansko glavno mesto na delo. Mestna
uprava je že pred dnevi poskrbela za
dodatna parkirišča, v ljudskih parkih
je omogočila parkiranje najmanj 10 ti-
soč vozil, Londončani pa so morali v
službo peš, saj ne vozijo niti trajekti.

Upanje, da bo sindikat prekladal že
tretjo drastično stavko, se je razblinilo
včeraj ponoči, ko 12-urno pogajanje ni
privedlo do dogovora. Britansko pre-
vozno podjetje namreč noče pristati
na zahteve delavcev po boljših plač-
nih pogojih. Več kot 250 tisoč jih je
zato brezpogojno prekrizalo roke.

Na sliki (telefoto AP): tako je vče-
raj zjutraj izgledala ena od london-
skih cestnih vpadnic.

Koga v Jugoslaviji zanima politični pluralizem?

LJUBLJANA — Včeraj bi se v Beogradu morala sestati
zvezna konferenca SZDL, na kateri naj bi razpravljali o
političnem pluralizmu v državi. Sejo so sicer začeli, nato
pa prekinili, ker nanjo ni prišlo dovolj delegatov. Rezultat:
120 zastoj porabljenih milijard dinarjev (toliko so znašali
stroški nesklepčne seje) in na jesen prestavljena razprava
o političnem pluralizmu.

Na to sejo v Beograd bi sicer moralo priti 243 dele-
gatov, prišlo pa jih je le 105, tako da jih je za odločanje
zmanjkalo še 20. Še največ delegatov je prišlo iz Slovenije
in Makedonije - po 12 (od dvajsetih), ki sta od Beograda
najbolj oddaljeni, nato pa iz Bosne in Hercegovine 8, Črne
gore 5, Srbije 9, Hrvaške 6, Vojvodine 10 in Kosova 7. Od
delegatov ostalih društev in družbenih organizacij jih je
od 50 prišlo 21. Od političnih organizacij pa je še posebej
bilo opaženo, da je ZKJ namesto 8 predstavljaj le en dele-
gat. Glede na politični položaj v državi, ko na enem koncu
že obstajajo zametki političnega pluralizma, na drugem pa
se temu že grozi s tanki, bi bilo mogoče pričakovati za-
tovrstno razpravo veliko zanimanje. Še posebej zato, ker
naj bi prav SZDL po lastnih ambicijah »poskrbela«
za plu-
ralizem. Pa bo očitno morala najprej poskrbeti sama zase.

Razen če ni že sama odpadla razprava pomenila neke
vrste kar glasovanje - pač z nogami. Mogoče številke ka-
žejo, koliko se je SZDL sama znašla v novi politični situa-
ciji, koliko jo tisti, ki jo sestavljajo, sploh še jemljejo res-
no? Ali pa kažejo, koliko katere dele v državi sploh še
zanimajo zvezni politični organi? Potemtakem bi Jugosla-
vijo še najbolj resno jemali Slovenija in Makedonija, poli-
tično pa naj bi bila najmanj zanimiva komunistom?

Tovrstne in še bolj zapletene komentarje bo od danes
naprej gotovo mogoče prebrati v jugoslovanskih časopisih.
Resnica pa je verjetno zelo preprosta: politiki so enostavno
že odšli na počitnice.

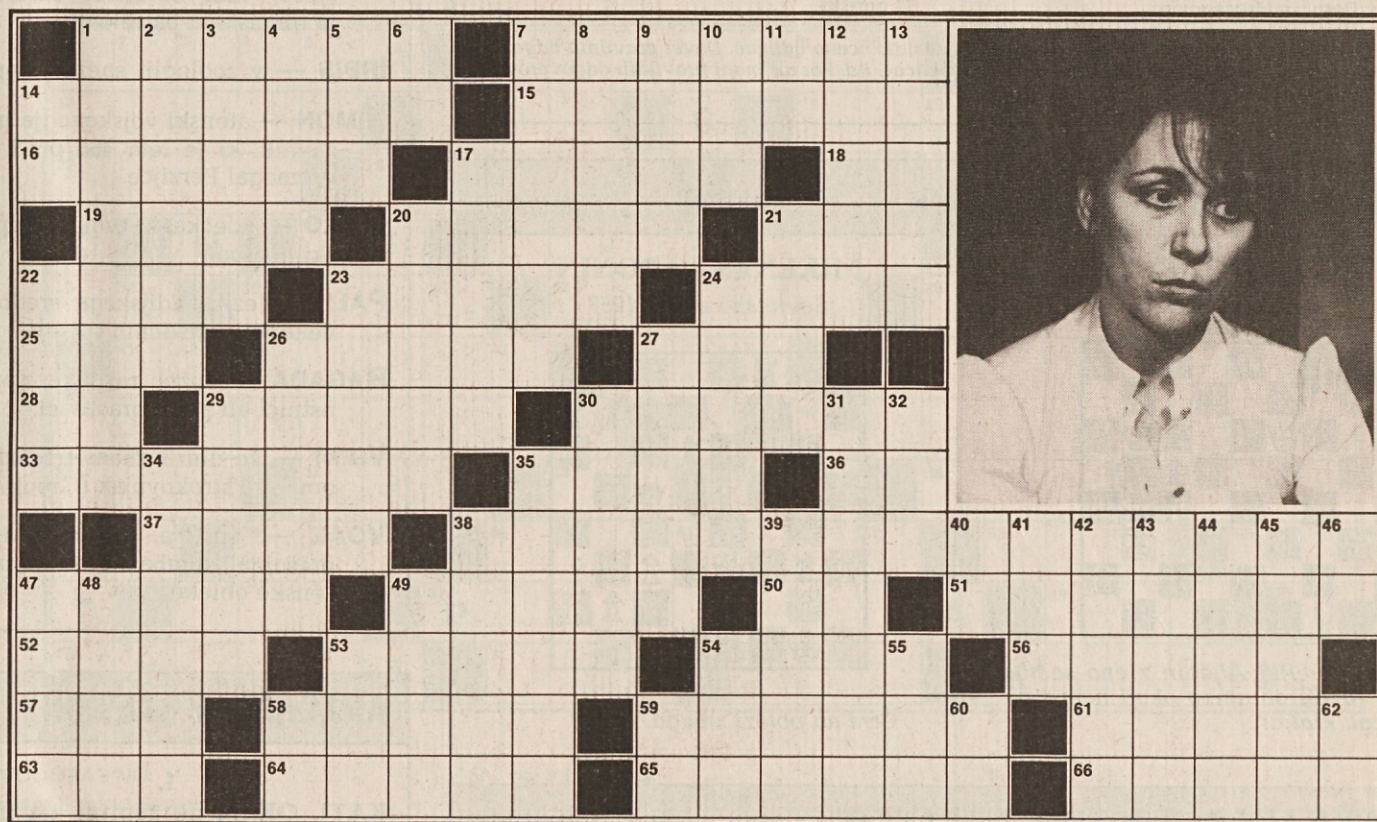
D. V.

KRIŽ KRAŽ

PRIOLOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA — ŠT. 25

KRIŽANKA Z NAŠO GLEDALIŠKO IGRALKO

(edson)

VODORAVNO:

1. slovesen sprevod, nastop,
7. zdravnikov, odvetnikov klient,
14. samec pri kokoših,
15. glavni tajnik it. sindikata CGIL,
16. bula žleznega tkiva, žleznjak,
17. glas kitare,
18. znak za kem. prvino nikelj,
19. vladar Inkov,
20. rasa, rod,
21. bitnost,
22. rdečkasto rumen egiptovski bombaž,
23. več kot naliv,
24. staro vojaško pokrivalo iz usnja ali klobučovine,
25. očka,
26. fotografija,
27. kesanje,
28. znak za kem. prvino renij,
29. jih uporabimo za embalažo, krmo, nastilj,

30. francoski plemiški naslov,
33. samoveznica,
35. jezik indijskih budistov,
36. znak za kem. prvino telur,
37. moško osebno ime,
38. glej sliko,
47. rop... brez orožja,
49. trinog,
50. znak za kem. prvino erbij,
51. afriška država,
52. odprta telesna poškodba,
53. Kristusov tožnik,
54. kratke spodnje hlače,
56. poslovni prostor,
57. ime slovenskega pevcu Pestnerja,
58. pokrajina v Vojvodini,
59. vodnik na slonu,
61. občinski je... dedina,
63. ob popru na mizi,
64. ime švicarske smučarke Schneiderjeve,
65. palmi podobno tropično drevo,
66. naglašena beseda.

NAVPIČNO:

1. specialist za otroške bolezni,
2. prebivalca grškega glavnega mesta,
3. bivši urednik Primorskega dnevnika (Stanislav),
4. agavi podobna rastlina iz družine lilij,
5. pojav pri gorenju,
6. avt. oznaka Ancone,
7. zgornji del hiše,
8. strah pred nastopom,
9. ime francoskega pilota formule 1 Arnouxa,
10. rimski kralj,
11. Nikola Tesla,
12. Antistenesov pristaš,
13. ime smučarke Wachterjeve,
14. avt. oznaka Palerma,
17. visoka planota med Cerknico in Ribnico,
20. dvig morske vode,
21. pripadnik Baskov,
22. am. književnik Twain,
23. visoka planota,
24. odličen slovenski kolesar (Pri-mož),
26. žensko osebno ime,
27. predsednik ZSSDI (Odo),
29. prepri,

30. vodja francoske revolucije (Jean-Paul),
31. Ida Kravanja,
32. jugoslovanski nogometni trener (Gojko),
34. mesto v Indiji,
35. gusarji, morski roparji,
38. Gullitovo moštvo,
39. francoski filmski igralec (Ala-in),
40. visoka igralna karta,
41. boginja smrti in podzemlja,
42. pozitivna elektroda,
43. teniški lopar,
44. turistično naselje in zdravilišče v Boki Kotorski,
45. avtor romana "Bobri" (Janez),
46. ime Pacina,
47. tek čez drn in strn,
48. ime bivšega jug. košarkarja Tvrdića,
49. ime slovenskega kritika Debeljaka,
53. dvojica,
54. poželenje,
55. grški bog gozdov in pastirjev,
58. Božo Vodušek,
59. Švedska, Belgija,
60. avt. oznaka Ravenne,
62. župančič Ani.

NAŠI IN DRUGI KVIZI

(kovin)

1. Kdo je bil letošnji dobitnik dveh tekem za SP v Planici?

- ☐ Primož Ulaga
- ☐ Jens Weissflog
- ☐ Jan Boklöv

2. Ime avtorja Satanskih stihov Rushdija?

- ☐ Salman
- ☐ Ilman
- ☐ Tarman

3. Kdo je avtor znamenite novele Preobrazba?

- ☐ Albert Camus
- ☐ Franz Kafka
- ☐ Jack London

4. Ime enainštiridesetletnega ameriškega plesalca ruskega rodu Barišnikova?

- ☐ Igor
- ☐ Ivan
- ☐ Mihail

5. Kje se nahaja turistično naselje in zdravilišče Igalo?

- ☐ v Srbiji
- ☐ v Črni gori
- ☐ v Bosni in Hercegovini

6. Kdo je bil makedonski narodni preroditelj?

- ☐ D. Milandinov
- ☐ M. Milanković
- ☐ A. Mikojan

7. Ime našega bivšega deseterbojca Cesarja?

- ☐ Marko
- ☐ Darko
- ☐ Vojko

8. Katera je največja irska reka?

- ☐ Shannon
- ☐ Shire
- ☐ Shader

9. Kdo je spesnil filozofski ep o naravi "De rerum natura"?

- ☐ Seneka
- ☐ Lukrecij
- ☐ Ovid

10. V kateri občini je vas Gabrje?

- ☐ sovodenjski
- ☐ doberdobski
- ☐ goriški

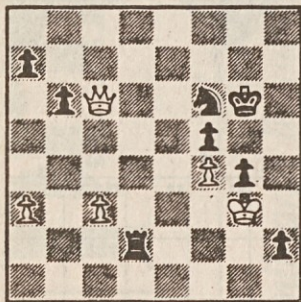
Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica«, itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena - negativna.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

(jelinčič)

YATES - ALJEHIN

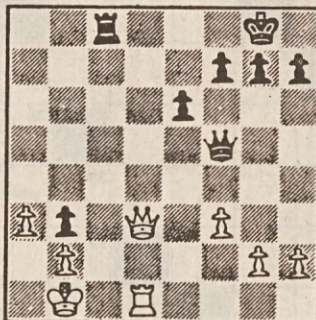
Kesckemet 1927

Kako je veliki Aljehin z eno samo potezo razbil obrambo okoli nasprotnikovega kralja?

MIKENAS - ARONIN

Sovjetska zveza 1957

Črni na potezi zmaga. Kako?

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE

(lako)

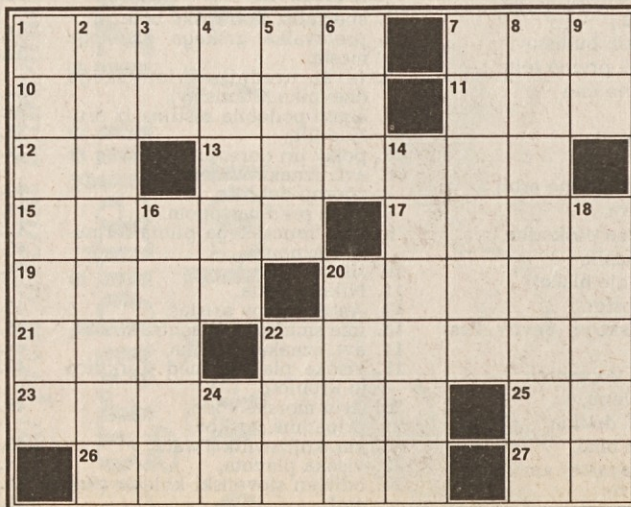
VODORAVNO:

1. zahvaliti se (nem.), 7. plačati (angl.), 10. pomaranča (angl.), 11. krilo (it.), 12. Robert Redford, 13. izvrstni, odlični (it.), 15. milje (angl.), 17. dirka, pleme, pasma (angl.), 19. tuje žensko ime, 20. ime jug. nogometaša Stojkovića, 21. jugoslovanski otok, 22. odlični italijanski sprinter, 23. dediščina (it.), 25. Thomas Carlyle, 26. ukazati, naročiti, predpisati (angl.), 27. latinski veznik.

NAVPIČNO:

1. spati (it.), 2. priti, dospeti (it.), 3. avt. oznaka Neaplja, 4. kolena (angl.), 5. jajca (angl.), 6. Norveška, Španija, Romunija, 7. pogan (it.), 8. pristanišče v Španiji, 9. yard na pol, 14. glavno središče Armenije, 16. življenje (nem.), 18. razglas, odredba (angl.), 20. italijanski boksar, 22. ime več papežev, 24. Dušan Jovanović.

V oklepaju so označene okrajšave angl. za prevod v angleščino, it. za prevod v italijanščino in nem. za prevod v nemščino.

SLOVARČEK

AKE — blighia, tropsko drevo ali skandinavsko moško ime.

ASAMA — delujoči vulkan na Japonskem.

ASANOL — mesto v Indiji.

ČAKA — staro vojaško pokrivalo iz usnja ali klobučovine, navadno s ščitnikom in perjanico - tudi papirnata čaka.

ESENI — židovska, meniški podobna skupnost, nastala okoli 150 pred n.š.; pravila te skupnosti in druge spise so odkrili 1947 v Kumranu.

HEL — boginja smrti in podzemlja, hčerka Lokija, večna sovražnica Azov; tudi bivališče mrtvih v germanskem bajeslovju.

IRBIS — v zoologiji snežni leopard.

KIMON — atenski vojskovodja in državnik, ki je leta 465 pred n. š. premagal Perzije.

MAKO — rdečkasto rumen egiptovski bombaž.

PALI — jezik indijskega srednjega veka in budističnih spisov.

RAGADA — kožna razpoka, npr. na ustnici ali prsni bradavici.

VIANI — že umrli znani tržaški nogometni strokovnjak (Gipo).

VOAL — tančica, pajčolan; lahka presojna bombažna tkanina za ženske obleke.

ANAGRAMI V STAVKIH (a-r)

1. KATI, OKEN ne zapiraj, da ne bi morebitno pokvarila filmskega arhiva!

2. VRTNAR KOŽE polaga na navadnega žeravca.

3. MODI PLAT zveni pri višjem uslužbencu v zunanji politični državni službi.

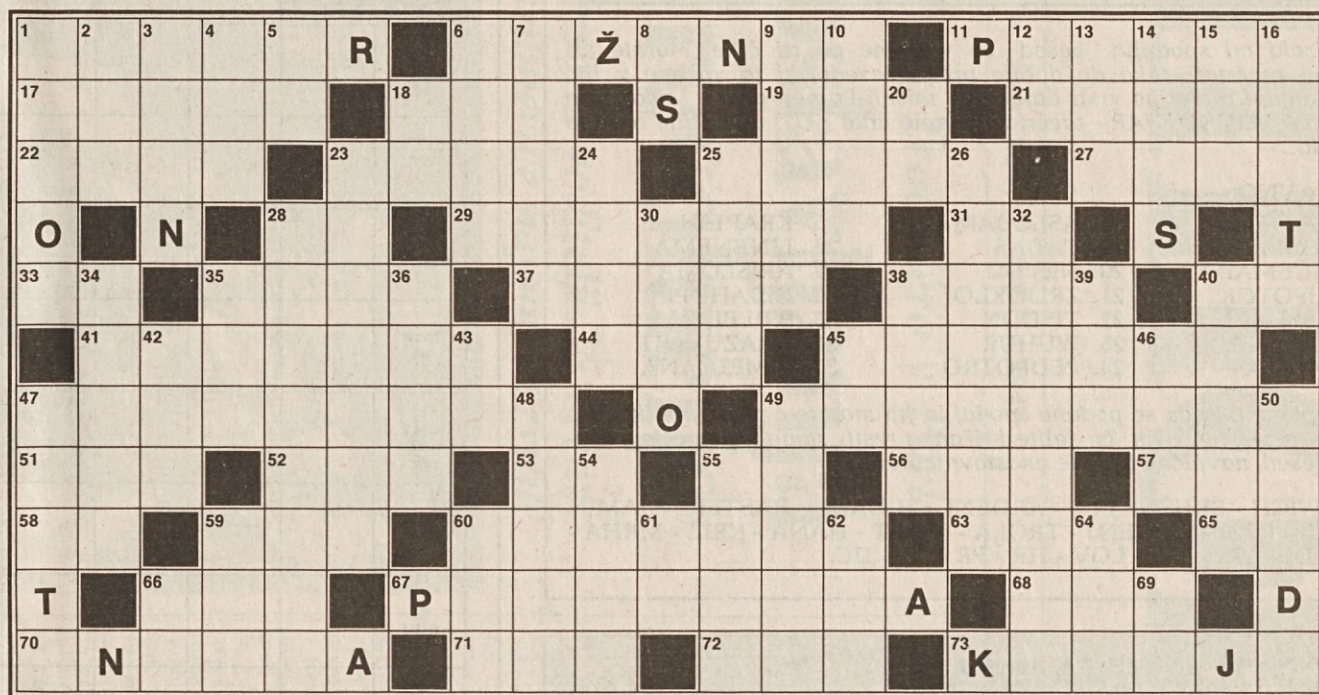
4. MAJA bere ZALIV med srkanjem sladkega vina.

KRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:

Simon BIZJAK, Dušan JELINČIČ, Aleksander MUŽINA, in Jože PETELIN.

Ilustrator Barbara BONETA

VODORAVNO:

1. vas v Beneški Sloveniji,
6. prebivalec kraja ob naši meji,
11. mesto v Makedoniji,
17. muslimanska vera,
18. ime ameriškega teniškega igralca Mayottea,
19. naša kratica za CIO,
21. jezero na Finskem,
22. glavno mesto Arabije,
23. risana zgodba z besedilom,
25. atenski vojskovodja in državnik,
27. francoski teniški igralec na levi sliki (Yannick),
28. avt. oznaka Makarske,
29. priprava za kresanje,
31. Španija, Švedska,
33. Karel Širok,
35. nemški pisec (Thomas),
37. levi pritok Rone,
38. rimski državnik, ki se je bojeval proti propadanju starih šeg,
40. znak za kem. prvino lantan,
41. zbor štirih pevcev,
44. rimski kralj,
45. zmikavti, tatovi,
47. je večkrat znak veselja,
49. sla, strast,
51. etiopski knez,
52. osebni zaimek,
53. Theodor Körner,
55. avt. oznaka Valjeva,

56. vse v Londonu,
57. orel v germanski mitologiji,
58. arabski žrebec,
59. am. profesionalna košarkarska liga,
60. znameniti ameriški slapovi,
63. kemijska prvina iz skupine halogenih prvin,
65. Kant Immanuel,
66. velikanska nestrupena kača,
67. v FJK je tržaška in goriška,
68. kos sukanca,
70. tipalka pri žuželkah,
71. odbojgarsko društvo iz Štandreža,
72. tri nordijska božanstva,
73. znanost o lastnostih in spremembah snovi.

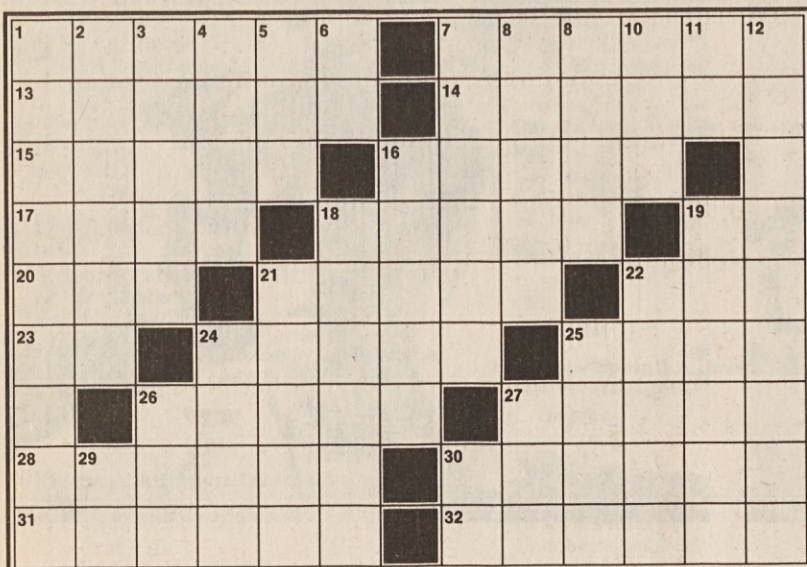
NAVPIČNO:

1. slovenski mladinski pisatelj (Karel),
2. Craxijeva stranka,
3. zanos, polet, zagon,
4. tadvina na začetku,
5. Erna Muser,
6. naš slikar (Albert),
7. arabski plemenski poglavarji,
8. visoka igralna karta,
9. ime fr. pisatelja Zolaja,
10. mesto v Lombardiji,
12. avt. oznaka Reggio Emilie,
13. reka v Avstriji,
14. azijska dežela,
15. doba, vek,
16. nerodna, debela ženska,
18. Tedenska tribuna,

20. knock out,
23. slavni španski kitarist,
24. rod iz družine lobodovk,
25. ameriški film. igralec Douglas,
26. mesto v južni Italiji,
28. Jadranov kapetan,
30. posušena trava,
32. am. filmski igralec na desni sliki (Sylvester),
34. tiskovna ... napaka,
35. kitajska utežna mera,
36. žensko ljubk. ime,
38. zunanja telesna prevleka,
39. Oregon na pol,
40. lij,
42. jugoslovanski otok,
43. to je,
45. avt. oznaka Roviga,
46. Jugoslovanska narodna armada,
47. jih brani Dasajev,
48. pravoslovje,
49. evropska prestolnica,
50. grška boginja prepira,
54. Marxovo ime,
55. vežba, vadba,
59. biblijski očak,
60. začetek novosti,
61. znak za kem. prvino galij,
62. južnoameriška kukavica,
64. pojav pri gorenju,
66. Bohuslav Tablic,
69. osebni zaimek.

PREČRTOVALNA KRIŽANKA

(gallus)

V vsaki od spodnjih "besed" so vrinjene po tri črke. Morate jih odkriti in prečrtati, tako da dobite pravo besedo, ki jo vpišete v lik. Prečrtane črke brane po vrsti dajo neko misel. Primer: pod 1. vodoravno je "beseda" GROKOTHAR - prečrtati morate črke KOT, da dobite besedo GROHAR.

VODORAVNO:

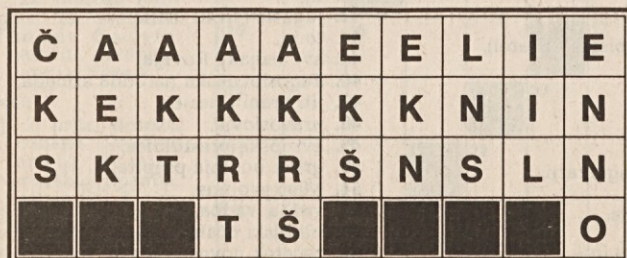
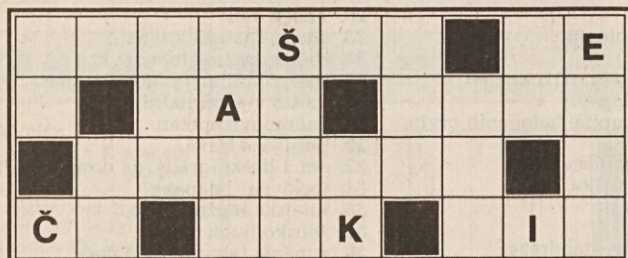
1. GROKOTHAR	18. ASLOBAMA	25. KRAREBJ
7. BAJEOMBUS	19. TADAŠ	26. LINENEMA
13. RAGČEMADA	20. NEVIDJ	27. ARISLOMA
14. ULRIPOTCK	21. ZRIJOKLO	28. CIDAHOPIH
15. EREBSENI	22. TISODN	30. PRILBIRIV
16. IDNASAHO	23. WUHUR	31. HRAZUVATI
17. VETETNA	24. PEDPOTRO	32. RIMELŽANA

Navpične besede so podane spodaj in jih morate s pravilnim kombiniranjem razvrstiti v lik (če želite križanko rešiti samo s pomočjo vodoravnih besed, navpične besede enostavno prekrijte).

GREENWICH - SKUŠNJAVA - ARDENI - BUDALO - RASTER - TIAMIN
- ALAMO - ISKRA - OGENJ - TROLA - ZENIT - HANA - KRIŽ - MRHA -
PIPA - ADI - ARI - BIO - LOV - HR - PR - RA - UC.

IZPOPOLNJEVANKA

(a-r)

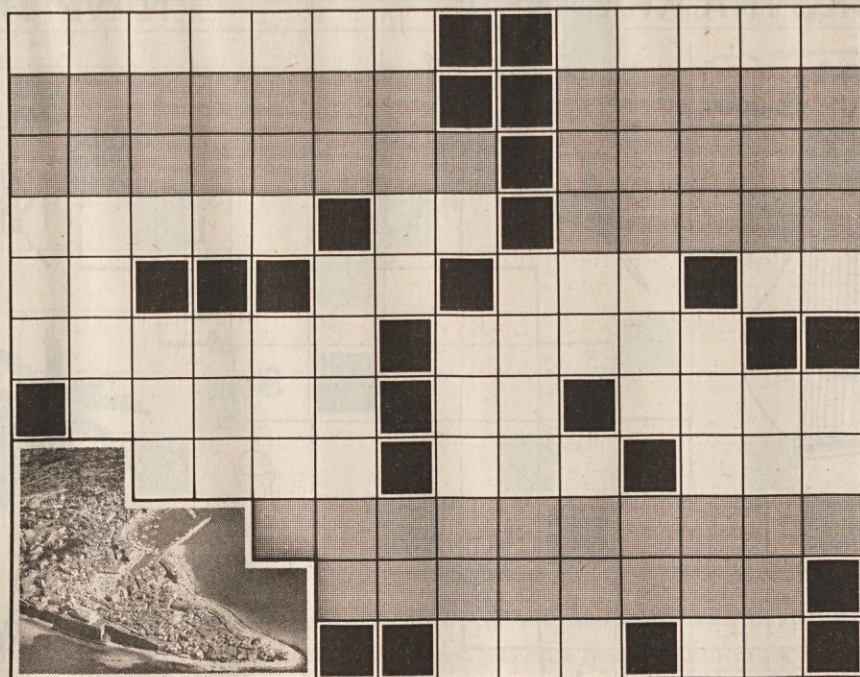

V gornji lik prenesite odgovarjajoče črke iz spodnjega lika (pod isto navpičnico), tako da boste dobili z že pravilno vpisanimi črkami lep slovenski pregovor.

SLIKOVNA KRIZANKA

88	MESTO NA JAPONSKEM	ŽENSKO IME	AM. TENIŠKI IGRALEC MAYOTTE
LIRSKA PESNIŠKA OBLIKA			
UDORI			
... IN LAMBERGAR			
ŽENSKO IME		KRILLO RIMSKE LEGIJE	PODZEMNI HODNIK
OSEBA V... RISALNICI			
KLADA ZA SEKANJE			
DEL OBLEKE			
VISOKE IGRALNE KARTE		VRVCA	DENAR ZA POTOVANJE
MESSINA		KOPER	
PAVLE MERKU		DVE NIČLI	
		ARABSKI POGLAVAR	
SESTAVIL: LAKO	AVSTRAL. TEN. IGRALEC		
	NEVESTINO PREMOZENJE		
ZLI DUH, SATAN			
IZPUŠČAJI			
ZEMLJIŠČE			
ARABSKI ZREBEC		CAGLIARI	

Besede s spodnjega spiska morate razvrstiti v lik tako, da se bodo med seboj pravilno križale. Polja, ki ločujejo besede med seboj, so že vrisana v lik križanke.

Sedem vodoravnih besed, ki so v liku osenčene, so imena sedmih krajev ob slovenskem Jadranu.

Prebirali jih boste, ko boste rešili križanko do konca.

- 7 črk: ANORTIT - MAMELUK - PASTETA - POZITIV
- 6 črk: KRATES - NAPERA - PAPIST - SKIPEK - TISKAR - TOSTAO
- 5 črk: ANODA - ATINA - IRBIS - NAKIT - SELAN - SPUST - TRASA
- 4 črke: ASAD - BRAT - EROS - SINE - SKRB - TATI - UPOR - VOAL
- 3 črke: AKE - KAR - LOČ - MET - PES - SRB - STO - TAR
- 2 črki: AM - BT - DA - KA - NS - OA - RJ - ST - ŽA

ANAGRAMNA IZPOLNJEVANKA (a-r)

TRAJAN	_____
KATINA	_____
GALONA	_____
PLAHEC	_____
TUNIKA	_____
KASTOR	_____

Iz gornjih besed poišči anagrame (to je besede določenega pomena iz istih črk) in jih vpiši na zabeležene vrstice.

Če res ne bo šlo, pa si pomagaj s spodaj opisanimi razlagami v pomešanem vrstnem redu.

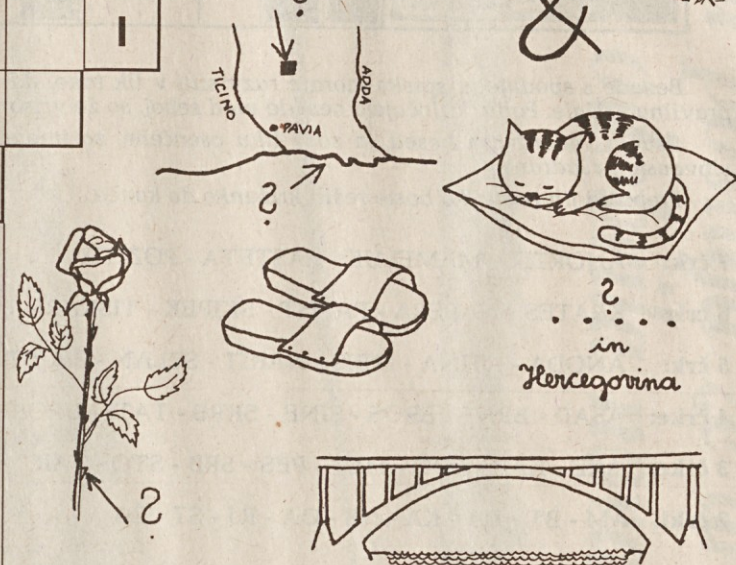
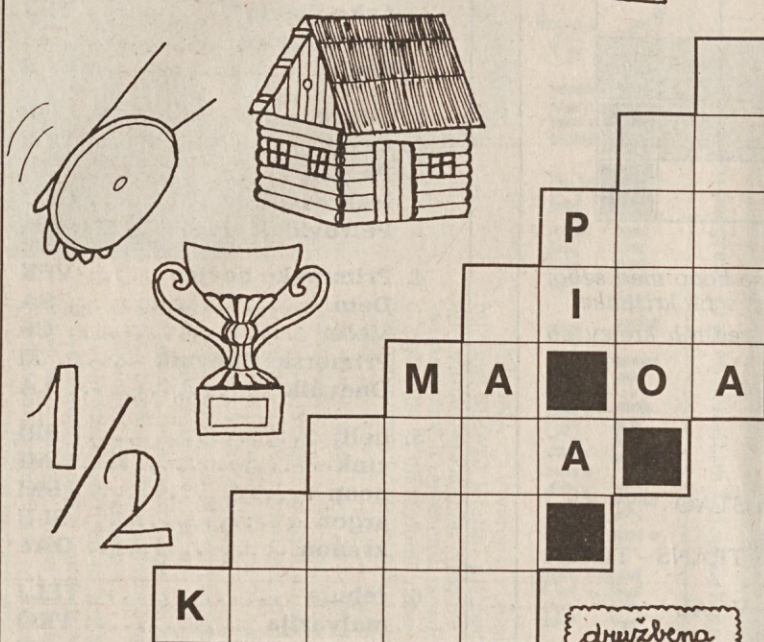
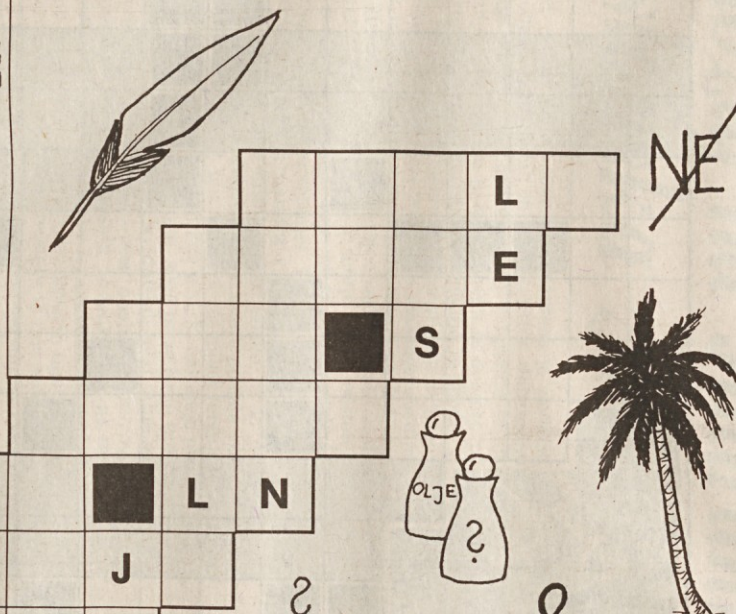
Začetnice šestih besed vam dajo ime in priimek češkega reformatorja.

grško-rimski stari vek — podložnik, dninar — določena izobraževalna zvrst — okamenela smola iglavcev iz terciarne dobe — je domača ali šolska — edini primerek, nekaj, kar nima para.

V vsaki skupini petih besed je po ena taka, ki se po bistvenih lastnostih ne ujema z ostalimi tremi, torej je vsiljivka. Na primer: v skupini Šifrer, Domicej, Korošec, Pestner, Flisar je vsiljivec Korošec, ker ni pevec zabavne, ampak operne glasbe. Ko boste našli vse take besede, zloge ob njih berite zaporedoma in dobili boste neko misel.

- Traviata **DRA**
Rigoletto **ME**
Don Carlos **NA**
Norma **HRA**
Aida **KO**
- München **SLA**
Montreal **TAR**
Lake Placid **BER**
Los Angeles **LI**
Seul **VAR**
- Zdovc **OB**
Divac **LET**
Paspalj **DI**
Isakovič **ČLO**
Petrovič **KA**
- Primorske novice **VEK**
Delo **SA**
Večer **CE**
Primorski dnevnik **ŽI**
Dnevnik **LA**
- helij **PRI**
cink **MI**
neon **SKI**
argon **SLU**
ksenon **DAL**
- rebula **TELJ**
malvazija **PRO**
tokaj **U**
laški rizling **JA**
refošk **SLI**
- bor **HVA**
hrast **NA**
smreka **NOST**
jelka **GA**
macesen **MELJ**
- Šubic **SE**
Grohar **OD**
Jakopič **BRA**
Jama **TRA**
Sternen **VAR**
- Kekec **CAR**
Rožle **PLA**
Mojca **TA**
Lukec **NA**
Tinkara **FRAN**
- Trg sv. Marka **NI**
doževa palača **ME**
most vzdihljajev **VSE**
Duomo **ZAD**
S. Maria dei Frari **VAN**
- Togliatti **O**
Moro **NJE**
Berlinguer **PE**
Natta **SPA**
Occhetto **ZE**

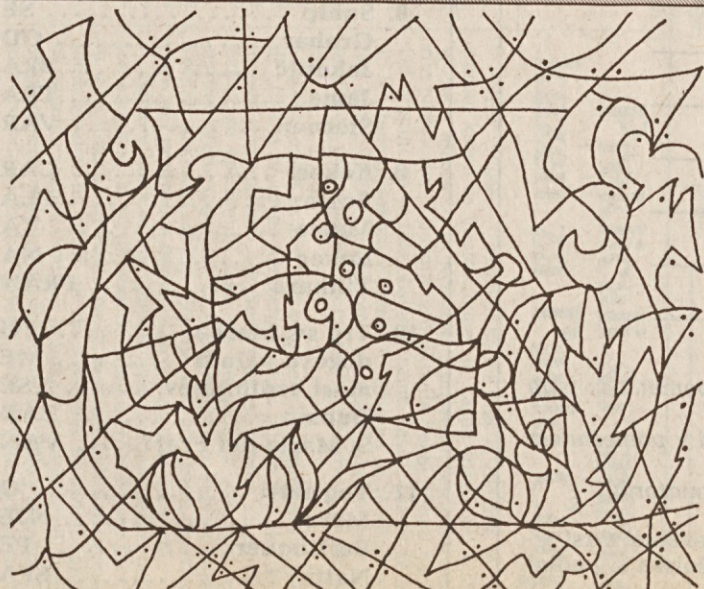
NAVPIČNO

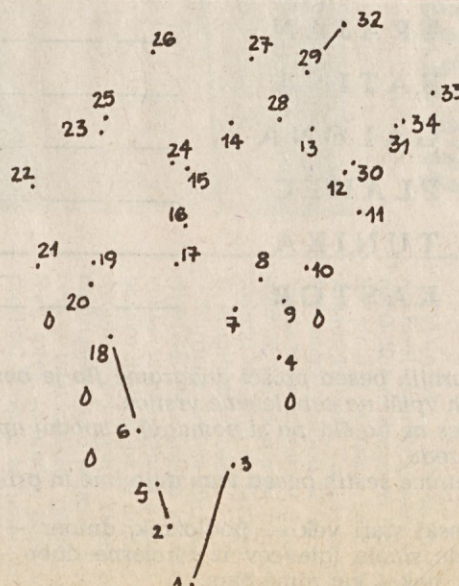
krajša lirski ali epski
besedila v verzih

družbena
plast v
Indiji,
zaprt dedni
stan

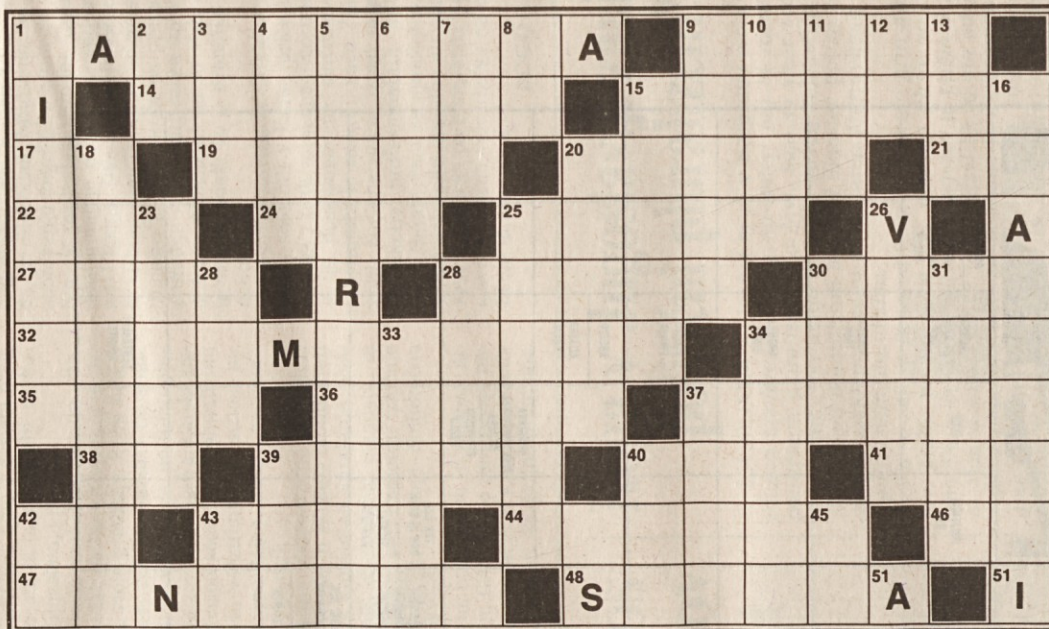
OD PIKE DO PIKE

Pobarvaj samo dele označene s piko

Poveži vse pike s črtami v zaporedju od 1 do 34

VODORAVNO:

1. najjužnejši del Južne Amerike,
2. ime jugoslovanskega košarkarja Divca,
14. priprava za brisanje,
15. male... živali,
17. Caterina Percoto,
19. poljsko gorovje,
20. gozdna ovijalka,
21. Ivan Tavčar,
22. arkada na pol,
24. remi pri šahu,
25. kokoška,
27. sedež v ... Londonu,
29. burje,
30. sedež zadnjih letnih OI,
32. spremembe, mutacije,
34. mesto v srednji Italiji,
35. ime sovjetskega nogometaša Protasova,
36. plovilo,
37. filmski učenjak,
38. am. filmski igralec Pacino,
39. ženske priče pri birmi,

40. slov. mladinska pisateljica Peroci,

41. grška črka,
42. Ernest Hemingway,
43. goščava, gozd,
44. signali, znamenja,
46. avt. oznaka Ancone,
47. kleščice, prijemalka,
48. češki skladatelj in dirigent.

NAVPIČNO:

1. španski slikar (Pablo),
2. Thomas Bewick,
3. ime Bucwalda,
4. slavni vietnamski general,
5. ostaranje,
6. del stopala,
7. črnski jezik,
8. Jesse Owens,
9. železne kompozicije,
10. filmska igralka Turner,
11. ime it. pesnice Negrijeve,

12. ZRN, Italija,

13. nam omogočajo vid,
15. škofovske kape,
16. prebivalci Apeninskega polotoka,
18. strahovi in zmede,
20. pokrajina ob Baltiškem morju,
23. slov. književnik Širok,
25. je lahko ptičje in tudi solo,
26. francoski pisatelj (Jules),
28. vlečenje,
29. sesalec iz družine kun,
30. šest v Rimu,
31. glasilo KPI,
33. bivši sekretar KPI,
34. delo tlačana,
37. stran ... zvona,
39. udavi, velikanske nestrupene kače,
40. ... in druge,
42. velika pripovedna pesem,
43. Hubert Cailleau,
44. Zakrajšek Miro,
45. veznik.

Na letalu

Po zelo razgibanem letu se potnik približa pilotu letala in mu reče: »Zelo sem zadovoljen, da sem opravi-
l ta dva poleta!«

Pilot: »Kako dva, saj smo leteli le od Rima do Ronk!«

»Prisežem, da sta bila dva: to je prvi in zadnji!«

Nevaren posel

»Kaj, da bi se s Pepijem lotil kakega posla? Nikdar! Pepi je vsaj trikrat bolj prefrigan od mene!«, je dejal Tone.

»Kaj pa ti da to misliti?«

»Glej, pred leti mi je predstavil svoje dekle, s katerim se je ženin že nekaj let.«

»In le zato je bistrejši od tebe?«

»Tisto deklo je sedaj na žalost moja žena!«

Robot

En robot ves zadihan pridrvi v bar, ko v vogalu zagleda juke-box in prijazno reče: »Kozarček wiskyja tudi za gospodično, plačam jaz!«

Kavalirstvo

»Se so na svetu kavalirji. Včeraj, ko sem bila v draguljarni, se mi je približal čeden gospod in mi rekel, da naj si izberem, kar si želim,« je dejala Tončka.

»Nemogoče! Čudovito! Krasno!« je vzklila Pepka. »Reci mi, reci, kako pa se je vsa stvar končala. Mar nisi kaj počela s tem gospodom?«

»Bi že kaj, toda pred vrati naju je pričakala policija in gospod je moral nujno oditi z njimi.«

SANI

»Tonček, za božjo voljo posodi tudi svoji sestrici sani, saj vidiš kako se joče!«

»Imaš prav mamica. Odslej bova imela sani vsak nekaj časa. Jaz jih bom uporabil za vožnjo navzdol, sestra pa jih bo uporabila za vožnjo navzgor.«

REŠITVE IZ TE ŠTEVILKE

NASLOVNA STRAN

KRIŽANKA Z NAŠO GLEDALIŠKO IGRALKO. 1. parada, 7. stranka, 14. petelin, 15. Trentin, 16. adenon, 17. brenk, 18. Ni, 19. Inka, 20. pleme, 21. bit, 22. mako, 23. ploha, 24. čaka, 25. ata, 26. slika, 27. kes, 28. Re, 29. slame, 30. markiz, 33. kravata, 35. pali, 36. Te, 37. Savo, 38. Miranda Caharija, 47. kraja, 49. tiran, 50. Er, 51. Senegal, 52. rana, 53. Pilat, 54. slip, 56. lokal, 57. Oto, 58. Banat, 59. slonar, 61. delež, 63. sol, 64. Vreni, 65. banana, 66. atona. Na sliki = Miranda Caharija.

STRAN II.

NAŠI IN DRUGI KVIZI. 1. Jens Weissflog, 2. Salman, 3. Franz Kafka, 4. Mihail, 5. v Črni gori, 6. D. Miladinov, 7. Vojko, 8. Shannon, 9. Lukrecij, 10. sovodenjski.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

1. problem: 1. ...Kh5; 2. Df6: (če 2. Da8; 3. Se4+ itd.) 2. ...h1S mat!
2. problem: 1. ...Td8 in beli se je vdal. Če 2. Df5: Td1: mat!

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE.

1. danken, 7. pay, 10. orange, 11. ala, 12. R.R., 13. egregi, 15. miles, 17. race, 19. Ives, 20. Nenad, 21. Rab, 22. Pavoni, 23. eredità, 25. T.C., 26. enjoin, 27. et.

ANAGRAMI V STAVKIH. 1.

KATI, OKEN = kinoteka, 2. VRTNAR KOŽE = roženkravt, 3. MODI PLAT = diplomat, 4. MAJA ZALIV = Malvazija.

STRAN III.

KRIŽANKA ZA STRPNEJŠE.

1. Špeter, 6. Sežanec, 11. Prilep, 17. islam, 18. Tim, 19. MOK, 21. Enare, 22. Riad, 23. strip, 25. Kimon, 27. Noah, 28. MA, 29. kresilo, 31. ES, 33. K.S., 35. Mann, 37. Isere, 38. Kato, 40. La, 41. kvartet, 44. Ank, 45. roparji, 47. vriskanje, 49. poželenje, 51. ras, 52. ona, 53. T.K., 55. VA, 56. all, 57. Aar, 58. at, 59. NBA, 60. Niagara, 63. jod, 65. K.L., 66. boa, 67. pokrajina, 68. nit, 70. antena, 71. Val, 72. Azi, 73. kemija. Na slikah = Noah, Stallone.

STRAN IV.

PREČRTOVALNA KRIŽANKA. 1. grohar, 7. bambus, 13. ragada, 14. Ulrick, 15. eseni, 16. Idago, u, 17. Etna, 18. Asama, 19. T.S., 20. nej, 21. zrklo, 22. tin, 23. W.R., 24. Pedro, 25. kraj, i, 26. linea, 27. aroma, 28. Chopin, 30. priliv, 31. Hrvati, 32. Rižana. Rešitev: Kot je očem potrebna svetloba, da vidijo, so duhu potrebne misli, da bi razumel.

IZPOPOLNJEVANJE. Rešitev = Kakršen les, tak klin; kakršen oče, tak sin.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Sonet - usadi - Pegam - Ema - risar - tnal - rokav - asi - ME - KP - P.M. - OO - Dent - demon - osipi - teren - at - CA. Na sliki = Supertramp.

STRAN V.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA »ob slovenskem Jadranu«. Pasteta - spust - Ankar - Koper - Portorož - Izola - irbis - da - Piran - ST - KA - met - NS - tiskar - nakit - trasa - AM - voal - brat - pes - sto - Debeli rtič - Strunjan - ake - OA. Na sliki = Piran.

ANAGRAMNA IZPOLNJEVANJE. Trajan = jantar, kati - na = antika, galona = naloga, plahec = hlapec, tunika = unikat, kastor = stroka. Rešitev = Jan Hus.

VSILJIVKE. 1. Norma ni Verdijska opera, 2. Lake Placid ni bil prizorišče letnih, ampak zimskih OI, 3. Isaković ni košarkar, ampak rokometar, 4. Primorske novice niso dnevnik, 5. cink ni žlahtni plin, ampak kovina, 6. refošk ni belo vino, 7. hrast ni iglasto drevo, 8. Šubic ni impresionistični slikar, 9. Lukec ni Vandotov književni junak, 10. Duomo ni beneška, ampak florenška znamenitost, 11. Moro ni bil tajnik KPI. Rešitev

= Hraber človek misli nase nazadnje.

STRAN VI.

SLIKOVNA KRIŽANKA: Metla - citre - pol - s - pokal - BA - LN - polje - pesmi - Mirna - MA - OA - koča - disk - kasta.

STRAN VII.

KRIŽANKA. 1. Patagonija, 9. Vlado, 14. brisalo, 15. mladič, 17. C.P., 19. Tatra, 20. liana, 21. I.T., 22. ark, 24. pat, 25. pitka, 26. V, 27. seat, 29. vetri, 30. Seul, 32. spremenitve, 34. Terni, 35. Oleg, 36. ladja, 37. Plinij, 38. Al, 39. botre, 40. Ela, 41. eta, 42. E.H., 43. hosta, 44. znaki, 46. AN, 47. pinceta, 48. Smetana.

STRAN VIII.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Interim - dobrota - IB - Izak - leski - Vilfan - srk - ML - J - A.K. - Hafner - A.B. - Ural - Danke - raža - RE - vedeži - Evstahij - AR - ekonom - rasizem - ITT - Nora - os - Š.A. - kros - trn - K.I. - Viani - udi - Tina Turner - si - panika - C.K. Na slikah = Juventus, Albert Sirk, Tina Turner.

Opomba

Pri vseh križankah so rešitve podane le za vodoravno.

SLIKOVNA KRIŽANKA

																				
JAPONSKA	GORJULJE V SZ	JASNOVICI	GOSPODAR	NAŠA OPERNA PEVKA JANKOVIČ	RASTLINSKA BODICA	ČLANI	ITALIJANSKA PRITOLICA	DAKOTITE V SZLAO M. ČUK												
VRHUNSKI DOSEZNI	BIJŠI IT. KOLESAR (WITTORIO)	REKA V SIBIRJI	ANATOLIJ KARPOV	KOŠARKA SMELT OLIMPIJE																
	PREDVALKE EVR. DRŽAVE	ZUPANČIČ OTON																		